
Innst. 4 L

(2011–2012)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Prop. 1 LS (2011–2012)

**Innstilling fra finanskomiteen om skatter og avgifter 2012 –
lovendringer**

Innhold

	Side		Side
1. Oversikt	5	11. Korreksjonsinntekt	17
1.1 Sammendrag	5	11.1 Sammendrag	17
1.2 Komiteens merknader	6	11.2 Komiteens merknader	17
2. Beløpsgrenser i skatteloven	6	12. Avskrivningsreglene	18
2.1 Satsen for minstefradrag i lønnsinntekt	6	12.1 Sammendrag	18
2.1.1 Sammendrag	6	12.1.1 Oversikt	18
2.1.2 Komiteens merknader	6	12.1.2 Forslaget om avskrivning av visse produksjonsinnretninger i industrianlegg	18
2.2 Maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent	7	12.1.3 Forslaget om avskrivning av husdyrbygg i landbruket	18
2.2.1 Sammendrag	7	12.1.4 Forslaget om avskrivning av bygg med enkel konstruksjon	18
2.2.2 Komiteens merknader	7	12.2 Komiteens merknader	19
2.3 Personfradrag	8	13. Tilskudd til bygdeutvikling	20
2.4 Satsen for minstefradrag i pensjonsinntekt	8	13.1 Sammendrag	20
2.5 Beløpsgrensen for reisefradraget	9	13.2 Komiteens merknader	20
3. Særfradrag for store sykdomsutgifter	9	14. Eiendomsskatt for kraftanlegg mv.	21
3.1 Sammendrag	9	14.1 Sammendrag	21
3.2 Komiteens merknader	10	14.2 Komiteens merknader	21
4. Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift etter trygdeavtale	11	15. Nytt utskrivingsalternativ i eiendomsskatten	22
4.1 Sammendrag	11	15.1 Sammendrag	22
4.2 Komiteens merknader	12	15.2 Komiteens merknader	23
5. Skattereglene for sluttvederlag	12	16. AS Vinmonopolet og vinmonopolavgiften	23
5.1 Sammendrag	12	16.1 Sammendrag	23
5.2 Komiteens merknader	13	16.2 Komiteens merknader	24
6. Lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med ansatte	13	17. Jordbruksfradraget og reindriftsfradraget	24
6.1 Sammendrag	13	17.1 Sammendrag	24
6.2 Komiteens merknader	13	17.2 Komiteens merknader	24
7. Skattefrie utleie av tomannsboliger	13	18. Skattereglene for Svalbard	25
7.1 Sammendrag	13	18.1 Sammendrag	25
7.2 Komiteens merknader	14	18.2 Komiteens merknader	26
8. Utelukkelsesmekanisme i gavefradragetsordningen	14	19. Merverdiavgiftsfritak for garanti-reparasjoner utført for utenlandsk oppdragsgiver	26
8.1 Sammendrag	14	19.1 Sammendrag	26
8.2 Komiteens merknader	14	19.2 Komiteens merknader	26
9. Treprosentregelen i fritaksmetoden	15	20. Elektronisk levering av omsetningsoppgave for merverdiavgift	26
9.1 Sammendrag	15	20.1 Sammendrag	26
9.2 Komiteens merknader	15	20.2 Komiteens merknader	26
10. Tap på fordring mellom nærstående selskaper	16		
10.1 Sammendrag	16		
10.2 Komiteens merknader	17		

	Side		Side	
21. Elektronisk kommunikasjon med Statens innkreivingsentral	27	25.1.14	Aksjerabatt - verdsettelsesregler 36	
21.1 Sammen drag	27	25.1.15	Startavskrivninger	36
21.2 Komiteens merknader	27	25.1.16	Formuesskatt	37
22. Omtalesaker	27	25.1.17	Pensjonistbeskatning.	37
22.1 Sammen drag	27	25.1.18	Regnskapsligning fredede bygninger	37
22.2 Komiteens merknader	27	25.1.19	Direkte fradragsføring for FoU	38
22.2.1 Innledning	27	25.1.20	Trygdeavgift, AFP-pensjonister	38
22.2.2 Tiltak for å styrke skattyters rettigheter	27	25.2	Arbeidsgiveravgift	38
22.2.3 Eiendomsskatt på maskiner og annet tilbehør til verk og bruk	28	25.2.1	Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner	38
23. Oppretting og presisering av lovtekst	28	25.2.2	Arbeidsgiveravgift for lærlinger	39
23.1 Ligningsloven § 6-4, § 6-6 og § 6-16	28	25.2.3	Halv arbeidsgiveravgift for nystartede bedrifter	39
23.1.1 Sammen drag	28	25.3	Merverdiavgift	40
23.1.2 Komiteens merknader	29	25.3.1	Merverdiavgift på frukt, grønt og sukkerholdige drikker	40
23.2 Folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2 bokstav d	29	25.3.2	Merverdiavgift på e-bøker og PDF-aviser	41
24. Oversikt over fradragsbeløp og beløpsgrenser i skatteloven	29	25.3.3	Merverdiavgift relatert til elbil	42
24.1 Sammen drag	29	25.3.4	Beløpsgrensen for årlig oppgavetermin	42
24.2 Komiteens merknader	29	25.3.5	Merverdiavgift på billetter til idrettsarrangement	42
25. Andre forslag og merknader fra komiteen	29	25.3.6	Registreringsgrensen for frivillige organisasjoner	43
25.1 Skatt og trygdeavgift	29	25.4	Arveavgift	43
25.1.1 Boligsparing for ungdom (BSU)	29	25.4.1	Herreløs arv	43
25.1.2 Fradragsrammen for gaver til frivillige organisasjoner	30	25.4.2	Avvikling av arveavgiften	44
25.1.3 Individuell pensjonssparing	30	25.4.3	Arveavgift på næringsvirksomhet ...	44
25.1.4 Frikortgrensen	31	25.5	Annet	45
25.1.5 Skattefunn	31	25.5.1	Ventelønn i staten	45
25.1.6 Avskrivning saldogruppe d)	32	25.5.2	Lønnsgarantiordningen	46
25.1.7 Skattefradrag for arbeidstakere fra 62 til 67 år	32	25.5.3	Frukt og grønt i skolen	47
25.1.8 Fordel ved privat bruk av arbeidsgivers elbil	33	25.5.4	Leksehjelp	47
25.1.9 Gavefradragsordningen	33	25.5.5	Sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende	48
25.1.10 Heving av innslagspunkt for grunnrentebeskatning	34	25.5.6	OTP, selvstendig næringsdrivende	50
25.1.11 Fribeløp ved kjøp av aksjer i egen bedrift	34	25.5.7	Sykelønnsordningen	50
25.1.12 Forskningsinstitutters skattefritak ...	35	26. Forslag fra mindretall	51	
25.1.13 Forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende	35	27. Komiteens tilråding	66	
		Vedlegg	72	

Innst. 4 L

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2011–2012)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter og avgifter 2012 – lovendringer

Til Stortinget

1. Oversikt

1.1 Sammendrag

Del III i Prop. 1 LS (2011–2012) Skatter, avgifter og toll 2012 inneholder:

- forslag til endringer i beløpsgrenser i skatteloven
- forslag om utfasing av særfradrag for store sykdomsutgifter
- forslag om klargjøring av hjemmel for plikten til å svare arbeidsgiveravgift og trygdeavgift i visse grenseoverskridende tilfeller
- forslag til løsriving av skattereglene for sluttvederlag fra overenskomster mellom hovedorganisasjoner
- forslag om å fjerne lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med ansatte
- forslag til endringer i reglene om skattefri utleie av tomannsboliger
- forslag om utelukkelsesmekanisme i gavefradragsordningen ved brudd på folkeretten
- forslag til endringer i treprosentregelen i fritaksmetoden
- forslag om avskjæring av fradragsrett ved tap på fordringer mellom nærstående selskaper
- forslag om oppheving av reglene om korreksjonsinntekt
- forslag til endringer i avskrivningsreglene
- forslag til endringer i skattereglene for tilskudd til bygdeutvikling
- forslag til endring i reglene om eiendomsskatt for kraftanlegg mv.
- forslag om innføring av nytt utskrivningsalternativ i eiendomsskatten
- forslag om oppheving av skattefritak for AS Vinmonopolet og avvikling av vinmonopolavgiften
- forslag om økning av jordbruksfradraget og rein-driftsfradraget
- forslag til endringer i skattereglene for Svalbard
- forslag om gjeninnføring av merverdiavgiftsfritak for garantireparasjoner utført for utenlandsk oppdragsgiver
- forslag til endringer i reglene om elektronisk levering av omsetningsoppgave for merverdiavgift
- forslag til hjemmel for forskrift om elektronisk kommunikasjon med Statens innkrevingsentral
- omtale av bruk av formuesverdier ved utskriving av eiendomsskatt
- omtale av eiendomsskatt på maskiner og annet tilbehør til verk og bruk
- omtale av oppheving av særregler om innberetning for fiske og fangst
- omtale av tiltak for å styrke skattyters rettigheter
- omtale av saker om skattefritak på nærmere vilkår etter skatteloven §§ 11-21 og 11-22 – departementets praksis i 2010
- omtale av nedre grense i grunnrenteskatten for kraftverk
- omtale av utvidelse av beregningsgrunnlaget for jordbruksfradraget
- forslag om oppretting og presisering av lovtekst
- omtale av oversikt over fradragsbeløp og beløpsgrenser i skatteloven.

Forslagene nevnt over er nærmere behandlet i proposisjonens kapittel 7 til 29.

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim, Knut Storberget og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jørund Rytman, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til at denne innstillingen behandler forslag til lovendringer fremmet av regjeringen i Prop. 1 LS (2011–2012) Skatter, avgifter og toll 2012 og lovendringsforslag fremmet under komiteens behandling av statsbudsjettet. Nedenfor i innstillingen er kortere sammendrag av regjeringens forslag referert. For nærmere omtale av gjeldende rett, faktiske forhold, bakgrunn, høring og utdypende vurderinger og forslag fra departementet vises det til proposisjonens del III.

Komiteen viser til brev av 26. oktober 2011 fra finansminister Sigbjørn Johnsen om korrigerende av feil i Prop. 1 LS (2011–2012). Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser ellers til sine merknader nedenfor under de enkelte punktene og merknadene inntatt i Innst. 2 S (2011–2012) og Innst. 3 S (2011–2012).

2. Beløpsgrenser i skatteloven

2.1 Satsen for minstefradrag i lønnsinntekt

2.1.1 Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke satsen for minstefradrag i lønnsinntekt fra 36 pst. til 38 pst. samt at den øvre beløpsgrensen for minstefradraget oppjusteres med anslått lønnsvekst fra 75 150 kroner til 78 150 kroner. Forslaget er også omtalt under proposisjonens avsnitt 3.1.

Det vises til forslag om endring av satsen for minstefradrag i lønnsinntekt i skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a første punktum. Departementet foreslår at endringen trer i kraft fra og med inntekståret 2012.

2.1.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å øke minstefradragssatsen fra 38 pst. til 45 pst., og økt øvre grense i minstefra-

draget fra 78 150 kroner til 90 000 kroner. Disse medlemmer viser til merknader i Innst. 3 S (2011–2012).

Disse medlemmer fremmer her følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 45 pst. av summen av slik inntekt. Tilsvarende gjelder for minstefradrag i arbeidsavklaringspenger.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at heving av minstefradraget er et treffsikkert tiltak med svært god sosial profil. Regjeringens lønnsjustering av øvre grense og økning av prosent-satsen til 38 pst. avslører at ambisjonsnivået fortsatt er lavt. Fastsettelse av grenser for minstefradraget er den enkeltbeslutning som påvirker flest skattytere i Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringen Bondevik II økte minstefradraget kraftig i forhold til det denne regjeringen har gjort. For norsk velferd og arbeidsmarked er det helt sentralt å stimulere flere til å jobbe framover, og disse medlemmer mener det er en betydelig dynamikk knyttet til nettopp denne delen av skattesystemet. Disse medlemmer vil gjennom heving av minstefradraget i lønnsinntekt øke insentivet for flere til å jobbe. Disse medlemmer foreslår derfor å heve øvre grense med 5 000 kroner utover regjeringens forslag, dvs. til 83 150 kroner, samtidig som prosent-satsen økes med ytterligere 2 prosentpoeng utover regjeringens forslag, til 40 pst.

Disse medlemmer viser til endringsforslag i skattevedtaket i Innst. 3 S (2011–2012), og fremmer samtidig følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav a første punktum skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 40 prosent av summen av slik inntekt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil prioritere gode velferdsordninger for alle fremfor store generelle skattelettelser. Dette medlem vil imidlertid foreta noen vridninger i skattesystemet ved blant annet å redusere skatt på arbeid, særlig overfor personer med lavere inntekter, og foreta en dreining bort fra skatt på næringsliv og verdiskaping. Dette medlem vil vektlegge sterkere miljøavgifter og avgifter på helseskadelige produkter. Dette innebærer blant annet at dette medlem for å redusere skattebelastningen for personer med lave inntekter, i denne innstillingen foreslår økt minstefradragssats til 39 pst., og i Innst. 3 S (2011–2012) økt øvre grense i minstefradraget til 81 150 kroner.

Dette medlem fremmer her følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 39 pst. av summen av slik inntekt. Tilsvarende gjelder for minstefradrag i arbeidsavklaringspenger.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre ved flere budsjettbehandlinger har foreslått å øke satsen i minstefradraget fra 36 pst. til 38 pst, og er tilfreds med at regjeringen også har innsett at dette er et godt og målrettet forslag. Dette medlem støtter således regjeringens forslag om økt sats i minstefradraget i lønnsinntekt.

Dette medlem viser imidlertid til at Venstre i Innst. 2 S og 3 S (2011-2012). foreslår å øke minstefradraget i lønnsinntekt til 80 000 kroner.

2.2 Maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent

2.2.1 Sammendrag

Regjeringen foreslår en justering på noe over prisveksten for inntektsåret 2012. Det maksimale fradraget foreslås derfor økt fra 3 660 kroner til 3 750 kroner. Dette gir et provenyutap på 8 mill. kroner påløpt og 6 mill. kroner bokført i 2012.

Det vises til forslag om endring i skatteloven § 6-19 annet ledd fjerde punktum og § 6-20 fjerde ledd annet punktum. Departementet foreslår at endringene trer i kraft fra og med inntektsåret 2012.

2.2.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad i Innst. 3 S (2011–2012) om å oppheve fagforeningsfradraget og fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-20 oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-20 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 1 800 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av året.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlemmer fra Høyre er opptatt av å legge til rette for et velfungerende arbeidsmarked hvor det er ordnede forhold for arbeidstaker og arbeidsgiver. Disse medlemmer mener at fradragsretten er et verktøy for å ha en høy andel fagorganiserte i arbeidslivet og viser til at det er bred enighet på Stortinget om retten til å organisere seg, men vil påpeke at det er politisk uenighet om størrelsen på fradragsbeløpet. Disse medlemmer viser til at økningen de siste årene har langt oversteget prisstigningen og ønsker derfor å redusere

fradragsbeløpet. Disse medlemmer viser også til Høyres forslag om økninger i minstefradraget.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at skattefradraget for fagforeningskontingent under den rød-grønne regjeringen har økt betydelig mye mer enn andre fradrags- og beløpsgrenser i skatteloven. Dette innebærer en uakseptabel forskjellsbehandling av skattytere, og dette medlem vil derfor redusere fradraget til det nivået det var på i forbindelse med regjeringen Bondevik IIs siste statsbudsjettforslag, 1 800 kroner pr. år.

2.3 Personfradrag

Komiteens medlem fra Venstre foreslår også å endre og øke personfradragene slik at disse økes fra 45 350 kroner til 47 000 kroner i skatteklasse 1, opprette en ny skatteklasse 2 for arbeidstakere som forsørger ektefelle med et fradrag på 66 000 kroner og en ny skatteklasse 3 for enslige forsørgere med et fradrag på 94 000 kroner (en økning fra 90 700 kroner som regjeringen foreslår). En slik omlegging vil stimulere til å få flere i arbeid og samtidig være mer målrettet omfordeling til de som trenger det mest (enslige forsørgere). Samlet innebærer forslaget en skattelette på 890 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 15-4 annet ledd skal lyde:

(2) Personfradrag i klasse 2 gis til ektefeller som lignes under ett for begge samlede formue og inntekt. Personfradrag i klasse 3 gis til enslig som har omsorg for barn som ikke har fylt 18 år ved utgangen av inntektsåret, eller har eldre barn som vedkommende virkelig forsørger.

§ 15-5 annet ledd skal lyde:

(2) Fradraget gis ved skatteberegningen med 15 000 kroner i klasse 1 og 30 000 kroner i klasse 2 og 3, men får ikke virkning ved beregning av trygdeavgift og toppskatt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

2.4 Satsen for minstefradrag i pensjonsinntekt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å øke minstefradragsatsen

for alderpensjon fra 26 pst. til 30 pst., og i Innst. 3 S (2011–2012) økt øvre grense i minstefradraget fra 65 450 kroner til 80 000 kroner. Disse medlemmer viser til merknader i Innst. 3 S (2011–2012).

Disse medlemmer fremmer her følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav b skal lyde:

b. Minstefradrag i pensjonsinntekt fra alderspensjon, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 30 prosent av summen av slik inntekt. Minstefradrag i annen pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 26 prosent av summen av slik inntekt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til at regjeringen foreslår å øke minstefradraget i lønnsinntekt fra 36 pst. til 38 pst., noe dette medlem støtter helhert.

Dette medlem mener imidlertid at den samme argumentasjon som brukes for å øke prosent-satsen i minstefradraget i lønnsinntekt, langt på vei kan brukes for å øke minstefradraget i pensjonsinntekt. Også dette vil være et målrettet tiltak for å treffe dem med de laveste inntektene. Dette medlem foreslår derfor å øke prosent-satsen i minstefradraget i pensjonsinntekten tilsvarende; fra 26 pst. til 28 pst.

Dette medlem foreslår også å øke minstefradraget i pensjonsinntekt fra 65 450 kroner til 68 000 kroner og viser til nærmere omtale av dette forslaget i henholdsvis Innst. 2 S og Innst. 3 S (2011–2012). Samlet vil disse forslagene gi en skattelette til (primært) de med lavest pensjonsinntekt på 545 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

Skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal lyde:

b. Minstefradrag i pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 28 pst. av summen av slik inntekt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

2.5 Beløpsgrensen for reisefradraget

Komiteens medlem fra Venstre ønsker et politisk skifte i skattepolitikken; et grønt skatte-skifte hvor beskatningen vris fra skatt på arbeid til skatt på forbruk og miljøskadelig adferd. Dette medlem mener at med Venstres skattepolitikk blir det mer lønnsomt å arbeide og investere i norske bedrifter og arbeidsplasser, og mindre lønnsomt med forbruk og forurensning; en slik grønn skattepolitikk er derfor både framtidsrettet, bra for miljøet og bra for næringslivet. Som et ledd i en slik omlegging foreslår dette medlem å øke grensen for fradrag for reiseutgifter knyttet til arbeid til 15 000 kroner.

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-44 første ledd annet punktum skal lyde:

Frdraget er begrenset til den del av beløpet som overstiger 15 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

3. Særfradrag for store sykdomsutgifter

3.1 Sammendrag

Ordningen med særfradrag for store sykdomsutgifter innebærer at skattytere som i inntektsåret har hatt usedvanlig store utgifter på grunn av sykdom eller annen varig svakhet, kan få fradrag for sykdomsutgiftene i alminnelig inntekt. Forutsetningen er at utgiftene utgjør minst 9 180 kroner, og at skattyteren kan dokumentere eller på annen måte sannsynliggjøre utgiftene.

Frdraget for store sykdomsutgifter har sin opprinnelse på 1930-tallet, da det ble gitt ekstra klassefradrag for store sykdomsutgifter. Etter dette har de offentlige finansierte helse- og velferdsordningene blitt kraftig utvidet. Særfradragsordningen må vurderes i lys av dette. Mange helsetjenester dekkes i utgangspunktet fullt ut av det offentlige, for eksempel innleggelse (heldøgnsopphold) på sykehus og behandlingshjelpemidler. Hjemmesykepleie er også fritatt for egenbetaling. For andre helsetjenester, som poliklinisk og dagkirurgisk behandling i spesialist-

helsetjenesten samt psykologhjelp, legehjelp og fysioterapi i kommunehelsetjenesten, betales det en fastsatt egenandel opp til et visst tak (egenandelstak 1 (1 880 kroner) eller 2 (2 560 kroner)). Takordningene skjermer storforbrukere av helsetjenester mot høye utgifter. I tillegg er enkelte grupper og tilstander fritatt for egenandel. Folketrygdens utgifter til grunnstønad og hjelpemidler, Husbankens boligtilpassningstilskudd samt andre sosiale ytelser kommer i tillegg.

Om lag 64 000 skattytere fikk særfradrag for inntektsåret 2009. Skatteutgiftene knyttet til dagens ordning er anslått til 363 mill. kroner i 2012, et relativt lite beløp i lys av at de totale helseutgiftene (utgifter til medisinsk behandling, rehabilitering, omsorgstjenester, legemidler mv.) er på om lag 220 mrd. kroner, og det offentlige dekker om lag 85 pst. av dette beløpet. Samtidig bruker skatteetaten, med begrenset helsefaglig kompetanse, betydelige ressurser på å følge opp en ordning som i liten grad er tilpasset dagens automatiserte ligningssystem.

Både brukerorganisasjonene og skatte- og helsemyndighetene er enige om at særfradragsordningen fungerer dårlig. Frdraget henger i liten grad sammen med helsefaglige vurderinger og prioriteringer, og overprøver i praksis i flere tilfeller disse. Fordelingsegenskapene er uheldige, ikke minst fordi ordningen utelukker personer med så lav inntekt at de ikke betaler skatt. Reglene i særfradragsordningen er videre uklare og lite gjennomsiktede, både for skattyter og skattemyndigheter. Konsekvensen er at forskjellsbehandling forekommer, selv om skatteetaten bruker store ressurser på ordningen.

På bakgrunn av særfradragsordningens svakheter har en interdepartemental arbeidsgruppe gjennomgått ordningen i sin helhet, med sikte på å få til et mer hensiktsmessig og rettferdig system. Arbeidsgruppen leverte sin rapport 20. april 2010. Rapporten har vært på en bred høring.

Departementet mener dagens særfradragsordning ikke kan videreføres. Etter å ha vurdert ulike løsninger foreslår departementet å oppheve skatteloven § 6-83, og at særfradraget for store sykdomsutgifter fases ut over en periode på tre år. I 2012 tas utgifter til tannbehandling, transport og bolig helt ut av ordningen. Samtidig stenges ordningen for nye brukere. Midlene som frigjøres ved avvikling av ordningen, brukes til å styrke eksisterende ordninger på utgiftsiden med tilsvarende formål. For 2012 foreslås det å styrke folketrygdens refusjonstakster til tannbehandling, Husbankens tilskuddsordning til etablering og tilpassning av bolig, folketrygdens bilstønadsordning for gruppe 2-biler for barn og unge samt Diabetesforbundets arbeid med motivasjonsgrupper og å oppdage diabetes tidlig. Den resterende provenyøkningen fra å avvike ordningen disponeres i forbindelse

med budsjettprosessene i den resterende avviklingsperioden, det vil si i budsjettene for 2013 og 2014. Bruken av tilgjengelige midler i framtidige budsjetter vurderes i dialog med brukerorganisasjoner.

Lovforslag og overgangsregel

Departementet foreslår å oppheve skatteloven § 6-83 med virkning fra og med inntektsåret 2012. Forslaget innebærer at ordningen med særfradrag for store sykdomsutgifter avvikles. For at overgangen skal bli mykere for skattytere som har tilpasset seg fradraget over tid og skattytere med høye fradrag, foreslår departementet at særfradragsordningen fases ut over tre år i tråd med forslaget i proposisjonens avsnitt 8.6.3.1. Departementet foreslår at det gis en overgangsregel med hjemmel for departementet til i forskrift å gi nærmere regler om gjennomføring av utfasingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Utfasing av særfradragsordningen anslås å øke provenyet med 220 mill. kroner påløpt og 176 mill. kroner bokført i 2012. Selv om avvikling av særfradragsordningen isolert sett øker skatteinntektene, påløper tilsvarende utgifter på budsjettets utgiftsside ved at provenyet fra å avvikle særfradraget benyttes til å styrke støtteordninger på utgiftssiden som skal dekke de samme formål og grupper som særfradraget. Nettovirkningen av forslaget er dermed null og vil ikke påvirke skatteløftet. For nærmere omtale av bruken av midler på budsjettets utgiftsside vises det til fagproposisjonene til Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Arbeidsdepartementet.

Skatteetatens behandling av saker om særfradrag for store sykdomsutgifter er svært arbeidskrevende, og det medgår store ressurser på skattekontorene til behandling av slike. Skattedirektoratet har på usikkert grunnlag anslått at arbeid med særfradragsordningen årlig utgjør om lag 100 årsverk. Ved en utfasing av særfradragsordningen kan skatteetaten gradvis dreie ressursbruken mot annet ligningsarbeid.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at oppheving av skatteloven § 6-83 og overgangsregelen trer i kraft fra og med inntektsåret 2012. Det vises til forslag til ikrafttredelsesbestemmelse.

3.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at fradraget har sin opprinnelse på 1930-tallet, og at de offentlig finansierte helse- og velferdsordningene er blitt kraftig utvidet siden da. Flere av områdene som i dag dekkes av særfradragsordningen, overlapper helt eller delvis andre støtteordninger. Flertallet har i høringene merket seg en tilsynelatende bred enighet om at dagens ordning ikke fungerer tilfredsstillende. Det pekes blant annet på at ordningen treffer skjevt, både gjennom at den ekskluderer lavinntektsgrupper som ikke betaler skatt, og fordi den forutsetter en betydelig egeninnsats av brukerne, som igjen er med på å skape en terskel som gjør at mange avstår fra å benytte ordningen. Videre er reglene uklare både for skattyter og skattemyndigheter. Dette er med på å skape forskjellsbehandling, til tross for at skatteetaten bruker store ressurser på ordningen.

Flertallet støtter derfor en gradvis avvikling av ordningen, der midlene som frigjøres brukes krone for krone til å styrke ordninger med tilsvarende formål over budsjettets utgiftsside. I 2012 tas utgifter til tannbehandling, transport og bolig ut av ordningen, og erstattes med styrking av folketrygdens refusjonstakster til tannbehandling, Husbankens tilskuddsordning til tilpasning av bolig, folketrygdens bilstønadordning for gruppe 2-biler for barn og unge samt Diabetesforbundets arbeid med motivasjonsgrupper og å oppdage diabetes tidlig.

Flertallet understreker viktigheten av et godt samarbeid med de aktuelle brukerorganisasjonene om hvordan midlene som frigjøres etter 2012 skal disponeres. Flertallet mener også det er viktig å følge med på hvordan omleggingen slår ut for ulike brukergrupper, og være oppmerksom på ev. uforutsette virkninger og negative konsekvenser av omleggingen. I den sammenheng merker flertallet seg spesielt at det skal settes i gang et arbeid for å klargjøre hvilke utgiftsformål i særfradragsordningen som dekkes av eksisterende støtteordninger. Innretningen av ulike ordninger bør støtte oppunder målet om å få flere mennesker med funksjonsnedsettelse i arbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstander av å fjerne fradraget for store sykdomsutgifter. Disse medlemmer er enig i at ordningen har sine svakheter, men mener dette blant annet skyldes regjeringens svekkelse av ordningen fra 2005 da det sjablongmessige fradraget ble fjernet og man isteden fikk fradrag etter regning dersom man kom over et maksbeløp. De som krevde fradraget måtte samle opp regninger som dokumentasjon, og dette ble spesielt tungvint for diabetikere hvor merutgiftene grunnet sykdom slår ut på den

daglige handleliste for matvarer. Disse medlemmer mener ordningen burde tilbakeføres slik den gjaldt før 2005, og viser til Innst. 3 S (2011–2012) der disse medlemmer fremmer forslag om dette. Disse medlemmer går imot regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett går inn for å avvikle skattefradraget tilknyttet store sykdomsutgifter over en treårsperiode. Skattefradraget er svært viktig for mange, og en slik omlegging vil kunne slå spesielt negativt ut for dem som i dag er i arbeid på tross av betydelige helseproblemer. Disse medlemmer ser med bekymring på antallet mennesker i arbeidsfør alder som støtes ut av arbeidslivet og registrerer at dette forslaget kan forsterke denne trenden. Disse medlemmer setter derfor spørsmålsteget ved regjeringens prioritering i denne saken, og vil i all hovedsak videreføre ordningen slik den er i dag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-83 oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft fra og med inntektsåret 2015.

Departementet kan i forskrift gi regler om begrensning av fradragsretten i skatteloven § 6-83 for inntektsårene 2012 til 2014.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at både brukerorganisasjonene og skatte- og helsemyndighetene er enige om at særfradraget ikke fungerer optimalt. Fradraget henger i liten grad sammen med helsefaglige prioriteringer. Ordningen utelukker svake grupper med så lav inntekt at de ikke betaler skatt, og tilgodeser mange brukere med høye inntekter. Dette medlem slutter seg derfor til regjeringens intensjon om en ny løsning, for å sikre ordninger som er mer målrettet mot dem som trenger det mest.

Dette medlem mener imidlertid i likhet med brukerorganisasjonene at det per i dag er svært uklart hva den resterende fradragsreduksjonen vil bli erstattet med de neste to årene. Så lenge denne usikkerheten er så stor, vil dette medlem gå imot den foreslåtte utfasingen av sykefradraget.

Komiteens medlem fra Venstre deler regjeringens prinsipielle tilnærming når det gjelder forslaget om å avvikle/utfase særfradraget for store sykdomsutgifter. Dette medlem vil ha et skattesystem med en flatere struktur og med færre fradrag. Målrettede tiltak bør heller finansieres over statsbudsjettets utgiftsside enn ved generelle fradrag på inntektssiden.

Dette medlem mener at regjeringen har kommet fram til akseptable løsninger når det gjelder første utfasing av særfradraget knyttet til kostnader vedrørende tannhelse, bolig og transport. Dette medlem ser imidlertid at det åpenbart vil by på større problemer å finne like målrettede løsninger knyttet til de øvrige ordningene som i dag dekkes av særfradraget, og avventer derfor regjeringens forslag på disse områdene før det gis en «blankofullmakt» til å utfase den resterende delen av fradraget i de to kommende årene.

4. Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift etter trygdeavtale

4.1 Sammendrag

Riksrevisjonen har påpekt mulige svakheter i organiseringen av og regelverket for fastsetting og innkreving av avgifter til Folketrygden på utenlandsområdet, jf. senest Dokument 1 (2010–2011) Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2009, avsnitt 3.4.2 under Arbeidsdepartementets område. Skatteetaten og Arbeids- og velferdsetaten har i fellesskap vurdert gjeldende organisering og regelverk på dette området, og foreslått en rekke tiltak, som vil bli iverksatt fortløpende etter en prioritering i samråd med fagdepartementene.

Som ledd i dette arbeidet legges det nå fram et forslag til klargjøring av hjemmelen for plikten til å svare arbeidsgiveravgift og trygdeavgift i visse grensoverskridende tilfeller. Regjeringen vil komme tilbake med ytterligere forslag til forbedringer av lovgivningen på dette området, herunder blant annet reglene om kompetansefordelingen mellom fagetatene, på et senere tidspunkt.

Det vises til forslag til ny § 23-4a i folketrygdloven.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet viser til at gjeldende praksis knyttet til avgiftsplikten i de tilfeller som omfattes av den foreslåtte bestemmelsen forutsettes videreført. Forslaget antas derfor ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

4.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5. Skattereglene for sluttvederlag

5.1 Sammendrag

Sluttvederlag i forbindelse med opphør av arbeidsforhold er i utgangspunktet skattepliktig som arbeidsinntekt. Sluttvederlag kan imidlertid utbetales skattefritt dersom utbetalingen skjer ved ufrivillig oppsigelse og i henhold til overenskomst mellom hovedorganisasjoner for arbeidsgivere og arbeidstakere.

Bestemmelsen om skattefritt sluttvederlag ble innført ved lov 6. juni 1969, og hadde sin bakgrunn i at Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Norsk Arbeidsgiverforening (i dag NHO) ved tariffrevisjonen våren 1966 inngikk avtale om at arbeidstakere i tilsluttede bedrifter ved oppsigelse på visse vilkår skulle ha rett til sluttvederlag. De to organisasjonene anmodet i 1967 om at sluttvederlag skulle gjøres skattefritt, og dette ble fulgt opp med et lovforslag om skattefritak for tariffestede sluttvederlag i Ot.prp. nr. 52 (1968–1969). Etter forslaget skulle beløpsgrensene mv. etter den til enhver tid gjeldende tariffavtale legges til grunn. Begrunnelsen for skattefriheten var i hovedsak av sosial art. Det ble lagt vesentlig vekt på at eldre, oppsagte arbeidstakere ofte ville få problemer med å skaffe seg likeverdig nytt arbeid.

Etter gjeldende regler er det i hovedsak bestemmelsene i de til enhver tid gjeldende tariffavtaler som avgjør hva som er å anse som skattefritt sluttvederlag. Sentrale vilkår for den skattemessige behandlingen av slike sluttvederlag, også de beløpsmessige begrensningene for skattefri utbetaling, framgår følgende ikke av skattelovgivningen, men av hovedoverenskomster mellom partene i arbeidslivet.

Videre er det ut fra likhetshensyn en etablert praksis for å ettergi skatten på sluttvederlag som ikke følger direkte av slik hovedoverenskomst, men som er av samme art og omfang.

Departementet anser det som prinsipielt og konstitusjonelt uheldig at viktige elementer i bestemmelsene om skattefrihet på denne måten framgår av regelverk utenfor skattelovgivningen, og at avtalepartene kan endre disse uavhengig av de alminnelige budsjett- og lovgivningsprosesser. I mellomoppgjøret mellom LO og NHO i 2011 ble sluttvederlagssatsene for arbeidstakere som slutter 1. juli 2011 eller

senere, økt betydelig, med direkte virkning for skattefritaket.

Departementet har også mottatt flere henvendelser som tyder på at vilkårene for skattefritaket er vanskelig tilgjengelig, og at dette fører til svekket forutberegnelighet for om et avtalt sluttvederlag kan utbetales skattefritt. Uklarheten skyldes blant annet at vilkårene for og omfanget av skattefritaket i stor grad reguleres av de til enhver tid gjeldende ulike overenskomster mellom hovedorganisasjoner for arbeidsgivere og arbeidstakere.

Departementet foreslår å endre bestemmelsene om skattefritt sluttvederlag, slik at alle vilkår mv. for skattefrihet framgår direkte av skatteloven med tilhørende forskrift. Endringene vil i hovedsak innebære en kodifisering av gjeldende rett, med utgangspunkt i LO/NHO-ordningen og de nye framforhandlede satsene fra mellomoppgjøret 2011. Det legges imidlertid også opp til enkelte mindre, materielle endringer.

Det foreslås å fjerne kravet om at retten til skattefritt sluttvederlag må følge av overenskomst mellom hovedorganisasjoner for arbeidstakere og arbeidsgivere. Som en følge av dette kan praksisen med å gi skattelempning eller ettergivelse for ikke-tariffestet sluttvederlag etter søknad avvikles. Denne praksisen har i noen tilfeller ført til at ikke-tariffestede sluttvederlag har blitt gunstigere behandlet enn de tariffestede. Forslaget vil føre til et enklere og mer tilgjengelig regelverk, og vil sikre like vilkår for skattefrihet for tariffestet og ikke-tariffestet sluttvederlag.

Det foreslås å opprettholde skattefritaket for tillegssluttvederlag, men begrenset til de tilfellene der dette gis i forbindelse med nedleggelse av virksomhet.

Hovedvilkåret om ufrivillig oppsigelse foreslås presisert i skatteloven, ved en lovendring i skatteloven § 5-15 første ledd bokstav a, mens vilkåret om at sluttvederlaget skal være utbetalt etter en overenskomst mellom hovedorganisasjoner for arbeidstakere og arbeidsgivere foreslås fjernet. Det foreslås videre at de nærmere bestemmelsene om skattefritaket skal framgå av forskrift, herunder bestemmelsene om tillegssluttvederlag og beløpsgrenser. Forslag til slike forskriftsbestemmelser vil bli sendt på høring.

Departementet viser til forslag til endring i skatteloven §§ 5-10 første ledd bokstav d og 5-15 første ledd bokstav a.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lov- og forskriftsfesting av vilkårene for skattefritt sluttvederlag vil øke forutberegneligheten og gjøre regelverket enklere og mer tilgjengelig både for skattytere og arbeidsgivere. Det vil videre medføre at den generelle ettergivelsespraksisen for sluttvederlag opphører.

Utover reduksjonen av saksbehandling knyttet til ettergivelsessøknader antas endringen ikke å ha nevneverdige administrative konsekvenser.

Da forslagene i hovedsak innebærer en kodifisering av gjeldende skattefrihet for sluttvederlag, antas forslaget å ha ubetydelige provenymessige konsekvenser.

Ikrafttredelse

Den foreslåtte lovendringen bør tre i kraft så raskt som mulig, men det bør skje samtidig som de nye forskriftsbestemmelsene vedtas. På grunn av høringen av disse forskriftsbestemmelsene er det vanskelig å si sikkert når arbeidet med forskriften kan fullføres, og departementet foreslår derfor at beslutningen om ikrafttredelsestidspunktet overlates til Kongen.

5.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

6. Lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med ansatte

6.1 Sammendrag

Ved beregning av eiers personinntekt fra enkeltpersonforetak gis det et lønnsfradrag lik 15 pst. av samlede lønnskostnader for de ansatte. Fradraget kan maksimalt redusere den beregnede personinntekten til seks ganger folketrygdens grunnbeløp. Lønnsfradraget ble gjennomgått i forbindelse med evalueringen av skattereformen 2006, jf. Meld. St. 11 (2010–2011) Evaluering av skattereformen 2006. Departementet ga i meldingen uttrykk for at lønnsfradraget ikke har noen god begrunnelse, og varslet at endringer ville bli vurdert i forbindelse med de årlige budsjettene.

Departementet foreslår nå å fjerne lønnsfradraget med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Opphevelsen av den gjeldende bestemmelsen i skatteloven § 12-13 om lønnsfradrag innebærer at den gjeldende bestemmelsen i skatteloven § 12-14 om framføring av negativ beregnet personinntekt bør flyttes til skatteloven § 12-13.

Det vises til forslag om å oppheve gjeldende § 12-13 i skatteloven og å flytte skatteloven § 12-14 til skatteloven § 12-13.

Økonomiske og administrative virkninger

Om lag 10 pst. av enkeltpersonforetakene får lønnsfradrag. Den relativt lave andelen skyldes for det første at de fleste enkeltpersonforetak ikke har ansatte, og for det andre at mange av enkeltpersonforetakene som har ansatte, har for lav beregnet personinntekt til å dra nytte av fradraget.

En fjerning av lønnsfradraget vil forenkle skatteregelverket. Utover dette vil tiltaket ikke ha vesentlige administrative konsekvenser. Departementet anslår at forslaget vil øke provenyet med 222 mill. kroner påløpt og bokført i 2012.

6.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre støtter ikke regjeringens forslag om å fjerne lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med ansatte. Disse medlemmer mener at regjeringens begrunnelse for å fjerne lønnsfradraget er meget svak, og at forslaget bare kan forstås som et ledd i en langsiktig strategi om å gjøre forholdene vanskeligere for selvstendig næringsdrivende/enkeltpersonforetak.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine forslag om investeringsfond og risikotillegg i skjermingsfradraget. Disse medlemmer er uenige med regjeringen i deres innstramming overfor enkeltpersonforetak og mener at det heller bør foretas forbedringer for reelt å likestille selskapsformene. Investeringsfond og et risikotillegg i skjermingsfradraget vil ha en bedre begrunnelse enn lønnsfradraget, og disse medlemmer ønsker å prioritere disse tiltakene framfor å reversere lønnsfradraget.

Komiteens medlem fra Venstre ønsker en helt annen politikk enn den regjeringen fører overfor selvstendig næringsdrivende og enkeltpersonforetak. Dette medlem viser i den forbindelse til en rekke forslag i denne innstilling og i Innst. 2 S og 3 S (2011–2012) som vil gjøre hverdagen lettere for de selvstendig næringsdrivende og forhåpentligvis føre til at flere tør satse på en idé og starte for seg selv. Dette medlems forslag er av skattemessig karakter, gjelder forenklingstiltak og gjelder ikke minst bedre sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende.

7. Skattefri utleie av tomannsboliger

7.1 Sammendrag

Departementet foreslår å endre reglene om skattefri utleie av tomannsboliger. Etter skatteloven kan en boligeier leie ut inntil halvparten av egen bolig skattefritt så lenge vedkommende benytter resten av boligen til egen bruk. For tomannsboliger gjelder en særlig fordel ved at inntil halvparten av den boenheten (leiligheten) i tomannsboligen som eieren selv

bor i, i tillegg til hele den andre boenheten i tomannsboligen, kan leies ut skattefritt. På den måten kan eier leie ut mer enn halvparten av tomannsboligen skattefritt. Etter departementets syn er det liten grunn til at eiere av tomannsbolig skal ha en slik særskilt fordel. Departementet foreslår derfor å endre reglene slik at tomannsboliger likebehandles med andre boliger ved at bare inntil halvparten av hele tomannsboligen kan leies ut skattefritt.

Departementet foreslår at skatteloven § 7-2 første ledd bokstav b oppheves, slik at utleieinntekt fra tomannsbolig omfattes av den alminnelige regelen i § 7-2 første ledd bokstav a.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 7-2 første ledd.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Etter forslaget skal utleieinntekter for eiere av tomannsbolig som benytter mindre enn halvparten av hele tomannsboligen til egen bruk, ikke lenger være skattefrie, dvs. at boligen skal regnskapslignes. Dette vil medføre noe merarbeid for ligningsmyndighetene og eiere av tomannsboliger som omfattes av endringen. Lovendringen anslås på usikkert grunnlag å øke provenyet med om lag 10 mill. kroner påløpt og 8 mill. kroner bokført i 2012.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringen trer i kraft fra og med inntektsåret 2012.

7.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

8. Utelukkelsesmekanisme i gavefradragssystemet

8.1 Sammendrag

Etter skatteloven § 6-50 gis skattyter fradrag ved inntektsfastsettelsen for pengegaver til frivillige organisasjoner som oppfyller nærmere lovbestemte vilkår. Departementet foreslår at det innføres en hjemmel for å utelukke organisasjoner som aktivt støtter eller medvirker til handlinger i strid med folkeretten fra gavefradragssystemet. For å sikre norsk oppfølging av vedtak av FNs sikkerhetsråd foreslås det at Finansdepartementet får myndighet til å bestemme at frivillige organisasjoner som oppfyller de alminnelige vilkårene i skatteloven § 6-50 ikke kan motta gaver med fradragrett for giver.

Departementet viser til at Norge har folkerettslige forpliktelser i form av klare anmodninger eller forutsetninger som er kommet til uttrykk fra FNs sikkerhetsråd, som ledd i hovedansvaret for oppretthol-

delse av internasjonal fred og sikkerhet i henhold til FN-pakten. Disse kan etter departementets mening danne grunnlag for en objektiv vurdering av etterprøvbare forhold som kan føre til utelukkelse av organisasjoner. Kriteriene for slik utelukkelse kan knyttes opp mot bestemte krav som oppstilles i resolusjoner gitt av FNs sikkerhetsråd.

Departementet viser til forslag til nytt fjerde ledd i skatteloven § 6-50. Det foreslås at lovendringene trer i kraft fra og med inntektsåret 2012.

Det vises til forslag til nytt fjerde ledd annet punktum i skatteloven § 6-50.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget medfører noe merarbeid hos Skattedirektoratet i forbindelse med bistand til departementet ved behandling av saker om utelukkelse. Departementet antar at forslaget har beskjedne provenyvirkinger.

8.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre reagerer i likhet med frivillige organisasjoner på regjeringens forslag til utelukkelsesmekanisme fra ordningen med skattefradrag for gaver. For det første stiller disse medlemmer seg undrende til at regjeringens forslag til lovtekst ikke nevner brudd på folkeretten, men det uklare hensynet til å «sikre norsk oppfølging av vedtak i FNs sikkerhetsråd».

For det andre stusser disse medlemmer over regjeringens omtale av lovendringen på side 137 i Prop. 1 LS (2011–2012) Skatter, avgifter og toll 2012, der det heter følgende:

«Etter departementets oppfatning er det ikke ønskelig at gavefradragssystemet i skatteloven § 6-50 tilgodeser organisasjoner som aktivt støtter eller medvirker til visse handlinger som er eller kan være i strid med folkeretten».

Disse medlemmer synes det er merkelig at regjeringen benytter ulne formuleringer som «er eller kan være i strid med folkeretten».

Disse medlemmer er i utgangspunktet positivt innstilt til mekanismer som sikrer overholdelse av folkeretten, men i regjeringens forslag er det såpass uklart hvilke objektive kriterier som skal ligge til grunn for utelukkelse at det i altfor stor grad blir opp til den til enhver tid sittende regjeringens skjønn å håndheve mekanismen. Disse medlemmer stiller også spørsmål ved at Finansdepartementet, som

ikke har kompetanse på folkeretten, gis fullmakt til å vurdere hvorvidt organisasjoner har forbrutt seg mot folkeretten eller handlet i strid med vedtak i FNs sikkerhetsråd. Disse medlemmer vil på dette grunnlag gå imot regjeringens forslag om utelukkesmekanisme.

9. Treprosentregelen i fritaksmetoden

9.1 Sammendrag

Den såkalte treprosentregelen går ut på at 3 pst. av netto aksjeinntekter som er fritatt for skatt under fritaksmetoden, likevel skal anses som skattepliktig inntekt. Inntektsføringen fungerer som en sjablongmessig reversering av fradragsretten selskapene har for kostnader knyttet til de skattefrie aksjeinntektene. Skattelovens utgangspunkt er at det bare gis fradrag for kostnader knyttet til skattepliktige inntekter. Bakgrunnen for at selskapene likevel gis fradrag for kostnader knyttet til inntekter omfattet av fritaksmetoden, er at det i praksis anses for komplisert å skille mellom kostnader knyttet til henholdsvis skattefrie og skattepliktige aksjeinntekter. Ved innføringen av treprosentregelen ble det lagt vekt på at en sjablongregel var betydelig enklere å praktisere enn en regel om avskjæring av fradrag for eierkostnader knyttet til skattefrie inntekter. Det ble også pekt på at flere andre land hadde tilsvarende sjablongregler.

Treprosentregelen er imidlertid en grov sjablong og kan være lite treffsikker i enkelttilfeller. Videre kompliserer den regelverket og kan hemme fornuftige omorganiseringer. I Meld. St. 11 (2010–2011) Evaluering av skattereformen 2006 ble det varslet at regjeringen ville vurdere flere endringer i regelen.

I tråd med dette legger departementet fram forslag om å avgrense treprosentregelens anvendelse mot inntekt fra gevinster, slik at regelen kun omfatter utbytter. Dette vil bidra til en forenkling ettersom man slipper gevinst- og tapsberegning på aksjer som omfattes av fritaksmetoden. Videre foreslås det at utdelinger fra deltakerlignede selskaper skal omfattes av regelen. Den lovtekniske utformingen av reglene medfører at slike utdelinger i dag utilsiktet faller utenfor treprosentregelen. Også utbytter og utdelinger til selskaper hjemmehørende i utlandet foreslås omfattet, gitt at selskapet driver skattepliktig virksomhet i Norge og aksjene er knyttet til denne virksomheten. I slike tilfeller vil selskapet ha fradragsrett for kostnader knyttet til skattefrie aksjeinntekter, og inntektene bør derfor omfattes av treprosentregelen.

Det foreslås endelig at treprosentregelen ikke skal få anvendelse i konsernforhold, verken for gevinst eller utbytte. Konsernselskaper kan i dag unngå regelen ved å velge å overføre midler som skattefritt konsernbidrag i stedet for som utbytte. I hvilken selskapsrettslig form overføringen skjer, bør

ikke være avgjørende for om treprosentregelen skal komme til anvendelse eller ikke. Videre er alternativet med skattefritt konsernbidrag i hovedsak kun tilgjengelig for norske selskaper, og dette har en usikker side mot EØS-avtalen. Det foreslåtte unntaket i konsernforhold vil derfor gjelde tilsvarende for utbytte til eller fra selskaper hjemmehørende i EØS.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 2-38 sjette ledd ny bokstav c.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Samlet anslås de foreslåtte endringene i treprosentregelen å redusere provenyet med om lag 250 mill. kroner påløpt i 2012. Reduksjonen bokføres i 2013.

Departementet antar at det å unnta gevinster fra treprosentregelen vil representere en forenkling som letter de administrative oppgavene for skattemyndighetene og skattyterne. At treprosentregelen blir utvidet til å gjelde for utdeling på andel i deltakerlignet selskap og for utenlandske skattesubjekter som driver skattepliktig virksomhet i Norge, antas ikke å ha administrative konsekvenser av vesentlig betydning. Unntaket for anvendelse av treprosentregelen i konsernforhold antas å medføre noe ekstraarbeid for skattemyndighetene, blant annet knyttet til fastlegging av hvilke selskaper som kvalifiserer som konsernselskaper. På den annen side vil færre tilfeller av skattlegging etter treprosentregelen lette det administrative arbeidet.

Samlet sett anser departementet at endringene i treprosentregelen vil medføre en administrativ forenkling.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringene trer i kraft fra og med inntektsåret 2012.

9.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til endringene regjeringen foreslår i fritaksmetoden. Regjeringens forslag om å begrense regelen til bare å gjelde aksjeutbytte, støttes av flertallet. Dette innebærer blant annet at man slipper å foreta gevinst- og tapsberegning ved realisasjon av aksjer mv. Flertallet støtter videre at endringene om at skattefrie utdelinger på andeler i deltakerlignede selskaper blir omfattet, og at selskaper hjemmehørende i utlandet som driver skattepliktig virksomhet i Norge og har skattefrie aksjeinntekter knyttet til denne virksomheten, blir omfattet.

Utdeling på andel i deltagerlignet selskap

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ser på flere av endringene som foretas i fritaksmodellen som positive og forenkling, og merker seg at utvidelsen til å gjelde deltagerlignede selskaper kun gjelder «skattefrie utdelinger fra deltagerlignede selskaper». Eier skattlegges vanligvis for sin andel av selskapets overskudd i disse selskapene, og disse medlemmer forstår departementet slik at det ikke legges opp til en form for dobbeltbeskatning ved overflytting av allerede beskattet kapital. Disse medlemmer har mottatt signaler om at det er en viss usikkerhet rundt dette og forutsetter at dobbeltbeskatning ikke oppstår med de foreslåtte endringer.

Utvidelse til utenlandske selskaper

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ser det som positivt at tidligere innstramninger i fritaksmetoden nå reverseres ved at treprosentregelen oppheves helt innen konsern. Disse medlemmer ber regjeringen også vurdere å foreta samme endring for konsernselskaper som ligger utenfor EØS, men ikke i lavskatteland. For disse gjelder de samme hensyn som gjør at regelen foreslås fjernet for konsern innenfor EØS. Disse medlemmer ber regjeringen komme tilbake med en vurdering av dette.

10. Tap på fordring mellom nærstående selskaper

10.1 Sammendrag

Forskjellene mellom beskatning av aksjeinntekter etter fritaksmetoden og de alminnelige skatte-reglene kan gi muligheter for skattemotiverte tilpasninger. Etter de alminnelige reglene er tap på fordring fradragsberettiget når fordringen har tilstrekkelig tilknytning til debitors virksomhet. Dette kan utnyttes, for eksempel ved at et selskap foretar investeringer gjennom datterselskaper som etableres med lite egenkapital. Hoveddelen av selskapets kapitalinnskudd i datterselskapet gjøres i form av lån. Dersom virksomheten i datterselskapet går dårlig, kan morselskapet få fradrag for store deler av investeringen som tap på fordring. Går virksomheten godt, vil avkastningen komme som gevinst eller utbytte på aksjene som er skattefrie etter fritaksmetoden.

Slike tilpasninger undergraver hensynet til en symmetrisk skattemessig behandling av gevinster og tap. Dette er uheldig og taler for å begrense fradragsretten for tap på fordringer mellom nærstående selskaper.

I Meld. St. 11 (2010–2011) Evaluering av skatte-reformen 2006 ble det varslet at departementet ville

arbeide videre med å utforme forslag til regler som avskjærer fradrag for tap på fordring mellom nærstående. I tråd med dette fremmer departementet nå et forslag som innebærer at tap på fordring til nærstående selskaper avskjæres.

Departementet tar sikte på å regulere den nærmere avgrensningen av nærstående selskap og hvilke fordringer som skal omfattes av avskjæringsregelen i skattelovforskriften. Departementet vil sende forslag til forskriftsbestemmelser på høring etter framleggelsen av denne proposisjonen.

I høringsnotatet vil departementet foreslå at avskjæringsregelen skal gjelde både aksjeselskaper mv. og deltagerlignede kreditorselskaper som har en eierandel på mer enn 90 pst. i debitorselskapet. Det legges opp til at avskjæringsregelen også skal gjelde ved indirekte eie.

Videre vil det bli foreslått å avgrense avskjæringsregelen slik at tap på kundefordringer, tap på fordringer som representerer tidligere skattlagt inntekt hos kreditorselskapet og tap på fusjons- og fisjonsfordringer etter skatteloven § 11-7 tredje ledd ikke omfattes av regelen.

For å unngå uheldige tilpasninger før avskjæringsregelen innføres, foreslås det at regelen får virkning fra og med 6. oktober 2011.

Departementet vil komme tilbake med konkrete forslag til forskriftsbestemmelser om avgrensningen av nærstående og hvilke fordringer som skal omfattes basert på det som står i kapittel 15 i proposisjonen. Forslaget vil bli sendt på høring.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet legger til grunn at forslaget om avskjæring av tapsfradrag ved tap på fordring mellom nærstående selskaper i liten grad vil øke de administrative byrdene for skattyterne og ligningsmyndighetene. Departementet antar at det som følge av regelen kan oppstå enkelte problemer ved vurderingen av om selskapene er nærstående. På den annen side vil det i tilfeller hvor fordringen omfattes av avskjæringsregelen, ikke lenger være nødvendig å vurdere hvorvidt fordringen har tilstrekkelig tilknytning til kreditors virksomhet, noe som kan være vanskelig.

Forslaget anslås på svært usikkert grunnlag å øke provenyet med om lag 225 mill. kroner påløpt og 75 mill. kroner bokført i 2012.

Nærmere om ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringen trer i kraft fra budsjettframleggelsen.

Dersom virkningstidspunktet for innføringen av avskjæringsregelen skulle settes til 1. januar 2012, ville dette gi muligheter for uheldige tilpasninger i tiden mellom framleggelsen av denne proposisjonen

og årsskiftet. Slike tilpasninger kan skje ved konvertering av fordringer eller ved konserninterne salg av fordringer. For å unngå slike tilpasninger foreslår departementet at endringen i skatteloven § 6-2 trer i kraft fra og med 6. oktober 2011. Det innebærer at fradragsbegrensningen vil omfatte tap som er endelig konstatert fra og med 6. oktober 2011. Videre vil begrensningen gjelde for tap som er pådratt ved salg etter dette tidspunktet og for tap ved konverteringer av fordringer som er besluttet fra dette tidspunktet.

10.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

11. Korreksjonsinntekt

11.1 Sammendrag

Reglene om korreksjonsinntekt skal sikre at all inntekt som ligger til grunn for utbytteutdelinger, er skattlagt på selskapets hånd. Regelen er relevant i tilfeller der forskjeller i regnskapsmessige og skattemessige tidfestingsregler leder til at det oppstår midlertidige forskjeller mellom de regnskapsmessige verdiene som framkommer i balansen i årsoppgjøret og selskapets skattemessige verdier. Når de regnskapsmessige verdiene er høyere enn de skattemessige, vil de positive midlertidige forskjellene, fratrukket latent skatt, være fri egenkapital som kan gi grunnlag for utbytteutdeling. Etter reglene om korreksjonsinntekt skal disse midlene inntektsføres i selskapet før de kan deles ut som utbytte. Korreksjonsinntekten reverseres i senere år etter hvert som inntekten kommer til beskatning gjennom den ordinære selskapsbeskatningen.

Normalt vil det ubeskattede overskuddet uansett komme til beskatning på et senere tidspunkt, og regelen påvirker derfor i hovedsak bare tidspunktet for skattlegging. Unntaket er dersom selskapet i mellomtiden går konkurs. Regelen bringer derfor ikke inn nevneverdig proveny over tid.

Ved innføringen av reglene om korreksjonsinntekt gjaldt godtgjørelsesmetoden for beskatning av utbytte fra norske selskaper til norske aksjonærer. I forbindelse med skattereformen 2006 ble det i Ot.prp. nr. 1 (2004–2005) avsnitt 5.6.6 varslet en gjennomgang av reglene om korreksjonsinntekt. I Meld. St. 11 (2010–2011) Evaluering av skattereformen 2006, ble det vurdert om reglene burde oppheves. Det ble varslet at departementet, ut fra hensynet til å forenkle regelverket, tok sikte på å foreslå å oppheve reglene. Det ble lagt til grunn at en slik endring tidligst ville bli foreslått fra 2012.

Departementet foreslår nå, i tråd med det som ble varslet i evalueringsmeldingen, å oppheve reglene om korreksjonsinntekt fra og med inntektsåret 2012.

Det foreslås videre en overgangsregel om at korreksjonsinntekt som er beregnet til og med inntektsåret 2011, kan reverseres i samsvar med gjeldende regler.

Departementet viser til forslag til endringer i femte ledd i overgangsreglene til skatteloven §§ 8-14, 8-15 og 8-17.

Overgangsregler og ikrafttredelse

Etter gjeldende regler kan tidligere inntektsført korreksjonsinntekt fradragsføres senere år i den grad selskapet ikke har underdekning, jf. skatteloven § 10-5 sjette ledd. Ved opphevingen av reglene om korreksjonsinntekt bør adgangen til å reversere korreksjonsinntekt som allerede er inntektsført opprettholdes. Departementet foreslår derfor en overgangsregel om at korreksjonsinntekt som er beregnet til og med inntektsåret 2011, skal reverseres i samsvar med gjeldende regler. Det vil si at den reverseres etter hvert som underdekningen utlignes. Videre foreslås det at korreksjonsinntekt som ikke er fradragsført innen 2017, kan fradragsføres i sin helhet i 2017.

Det vises til forslag til overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 10-5.

Departementet foreslår at opphevingen av reglene om korreksjonsinntekt, endringen av skatteloven § 10-1 første ledd og endringene i femte ledd i overgangsreglene til skatteloven §§ 8-14, 8-15 og 8-17 trer i kraft fra og med inntektsåret 2012.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Reglene om korreksjonsinntekt er tekniske og kompliserte. Departementet legger til grunn at en oppheving av reglene vil innebære en forenkling både for ligningsmyndighetene og skattyterne.

Forslaget anslås å redusere påløpt proveny i 2012 med om lag 300 mill. kroner. Beløpet bokføres i 2013. Korreksjonsinntekten føres til fradrag etter hvert som overskuddet skattlegges i selskapet. Opphevingen av reglene vil dermed øke skatteinntektene senere år. Det anslås at forslaget vil øke påløpt proveny med om lag 100 mill. kroner hvert av årene 2013, 2014 og 2015. Nettovirkningen på påløpt proveny i perioden 2012–2015 er dermed null. Det er denne effekten som legges til grunn for beregninger knyttet til skatteløftet.

11.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er et fornuftig grep å fjerne reglene om beregning av korreksjonsinntekt. Disse medlemmer foreslo dette i representantforslag om forenklinger i rapportering, skjemaer og regelverk for næringslivet i Dokument 8:15 S (2009–

2010), jf. Innst. 137 S (2009–2010), sammen med en rekke andre forenklingforslag som også bør vurderes gjennomført.

12. Avskrivningsreglene

12.1 Sammendrag

12.1.1 Oversikt

Det er bred oppslutning om den prinsipielle forankringen for skattemessige avskrivninger, som er at de så langt som mulig skal gjenspeile driftsmidlenes faktiske verdifall. Dette bidrar til at det skattemessige resultatet samsvarer med verdiskapingen, og til at investeringene som velges, også er samfunnsøkonomisk lønnsomme. Hensynet til prinsipielt korrekte avskrivningssatser må likevel veies opp mot hensynet til et stabilt og enkelt skattesystem. I avskrivningssystemet er det derfor lagt betydelig vekt på enkle og operasjonelle regler med relativt få saldo-grupper som i gjennomsnitt prøver å treffe faktisk verdifall.

Departementet vurderer løpende den konkrete innretningen av saldogrupperne og avskrivningssatsene på bakgrunn av tilgjengelig informasjon. Dette har blant annet resultert i at tekniske installasjoner i bygg ble skilt ut i en egen saldogruppe med høyere avskrivningssats fra 2009. Departementet foretok også i 2009 en bred sammenligning av skattemessige og regnskapsmessige balanser for ulike saldogrupper. En slik sammenligning kan indikere om de skattemessige avskrivningene er i tråd med bedriftenes vurdering av verdifallet. Gjennomgangen tydet på at de skattemessige avskrivningene jevnt over er nokså romslige i forhold til hvordan selskapene selv vurderer verdifallet i regnskapene.

Departementet har imidlertid på enkelte områder sett behov for en ny vurdering av avveiningen mellom korrekte avskrivningssatser og et enkelt system.

I revidert nasjonalbudsjett 2011 varslet regjeringen at Finansdepartementet ville arbeide videre med ulike problemstillinger knyttet til avskrivningssatsen for visse produksjonsinnretninger i industrianlegg og komme tilbake til saken i budsjettet for 2012. Bakgrunnen er to rettssaker i senere tid (vedrørende henholdsvis Hydro Sunndals aluminiumsverk og Alcoas aluminiumsverk i Mosjøen og på Lista), hvor tema har vært om visse produksjonsinnretninger skal avskrives i saldogruppen for maskiner der satsen er 20 pst., eller i saldogruppen for anlegg der satsen er fire prosent. I dommene er det lagt til grunn at mange av de aktuelle driftsmidlene har en levetid på om lag 20 år.

Departementet foreslår i denne proposisjonen at det presiseres i skatteloven at de aktuelle driftsmidlene skal anses som anlegg, og at det innføres en for-

høyet avskrivningssats på 10 pst. for anlegg der brukstiden ikke må anses å overstige 20 år.

Departementet foreslår videre at det presiseres i skatteloven at anlegg for overføring og distribusjon av kraft, samt elektroteknisk utrustning, som benyttes i annen virksomhet enn kraftforetak, skal avskrives i saldogruppe g med en sats på fem prosent.

Departementet foreslår også økt avskrivningssats for husdyrbygg i landbruket og økt avskrivningssats for bygg med brukstid inntil 20 år.

Det foreslås at endringene gis virkning fra og med inntektsåret 2012.

12.1.2 Forslaget om avskrivning av visse produksjonsinnretninger i industrianlegg

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 14-41 første ledd bokstav g.

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Både for skattyter og ligningsmyndigheter kan vurdering, dokumentasjon og kontroll av brukstiden for de aktuelle driftsmidlene føre til en del merarbeid. Departementet antar at dette til en viss grad vil oppveies av at det i framtiden blir færre tvister mellom skattyter og ligningsmyndigheter om grensedragning mellom anleggsgruppen og maskingruppen for disse driftsmidlene.

Forslaget anslås på svært usikkert grunnlag å innebære en lettelse på 80 mill. kroner påløpt i 2012. Provenytapet bokføres i 2013. Dette provenyanslaget knytter seg kun til effekten i 2012. Økte avskrivninger i 2012 vil redusere avskrivningsgrunnlaget for senere år, og den reelle skattefordelen, som tilsvarer rentefordelen for skattyter over tid av endret avskrivningsprofil, anslås til 35 mill. kroner. Det er denne effekten som legges til grunn for beregninger knyttet til skatteløftet.

12.1.3 Forslaget om avskrivning av husdyrbygg i landbruket

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 14-43 tredje ledd.

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Forslaget anslås å redusere provenyet med om lag 150 mill. kroner påløpt og bokført i 2012. Dette provenyanslaget knytter seg kun til effekten i 2012. Rentefordelen for skattyter over tid av endret avskrivningsprofil anslås til 80 mill. kroner. Det er denne effekten som legges til grunn for beregninger knyttet til skatteløftet.

12.1.4 Forslaget om avskrivning av bygg med enkel konstruksjon

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 14-43 annet ledd annet punktum.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget anslås å innebære en lettelse på 27 mill. kroner påløpt og 8 mill. kroner bokført i 2012. Dette provenyanslaget knytter seg kun til effekten i 2012. Rentefordelen for skattyter over tid av endret avskrivningsprofil anslås til 10 mill. kroner. Det er denne effekten som legges til grunn for beregninger knyttet til skatteløftet.

12.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er fornøyd med de endringer regjeringen har lagt opp til når det gjelder avskrivningssatsene. Forslaget om økt avskrivningssats for visse bygg og anlegg vil gjøre avskrivningssatsene mer i tråd med prinsippet om at skattemessige avskrivningsregler skal gjenspeile driftsmidlenes faktiske verdifall, samtidig som en unngår å komplisere skattesystemet unødige. Regjeringen imøtekommer med dette nå behovet for klargjøring av disse reglene, og foreslår at driftsmidler i saldogruppen for bygg og anlegg skal kunne avskrives med en forhøyet sats på 10 pst. dersom brukstiden ikke må anses å overstige 20 år. Videre presiseres det i skatte-loven at hjelpe- og tilleggsinstallasjoner i industri-anlegg mv. skal avskrives i bygg- og anleggsgruppen. Bakgrunnen er to rettssaker i senere tid hvor spørsmålet har vært om slike driftsmidler, som antas å ha en levetid på om lag 20 år, skal avskrives i saldogruppen for maskiner der satsen er 20 pst., eller i saldogruppen for anlegg der satsen er 4 pst. Endringen vil gi skattelette på drøyt 100 mill. kroner påløpt i 2012, og er slik sett en skattelette til framtidig verdiskapning. Endringene vil også føre til mindre konflikt om hvordan avskrivningsreglene skal brukes.

Videre er flertallet fornøyd med de endringene regjeringen legger opp til med å høyne satsen for avskrivninger av husdyrbygg i landbruket.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre merker seg at regjeringen innfører en forhøyet avskrivningssats på 10 pst. for anlegg der brukstiden ikke må anses å overstige 20 år. Disse medlemmer viser bl.a. til Dokument 15:1444 (2009–2010) og undres over at det tok så lang tid å avklare at 4 pst. avskrivning ikke samsvarer med 20 års levetid på en investering.

Disse medlemmer viser til tidligere innspill fra industri og næringsliv om at avskrivningssatsene generelt burde justeres i tråd med hvordan utfordringer og krav har endret seg de siste 10–15 årene.

Disse medlemmer vil påpeke at Norges konkurransevne og produktivitetsvekst har utviklet seg svakt under regjeringen Stoltenberg II. Riktig nivå på avskrivningssatsene er viktige for å sikre utvikling av framtidens arbeidsplasser i Norge.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en helhetlig gjennomgang av systemet for avskrivningssatser i tråd med den teknologiske utviklingen som har funnet sted de siste 10–15 årene.»

Komiteens medlem fra Venstre slutter seg til regjeringens forslag om enkelte forbedringer når det gjelder avskrivningsreglene. Dette medlem mener imidlertid at dette bare er en forsiktig begynnelse. I en nødvendig omlegging av skattesystemet i en mer miljøvennlig retning er forbedrede avskrivningssatser, både generelle og målrettede mot miljø- og klimaforbedringer, viktige virkemidler. Dette medlem foreslår derfor å øke avskrivningssatsen i saldogruppe d til 25 pst. og samtidig innføre en ordning med en ekstra avskrivningssats på 5 pst. for samme saldogruppe under forutsetning av at investeringen har en påvist miljøeffekt og/eller medfører økt energieffektivisering.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatte-loven) gjøres følgende endringer:

§ 14-43 første ledd bokstav d skal lyde:

d. personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar mv. – 25 prosent.

§ 14-43 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Driftsmiddel omfattet av første ledd som har påviselig miljø- og klimamessig effekt, kan i ervervsåret, i tillegg til avskrivning etter første eller annet ledd, avskrives med inntil 5 pst. av kostpris. Tilsvarende gjelder for påkostning på driftsmiddel som nevnt, jf. § 14-40 tredje ledd. Departementet kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av dette ledd, herunder om kravet til påviselig miljø- og klimamessig effekt.

II

Endringene under punkt I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

13. Tilskudd til bygdeutvikling

13.1 Sammendrag

Departementet foreslår at tilskudd innenfor det distriktpolitiske virkeområdet til investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr innenfor rammen av bygdeutvikling (BU-midler) fra og med inntektsåret 2012 skal beskattes på samme måte som tilskudd til investering i distriktene innenfor rammen av Kommunal- og regionaldepartementets regional- og distriktpolitiske virkemidler.

Det innebærer at tilskudd til investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr etter ordningen ikke skal anses som skattepliktig inntekt for mottakeren, og at kostprisen på driftsmidler i forbindelse med avskrivninger ikke skal reduseres med et beløp tilsvarende tilskudd til erverv av driftsmiddelet. Tilskuddet skal imidlertid regnes som del av vederlaget ved realisasjon av driftsmidlet dersom dette skjer innen fem år etter at det ble ervervet.

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 5-31 a, § 14-42 annet ledd a siste punktum og § 14-44 første ledd annet punktum. For alle endringene gjelder at investeringen må være foretatt i en kommune som er omfattet av § 3 a i forskrift 15. desember 2006 nr. 1455.

Investeringsstøtte innenfor BU-ordningen kan, i tillegg til investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter, også gis som rentestøtte og som tilskudd til tapsfond og rentestøtefond. Forslaget her omfatter bare tilskudd til investeringer i faste anlegg og produksjonsutstyr av varig karakter.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil bidra til mer kompliserte skatteregler. Utover dette antas ikke forslaget å ha vesentlige administrative konsekvenser.

Forslaget innebærer at det i tillegg til den direkte støtten som gis gjennom BU-midlene, gis støtte ved at disse midlene i praksis vil kunne avskrives.

En ytterligere skattelettelse oppstår ved at BU-midlene som ennå ikke er avskrevet, i motsetning til i dag, vil inngå i skjermingsgrunnlaget i foretaksmodellen. En noe større del av næringsinntekten vil dermed bli skjermet fra trygdeavgift og eventuell toppskatt.

I proposisjonen om jordbruksoppkjøret 2011 (Prop. 126 S (2010–2011)) framgår det at innvilgningsrammen for fylkesvise BU-midler i 2012 er fastsatt til 503 mill. kroner, herav 443 mill. kroner er bedriftsrettede midler i regi av Innovasjon Norge. De bedriftsrettede midlene er i hovedsak investeringsstøtte. Disse omfatter også noe rentestøtte (63 mill. kroner i 2012), som ikke vil inngå i avskrivningsgrunnlaget.

Avskrivningsadgang for investeringer finansiert med BU-midler uten fradrag for tilskuddet betyr at investeringskostnadene i sin helhet vil komme til fradrag over avskrivningsperioden. I dag gjelder ingen fradragsrett for tilskuddsdelen av slike investeringer. Provenytapet i 2012 er (i hovedsak) skatteverdien av avskrivningene dette året. Med utgangspunkt i tallene ovenfor anslås dette til 12 mill. kroner påløpt og bokført.

Det reelle provenytapet, eller skatteutgiften, av fradragsretten består imidlertid av nåverdien av kostnadsføringen av den totale tilskuddsdelen, og ligger dermed høyere enn provenytapet i 2012. Samlet anslås skatteutgiften til 82 mill. kroner. Det er dette anslaget som legges til grunn for skatteløftet.

Fylkesvise bedriftsrettede BU-midler kan gis som støtte til investeringer i driftsapparatet, eller til utvikling av alternativ næring, med inntil 30 pst. av godkjent kostnadsoverslag. Øvre tak for tilskuddet ble økt fra 750 000 til 900 000 kroner i årets jordbruksoppkjøret. Det er ikke noe øvre tak for investeringstilskudd i Nord-Norge og Namdalen. De foreslåtte endringene vil dermed kunne medføre en betydelig skattelettelse for den enkelte næringsdrivende.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringene trer i kraft fra og med inntektsåret 2012.

13.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at regjeringen finner stadig nye «distriktpolitiske virkemidler» som i realiteten innebærer en subsidiering av næringer eller områder som ikke er i stand til å produsere varer på markedsmessige vilkår. Disse medlemmer ser at regjeringen velger å omtale disse virkemidlene som skattelettelser, noe disse medlemmer mener er et misbruk av begrepet. At mottakere av offentlige tilskudd slipper å innrapportere dette som inntekt, innebærer naturligvis at den enkelte tilskuddsmottaker betaler mindre i skatt, men i realiteten er dette en skattelette som fellesskapet og markedsmessige lønnsomme næringer må betale to ganger, først gjennom tilskudd, og dernest gjennom fravær av inntektskatt. Disse medlemmer registrerer også at regjeringen innrømmer at forslaget vil bidra til mer kompliserte skatteregler, og finner det bekymringsfullt at regjeringen med viten og vilje fremmer forslag som ytterligere kompliserer skattereglene. Disse medlemmer vil derfor gå imot forslaget fra regjeringen.

14. Eiendomsskatt for kraftanlegg mv.

14.1 Sammendrag

Kommunene kan velge å skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, herunder kraftproduksjonsanlegg. For store kraftanlegg er grunnlaget for eiendomsskatten i utgangspunktet anslått nåverdi av anleggets framtidige nettoinntekter. Imidlertid kan ikke eiendomsskattegrunnlaget være lavere eller høyere enn henholdsvis 0,95 kroner pr. kWh og 2,35 kroner pr. kWh av anleggets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Disse reglene omtales gjerne som maksimums- og minimumsreglene. For små kraftanlegg under 10 000 kVA beregnes eiendomsskatten etter egne regler. Maksimums- og minimumsreglene omfatter ikke slike anlegg.

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) har i flere henvendelser til Finansdepartementet foreslått å fjerne maksimumsgrensen i eiendomsskatten for store kraftanlegg. I statsbudsjettet i fjor ble virkningene av å avvikle maksimums- og minimumsreglene beskrevet. Samtidig ble det varslet en høring der berørte parter, først og fremst vertskommuner, eierkommuner og kraftprodusenter ville bli hørt, og at saken skulle presenteres i statsbudsjettet for 2012.

I lys av dette sendte departementet på høring et forslag om å justere maksimums- og minimumsreglene i årene framover. I høringsnotatet diskuterer departementet også kapitaliseringsrenten som benyttes ved verdsetting av store kraftanlegg.

Regjeringen foreslår å øke maksimumsgrensen slik at vertskommunene kan få større inntekter fra eiendomsskatt fra kraftsektoren. Konkret foreslår regjeringen at maksimumsgrensen økes med 5 pst. for eiendomsskatteåret 2012. Dette vil øke vertskommunenes inntekter med om lag 100 mill. kroner i 2012. Regjeringen foreslår videre å øke maksimumsgrensen ytterligere med 11 pst. for eiendomsskatteåret 2013. I tillegg foreslår regjeringen at kapitaliseringsrenten settes til 4,5 pst. for inntektsåret 2011 (eiendomsskatteåret 2013). Forslaget vil øke vertskommunenes inntekter med ytterligere 220 mill. kroner i 2013. Samlet innebærer regjeringens forslag at vertskommunenes inntekter øker med om lag 420 mill. kroner når man ser toårsperioden 2012 og 2013 under ett målt i forhold til videreføring av dagens regler. Departementets beregninger indikerer at alle vertskommuner vil tjene på den samlede omleggingen sammenlignet med en videreføring av dagens regler.

Økningen i kapitaliseringsrenten medfører et provenytap for staten på 15 mill. kroner knyttet til lavere formuesskatt, påløpt 2011 og bokført 2012.

Regjeringen vil ta stilling til spørsmålet om justering av maksimums- og minimumsreglene og fastset-

telsen av kapitaliseringsrenten for årene etter 2013 i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene.

Nærmere forslag til lov- og forskriftsendringer

Departementets forslag om oppjustering av maksimumsgrensen for kraftanlegg med 5 pst. for eiendomsskatteåret 2012 betyr at dagens grenseverdi i eiendomsskatteårets § 8 fjerde ledd økes fra 2,35 til 2,47 kroner pr. kWh. For eiendomsskatteåret 2013 foreslår departementet en ytterligere økning med 11 pst., som innebærer at maksimumsgrensen økes til 2,74 kroner pr. kWh.

Departementet viser til forslag til endring av eiendomsskatteårets § 8 fjerde ledd første punktum.

Forutsatt at Stortinget vedtar forslaget om å øke maksimumsgrensen for kraftanlegg, legger departementet opp til å endre kapitaliseringsrenten i FSFIN § 18-8-4 slik at rentesatsen for inntektsåret 2011 blir 4,5 pst. Endringen får effekt for eiendomsskatteåret 2013.

Anlegg med generatorer som i inntektsåret har en samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA, blir ikke påvirket av departementets forslag.

14.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre anser fastsettelse av eiendomsverdier på kraftverk som svært viktig både for vertskommune, eierkommuner (selskaper) og staten. Disse medlemmer er enige i at maksimums- og minimumsreglene opprettholdes med de justeringer som regjeringen foreslår. Disse medlemmer mener imidlertid også at verdifastsettelsen er så sentral at kapitaliseringsrenten ikke bør være gjenstand for årlige vedtak. Av hensyn til langsiktigheten og stabiliteten i systemet er det uheldig at det foretas ubegrunnede endringer i så sentrale forutsetninger som risikopåslaget. Disse medlemmer er ikke komfortable med at regjeringen skriver at «det foreslås at kapitaliseringsrenten økes noe for å nærme seg et riktigere nivå». Selv små endringer i kapitaliseringsrenten gir store utslag for så langsiktige investeringer som kraftverk, og departementets omtale er svært uakademisk sett i et slikt perspektiv.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak der man analyserer risikotillegg og rentefastsettelse for kraftverk som grunnlag for en mer transparent, langsiktig fastsettelse av kapitaliseringsrenten enn i dag.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at vertskommunene ønsker å fjerne maksimumsgrensen for eiendomsskatt slik at de kan få større inntekter fra kraftsektoren. Dette medlem mener at dette kan være et rimelig krav, siden vertskommunene får lokale naturinngrep som følge av kraftutbygging som det bør kompenseres for.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne maksimumsgrensen for eiendomsskatt fra kraftsektoren i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2012.»

15. Nytt utskrivingsalternativ i eiendomsskatten

15.1 Sammendrag

Eiendomsskatten er viktig for mange kommuner, og dagens regelverk åpner for en rekke ulike utskrivingsalternativer. Fleksibiliteten i eiendomsskatten har økt vesentlig de senere årene. Fra 2007 ble det adgang til å skrive ut eiendomsskatt på all eiendom i hele kommunen, og fra 2011 ble det åpnet for å skrive ut eiendomsskatt på all næringseiendom i hele kommunen.

En fleksibel eiendomsskatt gir kommunene mulighet til best mulig å tilpasse skatten til lokale forhold. Etter gjeldende rett blir utskrivningen av eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom begrenset dersom kommunen vil unnta næringseiendom fra utskrivningen, ettersom eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom da bare kan skrives ut i bymessig strøk. Det er uheldig, fordi skjerming av næringseiendom bør være mulig selv om kommunen ut fra likhetshensyn vil skattlegge all bolig- og fritidseiendom.

Departementet foreslår å øke fleksibiliteten i eiedomsskattelova ytterligere ved å innføre et nytt utskrivingsalternativ. Forslaget innebærer adgang til å skrive ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, unntatt på verk og bruk og annen næringseiendom.

Departementet viser til forslag til endring av eiedomsskattelova § 3 første ledd.

Næringsdelen av jord- og skogbrukseiendom er separat unntatt fra skatteutskrivningen etter eiedomsskattelova § 5 bokstav h, og påvirkes derfor ikke av lovforslaget nå.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringen i eiedomsskattelova trer i kraft fra og med skatteåret 2012. Det vises til forslag til bestemmelse om ikrafttredelse.

Overgangsregel

Eiendomsskatt skal i henhold til eiedomsskattelova § 14 første ledd «så langt råd er, vera utskreven før 1. mars i skatteåret». For å overholde fristen må takseringen av de aktuelle eiendommene være avsluttet noe tid i forveien. Det er kommunene selv som vil være ansvarlig for å foreta taksering, med unntak for kraftverk. For sen iverksettelse eller gjennomføring av takseringen gir normalt ikke grunnlag for å oversitte fristen. Utskriving etter fristen kan innebære at utskrivningen blir ugyldig.

For kommuner som ikke tidligere har skrevet ut eiendomsskatt, eller ikke har taksert bolig- og fritidseiendom mv., kan det bli vanskelig å overholde fristen for utskrivning. Departementet foreslår derfor en overgangsregel som gir frist til utgangen av juni 2012 for kommunene til å skrive ut eiendomsskatt etter det foreslåtte nye alternativet. Senere år vil den ordinære fristen i eiedomsskattelova § 14 gjelde.

Departementet har tidligere lagt til grunn at innføring av et nytt utskrivingsalternativ innebærer et «særegent forhold» som gir grunnlag for å gjennomføre ny alminnelig taksering, jf. Prop. 1 LS (2010–2011) avsnitt 14.5.2. Etter departementets vurdering vil dette også være tilfelle ved innføring av nytt alternativ for utskrivning med unntak for næringseiendom. Det kan være hensiktsmessig å gjennomføre en fullstendig taksering, eksempelvis hvor kommunen tidligere bare har skrevet ut i bymessig område, men nå ønsker å skrive ut på bolig- og fritidseiendom mv. i hele kommunen. Alternativt kan takseringen begrenses til ikke tidligere takserte eiendommer. Takseringen må da tilpasses det eksisterende takstnivået i kommunen.

Det vises til forslag til overgangsregel under V i utkastet til lov om endringer i eiedomsskattelova.

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Innføring av et nytt utskrivingsalternativ kan føre til at kommuner som tidligere ikke har hatt eiendomsskatt, velger å skrive ut slik skatt. Videre kan kommuner som har skrevet ut skatt etter eksisterende alternativer, velge å benytte den nye muligheten.

Førstnevnte forhold kan medføre en økning i provenyet fra eiendomsskatten. Den sistnevnte muligheten kan føre til en reduksjon i eiendomsskatteinntektene, særlig i de tilfeller hvor det finnes større næringseiendommer i kommunen som i dag ilegges eiendomsskatt. Det er ikke mulig å forutsi de valg kommunene her vil foreta. Departementet har derfor ikke grunnlag for å tallfeste virkningene av de foreslåtte endringene for kommunenes samlede eiendomsskatteinntekter.

For kommuner som ikke tidligere har hatt eiendomsskatt, vil det påløpe administrative kostnader til taksering og etablering av et apparat i kommunen til håndtering av utskrivning og innkreving av skatten. I

den sammenheng vises det til proposisjonens avsnitt 27.1 hvor det gis en orientering om arbeidet med å vurdere bruk av de ligningsmessige formuesverdiene som skattegrunnlag ved utskrivning av eiendomsskatt.

15.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til regjerings forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er enige med regjeringens forslag om å øke kommunenes fleksibilitet ved utskrivning av eiendomsskatt og at næringsseiendom skal kunne unntas. Disse medlemmer viser imidlertid til Dokument 8:126 S (2010–2011) der disse medlemmer etterlyste en begrensning i takstverdiene på næringsseiendom. I mange kommuner brukes tekniske verdier i stedet for markedsverdier. I mange næringssvake kommuner har dette gitt som resultat at eiendomsskattegrunnlaget er langt høyere enn markedsverdi. Disse medlemmer hadde forventet at regjeringen hadde kommet med forslag på en begrensningsregel i verdifastsettelsen i dette statsbudsjettet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er imot eiendomsskatt, og ønsker å avvikle lov om eiendomsskatt, jf. Dokument 8:137 LS (2010–2011) om å avvikle eiendomsskatten og Innst. 359 L (2010–2011). Disse medlemmer ønsker derfor ikke å utvide eiendomsskattegrunnlaget på dette området.

16. AS Vinmonopolet og vinmonopolavgiften

16.1 Sammendrag

AS Vinmonopolet er etter gjeldende regler fritatt fra formues- og inntektsskatt. Selskapet betaler i stedet en avgift til staten (vinmonopolavgiften) med hjemmel i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven). Skattefritaket for AS Vinmonopolet og selskapets plikt til å svare vinmonopolavgift henger nøye sammen, idet skattefritaket i sin tid ble vedtatt under forutsetning av at selskapet ble ilagt en avgift etter alkohollovgivningen. Bakgrunnen for dette var at en den gang ønsket at inntektene fra beskatning av AS Vinmonopolet skulle komme hele landet til gode, og ikke bare enkelte kommuner. Ettersom den kommunale selskapsskatten er opphevet, er den historiske begrunnelsen for en ordning med vinmonopolavgift som erstatning for alminnelig skatteplikt for AS Vinmonopolet ikke lenger til stede.

Vinmonopolavgiften framstår i Helse- og omsorgsdepartementets budsjett dokumenter som en sektoravgift. Videre følger det av alkoholloven at avgiften er øremerket forebyggende tiltak innen helse- og sosialsektoren. I praksis går pengene inn i statskassen som en avgift uten kobling til et spesielt utgiftsområde. Bevilgningene til ulike rusmiddel-forebyggende tiltak er således uavhengige av inntekten fra vinmonopolavgiften.

Departementet foreslår på denne bakgrunn å oppheve skatteloven § 2-30 første ledd bokstav m, som fritar AS Vinmonopolet fra formues- og inntektsskatt. Det foreslås at lovendringen trer i kraft fra og med inntektsåret 2012. Samtidig foreslår departementet at § 7-2 i alkoholloven, som pålegger AS Vinmonopolet å svare en årlig avgift til staten, oppheves. Det foreslås at lovendringen trer i kraft fra 2012, slik at 2011 blir det siste året som det skal beregnes og betales avgift for.

AS Vinmonopolet leverer hvert år fullstendige ligningspapirer idet beregningsgrunnlaget for vinmonopolavgiften følger skattelovens alminnelige regler. Det foreligger dermed skattemessige verdier fra tidligere år for alle selskapets eiendeler og forpliktelser, som kan anvendes/videreføres direkte ved omlegging fra vinmonopolavgift til alminnelig skatteplikt. Etter departementets oppfatning følger dette av gjeldende rett, og det er da ikke nødvendig med noen lovregulering av dette.

Det vises til endring av skatteloven § 2-30 første ledd og oppheving av alkoholloven § 7-2.

Økonomiske og administrative konsekvenser

En omlegging fra plikt til å betale vinmonopolavgift til alminnelig skatteplikt for AS Vinmonopolet har svært begrensede administrative konsekvenser. AS Vinmonopolet leverer hvert år fullstendige ligningspapirer som skattemyndighetene benytter til å fastsette avgiften. Skattemyndighetene behandler dette samtidig med ordinær ligningsbehandling av andre skattytere.

Fjorårets beregnede vinmonopolavgift kommer til fradrag i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av påfølgende års vinmonopolavgift. Bakgrunnen for dette er skatteloven § 6-15, som anvendes indirekte ved beregningen av vinmonopolavgiften etter alkoholloven, jf. proposisjonens avsnitt 21.2. Beregnet inntektsskatt vil ikke tilsvarende komme til fradrag ved beregningen av skatten det påfølgende år, idet fradragsretten etter § 6-1 og § 6-15 i skatteloven ikke omfatter inntektsskatt. Forslaget vil derfor ha provenyvirking. Departementet legger til grunn at vinmonopolavgiften som beregnes for 2011, kommer til fradrag ved beregningen av skattepliktig inntekt i det året skatteplikten innføres (inntektsåret 2012). Av denne grunn oppstår provenyvirkingen av forslaget

først i 2013, da provenyet anslås å øke med 5 mill. kroner påløpt. Beløpet bokføres i 2014.

Overskuddet til AS Vinmonopolet etter skatt fordeles mellom selskapet og staten i henhold til årlige budsjettvedtak i Stortinget. For 2012 foreslås det at overskuddet deles likt. Forslaget innebærer at overskuddet etter skatt reduseres tilsvarende provenyøkningen.

Ved overgang fra avgift til inntektsskatt vil det på grunn av tidsforskyvingen med innbetalingen av vinmonopolavgiften, jf. avsnitt 21.2 i proposisjonen, bli oppkrevet både vinmonopolavgift og inntektsskatt i 2013 (henholdsvis vinmonopolavgiften for 2011 og inntektsskatten for 2012). Dette handler imidlertid om en engangs tidsforskyvning uten reell dobbeltbeskatning. Denne dobbelte oppkrevningen anses derfor ikke urimelig.

Ikrafttredelse

Det foreslås at skattefritaket i skatteloven § 2-30 første ledd bokstav m oppheves fra og med inntektsåret 2012. AS Vinmonopolet blir således underlagt alminnelig skatteplikt fra og med inntektsåret 2012.

Departementet foreslår videre at alkoholloven § 7-2 oppheves med virkning fra 2012. Det beregnes således ikke vinmonopolavgift for 2012 og senere. Fram til og med avgiftsåret 2011 skjer den etter-skuddsvise beregning og betaling etter de gamle avgiftsreglene.

16.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

17. Jordbruksfradraget og reindrifftsfradraget

17.1 Sammendrag

Departementet varslet i forbindelse med jordbruksforhandlingene våren 2011 et forslag om å øke jordbruksfradraget som kompensasjon for økt trygdeavgift fra 2012, jf. Prop. 126 S (2010–2011) avsnitt 6.3.1. Departementet legger med dette fram forslag om å øke jordbruksfradraget. Departementet foreslår også tilsvarende heving av det særskilte inntektsfradraget for reineiere. Det vises til Prop. 1 LS (2011–2012) avsnitt 3.7 for omtale av forslaget om økt trygdeavgift og av bakgrunnen for forslagene om økte jordbruksfradrag og reindrifftsfradrag.

Det vises til forslag om endring av skatteloven § 8-1.

Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene

Økningen av jordbruksfradraget innebærer en skattelettelse på 111 mill. kroner påløpt og bokført i

2012. Økt reindrifftsfradrag gir en skattelettelse på om lag 1 mill. kroner påløpt og bokført i 2012. Forslagene vil ikke ha administrative konsekvenser.

17.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre mener det er prinsipielt svært uheldig at betydelige deler av det samlede skatte- og avgiftsopplegget avtales gjennom brevskrivning i forbindelse med jordbruksoppkjøret og ikke settes i en helhetlig sammenheng.

Disse medlemmer mener at det åpenbart er mest ryddig at alle skatte- og avgiftsforslag fremmes samtidig slik at det er mulig å se dem i en helhetlig sammenheng.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at regjeringen finner stadig nye veier for å subsidiere næringsdrivende i landbrukssektoren. For mens folk flest må akseptere konsekvensene av regjeringens politikk med hensyn til trygdeavgiften, foreslår regjeringen at bønder og reineiere skal få kompensasjon for økningen i trygdeavgiften. Disse medlemmer ser ingen grunn til at fellesskapet skal innvilge disse to gruppene ytterligere særfordeler, og går derfor imot regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil ikke stemme mot regjeringens forslag når det gjelder jordbruksfradrag og reindrifftsfradrag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedinnlegg i debatten om jordbruksoppkjøret hvor det nettopp ble påpekt at:

«De skattemessige føringene som ble lagt til grunn for oppkjøret, utgjør mer enn endringene på statsbudsjettet 415 mill. kr mot 365 mill. kr. Det er et stort demokratisk problem, ikke minst når vi vet at regjeringen vil holde det samlede skatte- og avgiftsnivået uendret. Regningen for jordbruksoppkjøret sendes videre til noe eller noen som i dag er ukjent, og som vi må vente til oktober med å finne ut av.»

Dette medlem viser til at Venstre i forbindelse med behandlingen av jordbruksavtalen 2011–2012, Innst. 444 S (2010–2011) fremmet følgende forslag:

«Fra og med jordbruksoppkjøret 2012 kan ikke varslede framtidige skatteendringer inngå som en del av framforhandlede jordbruksavtaler.»

18. Skattereglene for Svalbard

18.1 Sammendrag

De siste årene er det gjennomført en rekke endringer i skattesystemet for Svalbard. Endringene har bidratt til at skattesystemet på Svalbard er blitt bedre tilpasset skattesystemet på fastlandet etter skattereformen 2006. Dette er blant annet gjennomført ved at delingsmodellen er opphevet også på Svalbard, og erstattet av et system med harmoniserte marginale skattesatser på lønn, næringsinntekt og eierinntekter i selskapssektoren. Det er også gjort endringer for å oppnå mer lik behandling av ulike grupper skattytere på Svalbard, og for å tilpasse skattereglene til internasjonale rammebetingelser. Et utgangspunkt har vært at Svalbard fortsatt skal ha et lavt skattenivå for å bidra til næringsaktivitet og bosetting på øygruppen, men at skatteinsitamentene i større grad skal målrettes mot avkastning av arbeid og næringsvirksomhet som faktisk har funnet sted på Svalbard. Det vises til omtalen av de aktuelle lovforslagene i Ot.prp. nr. 1 (2007–2008) Skatte- og avgiftsopplegget 2008 – lovendringer kapittel 17 og Prop. 1 LS (2010–2011) Skatter og avgifter 2011 kapittel 11.

I denne proposisjonen foreslås enkelte supplerende endringer, for å sikre ytterligere tilpasning av skattereglene for Svalbard til internasjonale rammebetingelser:

For det første foreslås det at den delen av selskapsoverskudd over 15 mill. kroner som ikke kan knyttes til arbeidsinnsats eller realkapital på Svalbard, skatlegges med fastlandssats. Formålet er å hindre at betydelige kapitalinntekter mv. kanaliseres til Svalbard for å spare skatt, uten at dette bidrar til aktivitet og sysselsetting på Svalbard. Det vises til proposisjonens avsnitt 23.4.

For det andre foreslås det å redusere satsen for kildeskatt på aksjeutbytte til utenlandsk aksjonær fra 25 til 20 pst. Det vises til proposisjonens avsnitt 23.5.

For det tredje foreslås en presisering av at Svalbard ikke skal likestilles med lavskatteland etter NOKUS-reglene. Det vises til proposisjonens avsnitt 23.6 og forslag til endring i skatteloven § 2-35 annet ledd a siste punktum.

Økonomiske og administrative konsekvenser

PROVENYMESSIGE KONSEKVENSER

Forslaget om bruk av fastlandssats på bestemte deler av selskapsoverskudd retter seg mot spesielle skattemotiverte etableringer på Svalbard. Lønnsomheten av slike etableringer vil bli vesentlig redusert. Det er usikkert i hvilken grad Svalbard i framtiden ville blitt brukt som ledd i skatteplanlegging uten en slik endring, og de totale provenymessige konsekvensene av dette forslaget er derfor usikre. Men for-

slaget vil uansett ikke ha økonomiske konsekvenser for ordinære selskapsetableringer på Svalbard.

De aller fleste selskaper på Svalbard har et skattemessig overskudd som er lavere enn 15 mill. kroner. For disse selskapene vil det ikke være nødvendig å beregne innslagspunkt for høy sats med utgangspunkt i lønnsutbetalinger og realkapital på Svalbard. Disse vil uansett få hele overskuddet skattlagt med lav sats.

For selskaper med skattemessig overskudd over 15 mill. kroner, kan virkningene av forslaget illustreres med følgende eksempler:

Selskap A har lønnsutbetalinger på 5 mill. kroner som skatlegges etter lønnstrekkordningen. Selskapet eier et bygg med en skattemessig verdi på 2 mill. kroner. For dette selskapet vil kun eventuelt skattemessig overskudd (etter framføring av eventuelt underskudd fra tidligere år) utover 50,4 mill. kroner bli skattlagt med høy sats.

Selskap B har ingen lønnsutbetalinger som skatlegges etter lønnstrekkordningen, men har fast eiendom på Svalbard med skattemessig verdi på 100 mill. kroner. For dette selskapet vil kun eventuelt overskudd utover 20 mill. kroner bli skattlagt med høy sats.

Forslaget om redusert kildeskattesats ved utdeling av utbytte fra selskap på Svalbard til aksjonær i utlandet forventes ikke å få vesentlige økonomiske konsekvenser. Utbytte har i liten grad vært delt ut fra selskaper på Svalbard til aksjonærer i utlandet.

Forslaget om å presisere at Svalbard ikke skal likestilles med lavskatteland etter NOKUS-reglene, er kun en lovteknisk presisering og har ingen økonomiske konsekvenser.

ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Forslagene som fremmes i dette kapitlet, vil ikke ha vesentlige administrative konsekvenser.

Forslaget om bruk av fastlandssats på bestemte deler av selskapsoverskudd vil medføre enkelte nye ligningsadministrative rutiner, se nærmere i proposisjonens avsnitt 23.4.3. Det er imidlertid lagt vekt på at løsningen skal være praktikabel for skattyterne og skattemyndighetene. Den foreslåtte løsningen vil ikke medføre behov for innberetning av nye opplysninger til skatteetaten, eller annen administrativ merbelastning for skattyterne. I sum vil dette forslaget ikke ha administrative konsekvenser av betydning.

Heller ikke forslaget om redusert kildeskattesats vil ha vesentlige administrative konsekvenser.

Forslaget om å presisere at Svalbard ikke skal likestilles med lavskatteland etter NOKUS-reglene, er kun en lovteknisk presisering og har ingen administrative konsekvenser.

18.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

19. Merverdiavgiftsfritak for garanti-reparasjoner utført for utenlandsk oppdragsgiver

19.1 Sammendrag

Finansdepartementet legger fram forslag om endringer i merverdiavgiftsloven slik at det gis fritak for merverdiavgift på garantireparasjoner utført for næringsdrivende hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet. Fritaket vil gjelde reparasjon av vare eller anlegg som den næringsdrivende har levert til kjøper i merverdiavgiftsområdet.

Forslaget, som vil ha betydning for garantireparasjoner av blant annet biler og hvite- og brunevarer, innebærer en gjeninnføring av et fritak som gjaldt i merverdiavgiftsloven 1969, i kraft av tidligere forskrift 16. juni 1972 nr. 1 (nr. 53) om avgiftsfritak for garantireparasjoner som utføres for utenlandsk oppdragsgiver. Forskriften ble opphevet i forbindelse med oppheving av merverdiavgiftsloven 1969.

Saken har vært på høring. Gjennomgående har høringsinstansene vært positive til forslaget om gjeninnføring av nevnte fritak. Departementet foreslår at forslaget til endringen i merverdiavgiftsloven skal tre i kraft fra 1. januar 2012.

Det vises til forslag til endring av merverdiavgiftsloven § 6-34.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om gjeninnføring av fritaket for merverdiavgift på garantireparasjoner utført for næringsdrivende hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet vil fjerne den likviditetsmessige ulempen disse oppdragsgiverne i dag har ved å måtte søke refusjon av avgift. Dette vil bli motsvart av en tilsvarende ulempe for staten, med følgende tap av renteinntekter. Den likviditetsmessige ulempen og rentetapet for staten antas imidlertid å være svært begrenset. Forslaget vil dessuten føre til administrative fordeler for de næringsdrivende, samt til enkelte mindre administrative lettelsener for skatteetaten.

19.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

20. Elektronisk levering av omsetningsoppgave for merverdiavgift

20.1 Sammendrag

I dag kan omsetningsoppgave for merverdiavgift leveres enten elektronisk eller på papir. Departemen-

tet foreslår at elektronisk levering skal bli den alminnelige, pliktige leveringsform. Samtidig foreslås det at det skal kunne søkes om unntak fra plikten til å levere elektronisk. Der slikt unntak ikke er gitt, foreslås det innført en særskilt sanksjon ved manglende elektronisk levering av omsetningsoppgaven. Sanksjonen som kan ilegges er forhøyet utgående merverdiavgift med minst 250 kroner eller med inntil 3 pst. av avgiftsbeløpet, men ikke med mer enn 5 000 kroner.

Departementet viser til forslag til endringer i merverdiavgiftsloven § 21-2.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Kostnader i forbindelse med papirversjonen av merverdiavgiftsoppgavene utgjorde for 2009 mer enn 6 mill. kroner årlig.

Med utgangspunkt i dagens gode muligheter for å rapportere elektronisk må det forventes at behovet for søknad om fritak for elektronisk levering vil være av et begrenset omfang. Skatteetaten må imidlertid påregne et visst årsverksforbruk ved behandling av søknadene om fritak fra plikten til elektronisk levering. Selv om omfanget av papirleverte oppgaver antas å bli relativt lavt, må det opprettholdes en særskilt ordning med produksjon, utsending og etterbehandling av omsetningsoppgaver på papir. Under forutsetning av at dette kun vil gjelde et lite antall oppgaver, vil kostnadene for skatteetaten bli svært begrenset.

Departementet antar således at det kan legges til grunn at innføring av obligatorisk elektronisk levering av merverdiavgiftsoppgavene vil medføre en kostnadsbesparelse for skatteetaten i størrelsesorden 6 mill. kroner årlig.

Gjennomføring av departementets forslag vil utløse kostnader til informasjonstiltak, blant annet rettet informasjon til alle som omkring det aktuelle iverksettingstidspunkt får omsetningsoppgave på papir tilsendt fra skatteetaten. Disse kostnadene antas ikke å overstige 500 000 kroner.

Noen av høringsinstansene har hatt merknader til departementets kostnadsanslag. Departementet kan imidlertid ikke se at merknadene som har kommet fram i høringsrunden, tilsier at disse estimatene bør endres.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringene treer i kraft 1. januar 2012, med virkning for avgiftsoppgjør hvor terminen utløper etter ikrafttredelsen.

20.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

21. Elektronisk kommunikasjon med Statens innkrevingsentral

21.1 Sammendrag

Domstolloven § 197 a gir Kongen hjemmel for å gi bestemmelser om elektronisk kommunikasjon med domstolene. Gjennom tvangsfullbyrdelsesloven § 2-13 er domstolloven § 197 a gitt tilsvarende anvendelse for de alminnelige namsmyndighetene. Slike bestemmelser er gitt i forskrift 25. juni 2010 nr. 977 om elektronisk kommunikasjon med namsmannen i saker etter tvangsfullbyrdelsesloven og i saker for forliksrådet. Forskriftshjemmelen i tvangsfullbyrdelsesloven dekker ikke kommunikasjon med særnamsmyndigheter som Statens innkrevingsentral. Heller ikke forskriftshjemmelen i forvaltningsloven § 15 a vedrørende elektronisk kommunikasjon mellom forvaltningen og publikum og eForvaltningsforskriften (forskrift 25. juni 2004 nr. 988 om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen) dekker Statens innkrevingsentral som særnamsmyndighet.

Statens innkrevingsentral har påbegynt et prosjekt for å legge til rette for elektroniske tjenester for sine brukere. I den forbindelse har innkrevingsentralen behov for at det åpnes for bruk av elektronisk kommunikasjon under tvangsfullbyrdelse fra 1. januar 2012. Departementet foreslår derfor at det i straffeprosessloven § 456 tredje ledd nytt fjerde punktum gis hjemmel for forskriftsbestemmelser om elektronisk kommunikasjon med Statens innkrevingsentral på samme måte som tvangsfullbyrdelsesloven § 2-13 gjør det for de alminnelige namsmyndighetene, se lovutkastet. Forslaget fremmes i samråd med Justisdepartementet som er ansvarlig departementet for straffeprosessloven.

21.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

22. Omtalesaker

22.1 Sammendrag

Bruk av formuesverdier ved utskrivning av eiendomsskatt er omtalt i proposisjonens kapittel 27.1.

Eiendomsskatt på maskiner og annet tilbehør til verk og bruk er omtalt i proposisjonens kapittel 27.2.

Opphevelse av særregler om innberetning for fiske og fangst er omtalt i proposisjonens kapittel 27.3.

Tiltak for å styrke skattyters rettigheter er omtalt i proposisjonens kapittel 27.4.

Skattefritak på nærmere vilkår etter skatteloven §§ 11-21 og 11-22 er omtalt i proposisjonens kapittel 27.5.

Nedre grense i grunnrenteskatten for kraftverk er omtalt i proposisjonens kapittel 27.6.

Utvide jordbruksfradrag knyttet til leiekjøring og utleie av driftsmidler er omtalt i proposisjonens kapittel 27.7.

22.2 Komiteens merknader

22.2.1 Innledning

Komiteen tar omtalene til orientering.

22.2.2 Tiltak for å styrke skattyters rettigheter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er glad for at regjeringen innrømmer at departementets praksis, bekvemmelighet og sedvane i mange tilfeller har hatt forrang til trengsel for den enkelte skattyters interesser og rettssikkerhet. Dette er et stort fremskritt, og i tråd med argumenter og påstander fremmet av Fremskrittspartiet i representantforslag 8:17 S (2010–2011).

Disse medlemmer registrerer imidlertid at regjeringen fremdeles velger å innta en arrogant holdning overfor skattyterne i en rekke skattepolitiske spørsmål. Disse medlemmer mener skattemyndighetene gjennom sine utilbørlige krav, ikke i tilstrekkelig grad har innsett at skattemyndighetene skal være et serviceorgan for sine kunder, skattyterne.

Disse medlemmer mener at regjeringen burde gå mye lenger med hensyn til å ivareta skattyternes interesser og rettigheter. Disse medlemmer mener regjeringen bør endre praksis og regelverk innenfor en rekke områder. Dette gjelder blant annet bedring av klageprosessen i skatteklagenemndene, endring av reglene slik at skattekrav der det foreligger substansiell og berettiget tvil om skatteplikten ikke kan inndrives før vedtak om skatt er rettskraftig, at skattyter som vinner sin klagesak mot skatteetaten automatisk tilkjennes rett til dekning av nødvendige saksomkostninger uten å måtte søke skatteetaten om dette i ettertid, innføring av erstatning for forretningsmessig tap, og innføring av skjerpede bevisskrav for skattekontorets påstand ved skjønnslikning. Alt dette er vesentlig for å bedre skattyters rettssikkerhet, og burde etter disse medlemmers syn snarest tas opp.

Komiteens medlemmer fra Høyre har gjennom interpellasjoner og spørsmål til finansministeren presset på for at man skal få en gjennomgang av skattyters rettssikkerhet. Bakgrunnen er en rekke medieoppslag om skattytere som føler at de ikke får en rettferdig behandling og også Riksrevisjonens rapport om store, regionale forskjeller i måten Skattedirektoratet behandler samme type sak på. En kan ikke leve med en situasjon der det blir tvil om rettfer-

dighet og likebehandling i et skattesystem. Disse medlemmer mener det vil undergrave dets legitimitet på sikt. Disse medlemmer synes regjeringens drøfting av utfordringene tyder på at man fortsatt tar for lett på og ser for snevert på utfordringene, men vil avvente de konklusjoner som kommer. Disse medlemmer innser at en bred gjennomgang og samkjøring av forvaltningsreglene på flere områder vil ta tid. Det er viktig at en oppnår både bedre rettssikkerhet og forenkling for næringsliv og skattyter ved en slik gjennomgang. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen drøfter tilleggsskatt og klageretten spesielt og at man her vil konkludere før en bred gjennomgang er ferdig. Disse medlemmer vil følge utviklingen og er opptatt av at arbeidet både med disse spesifikke utfordringene og den mer langsiktige brede gjennomgangen kommer innen rimelige tidsrammer.

22.2.3 Eiendomsskatt på maskiner og annet tilbehør til verk og bruk

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar regjeringens omtale av utfordringene knyttet til eiendomsskatt på maskiner og annet tilbehør til verk og bruk til orientering, men er skuffet over den passive holdningen regjeringen legger til grunn. Disse medlemmer viser til Stortingets behandling 31. mai 2011 av Dokument 8:126 S (2010–2011) om eiendomsskatt, der finansministeren på oppfordringer fra bl.a. representantene Abid Q. Raja, Gunnar Gundersen og Hans Olav Syversen lovet at han ville fremme nødvendige loveendringer

«så raskt som mulig og legge det fram for Stortinget uten opphold, slik at Stortinget, får anledning til å beslutte. Det er viktig.»

Disse medlemmer konstaterer at finansministeren nå legger opp til en helt annen progresjon, når det i Prop. 1 LS Skatter, avgifter og toll, side 195 framgår at

«Departementet tar sikte på å legge fram et høringsnotat med vurderinger av problemstillingen rundt årsskiftet 2011–2012. Det tilsier at saken kan presenteres for Stortinget i løpet av 2012.»

Disse medlemmer har vanskelig for å se for seg at en slik framdriftsplan er forenlig med statsrådets utsagn om «uten opphold».

Disse medlemmer viser til at mange kommuner i det siste har forsøkt å gjøre eller har gjort vedtak om å utvide takstgrunnlaget for eiendomsbeskatning av næringsvirksomhet ved å ta med det meste av produksjonsmaskinene i verdigrunnlaget. Disse skal som hovedregel ikke være med i skattegrunnlaget. Dog er det unntak, men unntakene er

uklart skrevet fra lovgiver og ulikt praktisert fra kommune til kommune. Det har medført en rekke rettssaker knyttet til praktiseringen i ulike kommuner, med til dels helt ulike konklusjoner. Bedrifter med lokalisering nær hverandre behandles ulikt, og både næringsliv og kommunestyre og -administrasjoner ber om et klarere regelverk fordi dagens regelverk åpenbart er mangelfullt, og rettspraksis baserer seg på tolkning av den hundre år gamle byskatteloven.

Disse medlemmer mener at Norge trenger et nytt regelverk som slår fast at eiendomsskatt er en skatt på fast eiendom og stedbundet produksjon av vannkraft og ilandføringsanlegg for petroleum og ikke på stadig større del av produksjonsmidler og annet utstyr. Inntil et nytt regelverk er på plass, er det etter disse medlemmers syn avgjørende viktig at den praksis en ser i stadig flere kommuner om retaksering, fryses. Spesielt med tanke på at regjeringen nå har varslet at elementer rundt dette vil bli sendt på høring i løpet av rimelig kort tid.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag.

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene ikke gis anledning til retaksering av næringsvirksomhet som grunnlag for eiendomsbeskatning før det er avklart om regjeringen vil foreslå endringer i dagens regelverk.»

23. Oppretting og presisering av lovtekst

23.1 Ligningsloven § 6-4, § 6-6 og § 6-16

23.1.1 Sammendrag

Ligningsloven § 6-4 nr. 2 omhandler plikt til å gi oppgave over innskuddskonti og lånekonti til ligningsmyndighetene. I bokstav b er verdipapirforetak og andre foretak som har penger til forvaltning, omfattet av oppgaveplikten. For å klargjøre hva som menes med verdipapirforetak, er det i bestemmelsen vist til lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 1-4. Loven er opphevet og erstattet med lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven). I den nye loven er verdipapirforetak definert i § 2-3 første ledd. Riktig henvisning i ligningsloven § 6-4 nr. 2 bokstav b skal derfor være verdipapirhandelloven § 2-3 første ledd. Departementet foreslår at ligningsloven endres i tråd med dette. Det vises til forslag til endring i ligningsloven § 6-4 nr. 2 bokstav b. Det foreslås at endringen trer i kraft straks.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2011 fremmet Finansdepartementet forslag til endringer i skatteloven § 6-50. Blant annet ble det foreslått å oppheve bestemmelsen i § 6-50 som omfattet tros- og livssynssamfunn som var tilknyttet en registreringsenhet og registrerte gaver i denne, jf. Prop. 1 LS

(2010–2011). Endringen trådte i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2011, jf. endringslov 10. desember 2010 nr. 67. I ligningsloven § 6-6 bokstav g gis forskriftshjemmel for å pålegge slike registreringsenheter å gi oppgave til Skattedirektoratet og i ligningsloven § 6-16 c gis hjemmel for å kreve maskinell innberetning til Skattedirektoratet. Ettersom ordningen med registreringsenheter i skatteloven § 6-50 er bortfalt, foreslår departementet at registreringsenheter fjernes fra fullmaktshjemmelen i ligningsloven § 6-6 bokstav g og § 6-16 bokstav c. Det vises til forslag til endringer i ligningsloven § 6-6 bokstav g og § 6-16 bokstav c. Det foreslås at endringene trer i kraft straks.

23.1.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

23.2 Folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2 bokstav d

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, viser til at det i Prop.1 LS (2011–2012) ikke er tatt inn lovforslag i forbindelse med økningen av trygdeavgiften på inntekt fra jordbruk, skogbruk og reindrift. I avsnitt 3.7 i proposisjonen er satsøkningen fra mellomomsats 7,8 pst. til høy sats 11 pst. omtalt med henvisning til forslaget til § 8 i stortingsvedtaket om fastsetting av avgifter m.v. til folketrygden for 2012, som er inntatt i Innst. 3 S (2011–2012). Flertallet peker på at folketrygdloven § 23-3 annet ledd, som §§ 7 og 8 i forslaget til avgiftsvedtak viser til, også skulle ha vært foreslått endret, slik at lovens plassering av inntekt fra jord- og skogbruk under mellomomsatsgruppen bortfaller. Dette er nødvendig for å oppnå det tilsiktede innhold i satsvedtakets henvisning til loven, jf. brev fra finansminister Sigbjørn Johnsen av 11. november 2011.

For å rette opp denne lovtekniske mangelen fremmer flertallet følgende forslag (innarbeidet i tilrådingen):

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 23-3 annet ledd nr. 2 bokstav d oppheves.

Nåværende bokstav e, f og g blir bokstav d, e og f.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

24. Oversikt over fradragsbeløp og beløpsgrenser i skatteloven

24.1 Sammendrag

På bakgrunn av Innst. S. nr. 41 (1995–1996) vedtok Stortinget 24. november 1995 følgende:

«II

Stortinget ber regjeringen om årlig å legge frem for Stortinget en oversikt over alle fradragsbeløp i skatteloven slik at Stortinget positivt kan ta stilling til beløpsgrensene.

III

Stortinget ber regjeringen fremlegge forskriftsfastsatte beløpsgrenser i skatteloven, merverdiavgiftsloven, ligningsloven, skattebetalingsloven og folketrygdloven mv. en gang i stortingsperioden. Ordningen iverksettes fra behandling av skattevedtaket høsten 1996.»

I forbindelse med finanskomiteens behandling av Ot.prp. nr. 1 (1996–1997) Skatteopplegget 1997 uttalte komiteen at departementet i framtidige framleggelse også må ta med årstall for de siste endringene av fradragsbeløp og beløpsgrenser, jf. Innst. O. nr. 13 (1996–1997).

Som nevnt i Prop. 1 LS (2010–2011) vil Finansdepartementet fra og med 2011 publisere oversikt over de aktuelle beløpsgrenser og fradragsbeløp på departementets hjemmeside på Internett. Publisering på hjemmesiden innebærer at det kan gis en fullstendig oversikt hvert år, også over beløpsgrenser i forskriftene gitt med hjemmel i skattelovgivningen. En publisering på departementets hjemmeside gjør oversiktene lettere tilgjengelig for alle, og medfører også at oversiktene kan holdes oppdatert gjennom året. Framgangsmåten bidrar også til å begrense omfanget av den sammenslåtte budsjettproposisjonen med skatte- og avgiftsopplegget.

I Innst. 4 L (2010–2011) sluttet finanskomiteen seg til ovennevnte framgangsmåte.

Det vises til oversikten over fradragsbeløp og beløpsgrenser på departementets hjemmeside på Internett.

24.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

25. Andre forslag og merknader fra komiteen

25.1 Skatt og trygdeavgift

25.1.1 Boligsparing for ungdom (BSU)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er viktig å stimulere

ungdom til å spare egenkapital for kjøp av egen bolig. En sterkere egenkapital ved boligkjøp gir boligkjøpere større trygghet for sin investering samt større fleksibilitet i markedet. BSU-ordningen er et svært målrettet virkemiddel, og disse medlemmer mener ordningen bør styrkes kraftig. Disse medlemmer foreslår å heve øvre grense på totalt sparebeløp til 300 000 kroner, heve årlig maksimalt sparebeløp til 25 000 kroner og øke skattebegunstigelsen til 28 pst.

Disse medlemmer viser også til representantforslag om forbedring av ordningen med boligsparing for ungdom (BSU), Dokument 8:1 S (2011–2012) som ligger til behandling i finanskomiteen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 16-10 andre ledd første punktum skal lyde:

Skattefradrag for boligsparing gis med 28 prosent av innbetalt sparebeløp.

§ 16-10 tredje ledd skal lyde:

Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 25 000 kroner pr. inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 300 000 kroner. For ektefeller som lignedes under ett for begges samlede formue og inntekt, gjelder beløpsgrensen i dette ledd for hver av dem. Sparebeløp fra barn som lignedes under ett med foreldrene, jf. § 2-14, kommer bare til fradrag i skatt på inntekt som lignedes særskilt.

II

Endringene under I trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Disse medlemmer viser til merknader i Innst. 3 S (2011–2012).

25.1.2 Fradragsrammen for gaver til frivillige organisasjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at statsministeren under rosemarkeringen i Oslo sa at det beste svaret på terroren 22. juli, vil være at folk engasjerer seg i politikk og frivillige lag og organisasjoner. Det er disse medlemmer enig i. Frivillige og ideelle organisasjoner bygger tillit mellom mennesker på en måte som styrker demokratiet og mobiliserer individuell skaperkraft og omsorg. Det sivile samfunn represen-

terer en selvstendig pilar i samfunnet, ved siden av stat og marked.

Disse medlemmer viser til at fradraget for gaver til frivillige organisasjoner er en måte å sikre finansieringen av frivilligheten på, som utvilsomt har utløst vekst i gavene til disse organisasjonene. Disse medlemmer mener at det er langt bedre å la de frivillige få beholde mer midler selv, i stedet for å være avhengig av statlige overføringer. Disse medlemmer foreslår derfor at fradragsrammen økes til 25 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-50 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 25 000 kroner årlig.

II

Endringsloven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.3 Individuell pensjonssparing

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at ordningen med individuell pensjonssparing under de rød-grønne er redusert til et årlig sparebeløp på 15 000 kroner. Disse medlemmer vil reversere innstrammingerne og øke beløpet tilbake til nivået som var under regjeringen Bondevik II. Det er viktig å stimulere privat sparing til egen pensjon ved siden av folketrygdens ordninger og pensjoner i arbeidsforhold. Disse medlemmer vil derfor øke det årlige sparebeløp til 40 000 kroner, samtidig som det innføres en symmetrisk beskatning av innskudd i sparingen og utbetalinger fra pensjonen.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«I

I lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning gjøres følgende endring:

§ 1-3 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Samlet årlig innbetaling av innskudd, premie og vederlag for administrasjon av pensjonsavtalen, herunder vederlag for forvaltning av årets innskudd og premie, kan for hver person ikke overstige 40 000 kroner.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-47 første ledd bokstav c annet punktum skal lyde:
Samlet fradrag kan ikke overstige 40 000 kroner.

III

Endringen under I trer i kraft med virkning fra og med 1. januar 2012.

Endringen under II trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.4 Frikortgrensen

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at frikortgrensen bør gis et betydelig løft, med 10 000 kroner til 49 600 kroner, som et målrettet tiltak for å øke disponibel inntekt for unge som har sommerjobb for å delfinansiere studier og andre med lave inntekter. Dette vil gjøre at alle inntekter under 50 000 kroner er skattefrie.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 49 600 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 pst. av den del av inntekten som overstiger 49 600 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig å lønnsjustere frikortgrensen som en stimulans til ungdom til å arbeide litt ved siden av andre plikter og gjøremål. En lønnsjustering av frikortgrensen sikrer at de får en utvikling på linje med flertallet av nordmenn.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 41 200 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25

pst. av den del av inntekten som overstiger 41 200 kroner.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.5 Skattefunn

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at kunnskapsutvikling, herunder forsknings- og teknologiutvikling, er blant de viktigste drivkreftene for økonomisk utvikling. Å styrke bedriftenes konkurransekraft er av stor betydning for å sikre fremtidig velferd gjennom økonomisk vekst, spesielt når Norge er på vei inn i en tid med enda tydeligere kunnskaps- og tjenesteøkonomi og i en tid hvor mange bedrifter må omstilles og utvikle nye produkter for å overleve.

Disse medlemmer ønsker å styrke Skattefunn-ordningen utover regjeringens forslag og ønsker å øke grensen for egenutført FoU til 8 mill. kroner og ekstern FoU til 12 mill. kroner, fjerne regelen om maksimal timesats på 500 kroner og fjerne regelen om at kostnader ved personale og indirekte kostnader antall timer for egne ansatte begrenses til maksimalt 1 850 timer pr. år, samt å etablere en ordning som indeksregulerer beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 16-40 annet ledd bokstav a og b skal lyde:

(2) Følgende kostnader gir grunnlag for fradrag, dersom de også er fradragsberettiget etter kapittel 6:

- a. Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt, begrenset til 8 mill. kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd.
- b. Skattyters kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekt utført av forskningsinstitusjoner godkjent av Norges forskningsråd, begrenset til 12 mill. kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradragsgrunnlag etter bokstav a og b skal ikke overstige 12 mill. kroner i inntektsåret.

§ 16-40 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

- c. Kostnadsrammene i bokstav a og b skal oppreguleres årlig i henhold til konsumprisindeksen.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre ønsker et politisk skifte i skattepolitikken; et grønt skatte-skifte hvor beskatningen vris fra skatt på arbeid til skatt på forbruk og miljøskadelig adferd. Med Venstres skattepolitikk blir det mer lønnsomt å arbeide og investere i norske bedrifter og arbeidsplasser, og mindre lønnsomt med forbruk og forurensning. En slik grønn skattepolitikk er derfor både framtidsrettet, bra for miljøet og bra for næringslivet. Ifølge svar på spørsmål fra Venstre anslår departementet i samarbeid med Norges forskningsråd at om lag 10 pst. av utgiftene til Skattefunn kan relateres til miljø, klima og energieffektivisering. Dette medlem ønsker å styrke denne innsatsen og vil innføre et ekstra tilleggskriterium i Skattefunn hvor det gis adgang til å utgiftsføre ytterligere 2 mill. kroner ut over det som er angitt i § 16-40 annet ledd bokstav a og 4 mill. kroner ut over det som er angitt i § 16-40 annet ledd bokstav b for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 16-40 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

- c. Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt vedrørende klima, miljø eller energieffektivisering begrenset til 10 mill. kroner, eller 14 mill. kroner for tilsvarende prosjekt utført av forskningsinstitusjon godkjent av Norges forskningsråd. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradrag grunnlag etter denne bestemmelse skal ikke overstige 14 mill. kroner i inntektsåret.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.6 Avskrivning saldogruppe d)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å øke avskrivningssatsen i saldogruppe d) fra 20 pst. til 25 pst. fra 2012. Disse medlemmer viser til merknader i Innst. 3 S (2011–2012). Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 14-43 første ledd bokstav d skal lyde:

- d. personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar, mv. – 25 prosent

II

Endringen under I trer i kraft fra 1. januar 2012.»

25.1.7 Skattefradrag for arbeidstakere fra 62 til 67 år

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ønsker gjennom skattesystemet å gi eldre arbeidstakere mellom 62 og 67 år som velger å stå i full jobb og ikke gå over på pensjon, et ekstra insentiv ved å innføre et eget skattefradrag på 6 000 kroner til denne gruppen. Fradraget vil gi størst prosentvis reduksjon i skatt for pensjonister med lav inntekt og har en god sosial profil på samme måte som minste-fradraget.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Deloverskrift til § 16-2 skal lyde:

Fradrag i skatt for arbeidstakere fra 62 til 67 år

§ 16-2 skal lyde:

§ 16-2 Skattefradrag for arbeidstakere fra 62 til 67 år

Skattyter med inntekt som er skattepliktig etter § 5-10, gis fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift på 6 000 kroner fra og med det inntektsåret vedkommende fyller 62 år og til og med det inntektsåret vedkommende fyller 66 år. Fradrag etter første punktum gis bare dersom skattyter ikke mottar pensjon som skattlegges som personinntekt etter § 12-2.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at altfor mange forsvinner ut av arbeidslivet etter fylte 62 år, og at regjeringen har gjort svært lite for å stimulere disse aldersgruppene til å stå lenger i arbeid. Dette medlem viser til at dette ofte er høykompetent, erfaren arbeidskraft som bedriftene trenger, og mener det er nødvendig med

stimuleringsiltak for å få disse til å stå i jobb. Dette medlem mener at direkte skattefradrag vil være virkningsfullt, og understreker at slikt fradrag vil forutsette at man ikke samtidig mottar pensjon eller trygd i tillegg til lønnsinntekten.

Dette medlem foreslår å innføre et skattefradrag på 3 000 kroner. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

Ny § 16-1 skal lyde:

§ 16-1 Skattefradrag for arbeidstakere fra 62 til 67 år

Personlig skattyter med inntekt som er skattepliktig etter § 5-10 gis fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift på 3 000 kroner fra og med det inntektsåret vedkommende fyller 62 år og til og med det inntektsåret vedkommende fyller 66 år. Fradrag etter første punktum gis bare dersom skattyter ikke mottar pensjon eller løpende ytelser fra folketrygden som skattlegges som personinntekt etter § 12-2.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.8 Fordel ved privat bruk av arbeidsgivers elbil

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til et politisk ønske om å få flere til å kjøpe og benytte elbiler. Elbilene er for øvrig allerede fritatt for engangsavgift og årsavgift, og har nullsats for merverdiavgift. Til tross for dette synes dette medlem at antall elbiler på norske veier er for lavt. Dette medlem ønsker derfor å stimulere arbeidsgivere og arbeidstakere til å velge elbiler som firmabil ved å frita elbiler for fordelsbeskatning.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-13 skal lyde:

§ 5-13 Særlig om privat bruk av arbeidsgivers bil

(1) Fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil fastsettes til 30 pst. av bilens listepriis som ny, inntil et beløp fastsatt av departementet i forskrift, og 20 pst. av overskytende listepriis. For biler eldre enn 3 år pr. 1. januar i inntektsåret, regnes det bare med 75 pst. av bilens listepriis. Vederlag for bruk av arbeidsgivers bil påvirker ikke fordelsfastsettelsen. Tilsva-

rende gjelder for når arbeidstaker selv dekker bilkostnader. Fordel ved privat bruk av arbeidsgivers nullutslippsbil settes til null kroner.

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av første ledd. Herunder kan det gis forskrift om særregler for biler med særlig omfattende yrkeskjøring.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

III

Stortinget ber regjeringen fastsette en endringsforskrift til forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven 26. mars 1999 nr. 14, herunder en eventuell presisering av hva som regnes som nullutslippsbil.»

25.1.9 Gavefradragsordningen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at gavefradragsordningen er avgjørende for frivillige organisasjoner over hele landet, ikke minst for mindre tros- og livssynssamfunn. Disse medlemmer viser til vedtaket om endring av skatteloven § 6-50 i forbindelse med statsbudsjettet 2011, som gjorde at mindre tros- og livssynssamfunn «uten nasjonalt omfang» ikke lenger ble omfattet av gavefradragsordningen. Disse medlemmer gikk imot dette forslaget, og vil foreslå at disse mindre organisasjonene igjen blir en del av denne ordningen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-50 andre ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Trossamfunn som mottar offentlig støtte etter lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna og livssynssamfunn som mottar offentlig støtte etter lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn, som ikke omfattes av første og annet punktum, må være tilknyttet og registrere gavene i en registreringsenhet.

§ 6-50 syvende ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf, og kan herunder gi regler om krav til vedtekter, regnskap, revisjon, registrering i Enhetsregisteret, maskinell innberetning, forhåndsgodkjenning og særlige krav til utenlandske selskaper, sammenslutninger og stiftelser, herunder registrering i offentlig register i hjemstaten,

nærmere regulering av stiftelser med sete innenfor EØS-området, krav til dokumentasjon, utstedelse av kvittering for mottatt gave, nærmere regulering av innberetning og særlig krav til registreringsenhet for gaver til organisasjoner som nevnt i annet ledd tredje punktum, herunder særlige krav til organisasjoner nevnt i annet ledd tredje punktum.

II

Endringsloven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.10 Heving av innslagspunkt for grunnrente- beskatning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti foreslår å heve innslagspunktet for grunnrentebeskatning til 10 000 kVA (i underkant av 10 MW). Dette vil gjøre at småkraft, slik dette er definert, ikke vil bli omfattet av grunnrentebeskatning. Disse medlemmer ser det som fordelaktig at hele småkraftsegmentet er unntatt og vil på den måten stimulere til ytterligere investeringer i småkraft. Norge har et stort potensial for produksjon av ren, fornybar energi med små miljøkonsekvenser gjennom ytterligere satsing på småkraftverk.

Disse medlemmer fremsetter derfor følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 18-3 tiende ledd skal lyde:

Av produksjon i kraftverk med generatorer som i inntektsåret har en samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA, fastsettes ikke grunnrenteinntekt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.11 Fribeløp ved kjøp av aksjer i egen bedrift

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å øke den skattefrie rabatten ved ansattes kjøp av aksjer i egen bedrift til 15 000 kroner. Disse medlemmer viser til merknader i Innst. 3 S (2011–2012). Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Skatteloven § 5-14 første ledd bokstav a andre punktum skal lyde:

Den skattefrie fordelten kan likevel ikke overstige 15 000 kroner pr. inntektsår.

Skatteloven § 14-3 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Fordel ved ansattes erverv av aksje i arbeidsgiverselskapet til underkurs tas til inntekt i det året den ansatte realiserer aksjen, og settes til verdien av fordelten på tidspunktet for den ansattes erverv av aksjen.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig at flest mulig skal kunne påvirke sin egen situasjon gjennom representasjon og demokratisk deltagelse. Medbestemmelse er også viktig når det gjelder eierskap i egen arbeidsplass, slik at man ikke bare er medarbeider, men også utvikler eierskap. Disse medlemmer viser til at slike ordninger er svært utbredt i mange andre land, og at resultatene der entydig viser økt produktivitet og dermed økt konkurransekraft. I lys av den svake utviklingen i norsk konkurransekraft siden 2005, forundrer det disse medlemmer at ikke regjeringen ser kjøp av aksjer i egen bedrift som et viktig tiltak. Disse medlemmer mener at skattestimulans ved kjøp av aksjer i egen bedrift vil bidra til økt forståelse for verdiskaping og hever fribeløpet til 10 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-14 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Fordelen settes til differansen mellom den verdien som kan oppnås ved reelt salg av aksjen, redusert med 20 pst., og det den ansatte betaler for aksjen. Den skattefrie fordelten kan likevel ikke overstige 10 000 kroner pr. inntektsår.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre mener det er viktig at flest mulig skal kunne påvirke sin

egen situasjon gjennom representasjon og demokratisk deltagelse. Medbestemmelse er også viktig når det gjelder eierskap i egen arbeidsplass, slik at man ikke bare er medarbeider, men også utvikler eierskap. Dette medlem viser til at slike ordninger er svært utbredt i mange andre land, og at resultatene der entydig viser økt produktivitet og dermed økt konkurransekraft.

Dette medlem mener at et viktig incitament til medeierskap vil være skattestimulans ved kjøp av aksjer i egen bedrift og vil heve fribeløpet til 5 000 kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-14 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Fordelen settes til differansen mellom den verdien som kan oppnås ved reelt salg av aksjen, redusert med 20 pst., og det den ansatte betaler for aksjen. Den skattefrie fordelen kan likevel ikke overstige 5 000 kroner pr. inntektsår.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.12 Forskningsinstitutters skattefritak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at verken universiteter, høyskoler, statlige forskningsinstitutter eller utenlandsk forskning har skatteplikt. Det er derfor svært urimelig og konkurransevridende dersom de private forskningsinstituttene fortsatt skal pålegges skatt. Disse medlemmer viser til at disse tidligere har hatt unntak for skatteplikt, men at rettstilstanden på området nå er uklar. Disse medlemmer foreslår derfor at det innføres et generelt unntak for skatteplikt for forskningsinstitutt som utfører allmenn tilgjengelig forskning jf. intensjonene i Dokument nr. 8:64 (2007–2008).

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 2-30 tredje ledd skal lyde:

- (3) Forskningsinstitutt som mottar basisbevilgning fra staten, jf. Retningslinjer for statlig finansier-

ing av forskningsinstitutter, er fritatt for skatteplikt for formue i og inntekt fra instituttets forskningsaktiviteter. Fritaket for formuesskatt omfatter eiendeler som hovedsakelig benyttes i instituttets forskningsaktiviteter. Et beløp som svarer til det samlede fritatte skattebeløpet etter foregående punktum skal overføres fra forskningsinstituttets økonomiske aktiviteter til instituttets ikke-økonomiske aktiviteter.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.13 Forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende

Komiteens medlem fra Venstre er spesielt opptatt av rammevilkårene for de minste bedriftene, gründere og selvstendig næringsdrivende. Dette medlem ønsker et nyskapende Norge. Det er et selvstendig mål for Venstre at flere starter egen bedrift og at flere tar makten over egen arbeidsdag. Også av hensyn til maktspredning er det viktig med selvstendig næringsdrivende og flere små bedrifter.

Dette medlem viser til at det i Venstres alternative statsbudsjett for 2012 derfor er foreslått en rekke forbedringer som bidrar til at rammebetingelsene for disse bedres. Det gjelder både skatteforslag, bedre sosiale rettigheter og direkte støtteordninger over statsbudsjettets utgiftsside.

Dette medlem viser videre til en høringsuttalelse som Facebook-gruppen «Selvstendige arbeidere krever like rettigheter» overleverte nærings- og handelsdepartementet 17. september i år angående rapporten «Prosesskartlegging av bedriftsetablering». Her framgår det at svært mange selvstendig næringsdrivende opplever dagens regelverk knyttet til forskuddsskatt som et stort problem. Ved dagens regelverk må skatt innbetales før pengene fysisk er tjent, basert på antatt/historisk inntektsnivå. Overholdes ikke denne innbetalingen kan skatteoppkrever utstede såkalt framskyndet forfall av etterfølgende terminer av forskuddsskatt, dvs. at det kreves inn skatt for hele inntektsåret selv om det «bare» er forfall for første termin som misligholdes.

Dette er en praksis dette medlem er sterkt skeptisk til. Dette medlem mener at selvstendig næringsdrivende må likebehandles med ordinære arbeidstakere også på dette området, slik at skatt innbetales etter hvert som inntekt opptjenes, og at ordningen med såkalt framskyndet forfall avvikles.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Skattebetalingsloven § 10-20 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke forskuddskatt for personlige skattytere.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.14 Aksjerabatt – verdsettelsesregler

Komiteens medlem fra Venstre viser til at regjeringen heller ikke i dette budsjettet stimulerer til verdiskaping, arbeidsplasser og eierskap i privat sektor. I en situasjon der store deler av næringslivet opplever svært tøffe markedsforhold og sterk konkurranse, og den økonomiske veksten internasjonalt er svak, er dette svært negativt og vil kunne føre til usikkerhet for mange arbeidsplasser. Dette medlem vil derfor gjeninnføre aksjerabatt ved formuesverdsettelsen av de tilsvarende formuesobjekter som det ble gitt rabatt for ved inntektsåret 2007.

Dette medlem foreslår en rabatt på 10 pst.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-12 første, annet og tredje ledd skal lyde:

(1) Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 90 pst. av kursverdien 1. januar i ligningsåret.

(2) Ikke-børsnotert aksje verdsettes til 90 pst. av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før ligningsåret fordelt etter pålydende.

(3) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til 90 pst. av aksjens antatte salgsverdi 1. januar i ligningsåret. Aksjen skal verdsettes etter annet ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.

§ 4-12 femte og sjette ledd skal lyde:

(5) Grunnfondsbevis i sparebank, gjensidig forsikringsselskap, kreditt- og hypotekforening og selveiende finansieringsforetak verdsettes til 90 pst. av kursverdien 1. januar i ligningsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til 90 pst. av den antatte salgsverdi.

(6) Andel i aksjefond verdsettes til 90 pst. av aksjens andelsverdi 1. januar i ligningsåret. Andel i verdipapirfond som ikke er aksjefond, verdsettes til andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Med aksjefond menes verdipapirfond der minst 50 pst. av forvaltningskapitalen per 31. desember i inntektsåret og i gjennomsnitt i løpet av inntektsåret, regnet ved utgangen av hver måned, er plassert i aksjer og/eller grunnfondsbevis. Likt med et verdipapirfonds direkte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis etter foregående punktum regnes indirekte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis via verdipapirfondsandeler, i ett eller flere ledd. Andel i verdipapirfond som forvaltes av utenlandsk selskap, anses som aksjefondsandel dersom skattyter krever dette og kan godtgjøre at andelen er omfattet av definisjonen i tredje og fjerde punktum. Departementet kan gi forskrift om dokumentasjonskrav etter femte punktum.

§ 4-13 første ledd første punktum skal lyde:

For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før ligningsåret, settes aksjeverdien til 90 pst. av summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.15 Startavskrivninger

Komiteens medlemmer fra Høyre mener mye tyder på at Norge ikke har avskrivningssatser som er i tråd med investeringens levetid i mange tilfeller og at norske avskrivningssatser ikke er konkurransedyktige med de som våre viktigste konkurrentland har. Disse medlemmer mener det haster med å stimulere til økte investeringer for å unngå at kompetansemiljøer forsvinner og for å stimulere til investeringer i nye, framtidsrettede arbeidsplasser innen industri og handel, og vil innføre startavskrivning på 30 pst. for investeringer i maskiner og utstyr i saldogruppe d.

Disse medlemmer fremsetter derfor følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 14-43 tredje ledd skal lyde:

(3) Driftsmiddel som nevnt i saldogruppe d kan i ervervsåret, i tillegg til avskrivning etter første ledd, avskrives med inntil 10 pst. av kostpris. Tilsvarende gjelder påkostning på driftsmiddel i saldogruppe d foretatt i 2012, jf. § 14-40 tredje ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2012.»

25.1.16 Formuesskatt

Komiteens medlemmer fra Høyre ser på formuesskatten som en særnorsk skatt på kapital og arbeidsplasser som eies av nordmenn bosatt i Norge. Dette er en skatt som ikke innkreves etter evne og den svekker utviklingen av nye, innovative arbeidsplasser. Den er spesielt belastende for langsiktig kapital bundet i bedrifter med lav lønnsomhet. Mange lokalsamfunn er helt avhengig av at lokale eiere eller familier holder disse bedriftene i gang, fordi alternative eiere ikke finnes. Regjeringen rammer dermed spesielt Distrikts-Norge hardt med formuesskatten.

Disse medlemmer mener at folks oppsparte og beskattede kapital og boliger ikke skal være et skatteobjekt, og disse medlemmer foreslår å redusere takstgrunnlaget for boligeiendommer fra regjeringens 25 pst. til 20 pst.

Disse medlemmer merker seg at en økende andel av formuesskatt betales av stadig færre og at formuesskatt på «arbeidende kapital» har mer enn doblet seg fra 2005. Regjeringen er opptatt av fordelingsvirkningene, men ser ikke hvor sterkt dette svekker det norske, private eierskap. Regjeringen forventer at utviklingen med sterkere lønnsutvikling i Norge enn hos våre handelspartnere skal fortsette i 2012. Samtidig beskrives produktivitetsveksten i Norge som svakere enn hos våre handelspartnere siden 2006. Disse medlemmer mener derfor vi har behov for et sterkt og målrettet fokus på utvikling av framtidens arbeidsplasser i Norge. Regjeringen svekker i stedet det næringsliv og det eierskapet som må tåle risikoen ved å utvikle disse arbeidsplassene.

Disse medlemmer vil fjerne hele formuesskatten, men dette må gjøres over noen år. Det er viktig å komme i gang nå, og disse medlemmer foreslår at bunnfradraget heves til 1 mill. kroner (2 mill. kroner for ektepar), satsen reduseres fra 1,1 pst. til 1 pst. og takstgrunnlaget for boliger settes ned fra 25 pst. til 20 pst.

Disse medlemmer viser til endringsforslag i skattevedtaket i Innst. 3 S (2011–2012), og fremmer samtidig følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 4-10 annet ledd annet punktum skal lyde:

Prosentandelen er 20 for primærbolig og 40 for sekundærbolig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.17 Pensjonistbeskatning

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader om pensjonistskatten i Innst. 3 S (2010–2011) der disse medlemmer fremmer forslag som om de hadde blitt vedtatt, ville ha gitt som resultat at ingen pensjonistgrupper ville ha fått økt sin skattebelastning som følge av omleggingen. Disse medlemmer følger opp forslagene fra i fjor og foreslår at nedtrappingssatsen i trinn 2 reduseres til 3 pst.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 16-1 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Fradraget nedtrappes med 15,3 prosent av pensjonsinntekt som overstiger beløpsgrensen i trinn 1, og med 3 prosent av pensjonsinntekt som overstiger beløpsgrensen i trinn 2.

II

Endringsloven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.18 Regnskapsligning fredede bygninger

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil at fredningsvedtak fra Riksantikvaren automatisk skal gi huseier rett til regnskapsligning av huset og gi fritak for kommunal eiendomsskatt. Det er store utfordringer knyttet til vår kulturarv. Eiere som får hus fredet, blir påført ekstrakostnader og gjør en viktig jobb på vegne av nasjonen. Dette rettfærdiggjør en annen behandling av slike hus enn for hus uten pålegg fra Riksantikvaren.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 6-52 skal lyde:

(1) Det gis fradrag for kostnader til vedlikehold av fredede bygg utenfor virksomhet.

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.19 Direkte fradragsføring for FoU

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at aktivering av FoU i næringslivet skaper stor usikkerhet. For mindre, forsknings- og utviklingsorienterte virksomheter kan dagens aktiveringsregler svekke mulighetene for utvikling sterkt og de kan gi større utfordringer i forhold til å finansiere virksomheten enn nødvendig. Disse medlemmer mener at regelverket bør forenkles og mener også at dette samtidig vil bidra til å øke norske virksomheters fokus på FoU. Disse medlemmer foreslår derfor at investeringer i FoU skal kunne direkte utgiftsføres.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-25 skal lyde:

§ 6-25 Kostnader til forskning og utvikling

Kostnader til forskning og utvikling skal fradragsføres etter bestemmelsen i skatteloven § 14 -2 annet ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.1.20 Trygdeavgift, AFP-pensjonister

Komiteens medlem Venstre er glad for at de nåværende regjeringspartier og Venstre, Høyre og Kristelig Folkeparti har samlet seg om en felles pensjonsreform som skal være bærekraftig og stå seg over tid. Et av hovedelementene i det nye pensjonssystemet er at det skal være lønnsomt å stå lenger i arbeid. Det er også avgjørende at en lykkes med å heve den reelle pensjonsalder i årene som kommer dersom en skal løse den store arbeidskraftutfordringen en står overfor. I tråd med hovedlinjene i pensjonsreformen mener dette medlem at det må være en målsetting å redusere antall nye AFP-pensjonister.

Dette medlem foreslår derfor i sitt alternative budsjett en rekke endringer i skatte- og avgiftsopplegget for AFP-pensjonister og arbeidstakere i aldersgruppen 62–67 år, slik at det vil bli betydelig færre AFP-pensjonister, flere i arbeid og en reduksjon av de statlige bidragene.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 23-3 annet ledd nr. 1 bokstav a skal lyde:

- a) pensjon i og utenfor arbeidsforhold, med unntak av avtalefestet pensjon som mottas før skattyter fyller 67 år, føderåd, livrente som er ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangs- og avlønningssbeløp for slike ytelser, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet og støtte etter lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg.

§ 23-3 annet ledd ny nr. 4 skal lyde:

- (4) Egen sats for avtalefestet pensjon som mottas før skattyter fyller 67 år.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for ytelser utbetalt fra og med 1. januar 2012.»

25.2 Arbeidsgiveravgift

25.2.1 Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil understreke betydningen av arbeidet som utføres av de frivillige organisasjonene. Frivillig sektor har en stor samfunnsmessig verdi. Det er viktig å stimulere til aktivitet i de mange små lag og foreninger gjennom å fjerne byråkratiske barrierer for de som ikke har fast ansatte i en administrasjon. Disse medlemmer vil derfor heve grensen for arbeidsgiveravgiftsplikt i enkeltforeninger til 500 000 kroner totalt og 50 000 kroner pr. ansatt.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 500 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 50 000 kroner pr. ansatt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.2.2 *Arbeidsgiveravgift for lærlinger*

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener at bedriftene bør stimuleres sterkere til å ta inn lærlinger, og vil derfor fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger fra og med 1. januar 2012.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

For lønnet arbeid som lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, skal det ikke betales arbeidsgiveravgift som ellers følger av gjeldende regler og satser, når lærlingen tiltrer 1. januar 2012 eller senere.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellevte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for lønn mv. som opptjenes fra og med 1. januar 2012.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at bedriftene bør stimuleres sterkere til å ta inn nye lærlinger, og vil derfor halvere arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra og med 1. januar 2012.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

For lønnet arbeid som lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, skal det betales halvparten av den arbeidsgiveravgift som ellers følger av gjeldende regler og satser, når lærlingen tiltrer 1. januar 2012 eller senere.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellevte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for lønn mv. som opptjenes fra og med 1. januar 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til de store utfordringer konkurranseutsatt næringsliv har og prognoser om økt arbeidsledighet, redusert oppdragsmengde og lavere lønnsomhet. Dette medlem er opptatt av å legge forholdene til rette for at bedrifter ikke velger bort inntak av nye lærlinger i denne situasjonen. Det er viktig å sikre trygghet for praktiske yrker, og at fremtidige elever har tillit til at de får lærlingplass når de trenger det. Det er også slik at manglende lærlingplasser medfører økte kostnader for fylkeskommunene som da må opprette ordinær undervisning som kompensasjon. Dette medlem vil også understreke viktigheten av at det offentlige øker antall lærlinger. Dette medlem viser videre til at det er svært mange som denne høsten står uten lærlingplass, og at det tafatte svaret fra enkelte regjeringspartier er at lærlingplass skal lovfestes. Dette medlem har ingen tro på å lovfeste en plass som bedrifter ikke kan tilby – ei heller lovfestes å tilby, men å stimulere bedriftene til å ta inn lærlinger ved bruk av varige skatteinsentiver og ved å øke lærlingtilskuddet slik dette medlem også foreslår i Innst. 2 S (2011–2012).

Dette medlem foreslår derfor at arbeidsgiveravgiften fjernes for nye lærlinger med virkning fra 1. januar 2012. Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid som lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, når lærlingen tiltrer 1. januar 2012 eller senere.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellevte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for lønn mv. som opptjenes fra og med 1. januar 2012.»

25.2.3 *Halv arbeidsgiveravgift for nystartede bedrifter*

Komiteens medlem fra Venstre er spesielt opptatt av rammevilkårene for de minste bedrif-

tene, gründere og selvstendig næringsdrivende. Dette medlem ønsker et nyskapende Norge. Det er et selvstendig mål for Venstre at flere starter egen bedrift og at flere tar makten over egen arbeidsdag. Også av hensyn til maktspredning er det viktig med selvstendig næringsdrivende og flere små bedrifter.

Dette medlem viser til at det i Venstres alternative statsbudsjett for 2012 derfor er foreslått en rekke forbedringer som bidrar til at rammebetingelsene for disse bedres. Det gjelder både skatteforslag, bedre sosiale rettigheter og direkte støtteordninger over statsbudsjettets utgiftsside.

Venstre gjennomførte høsten 2010 nær 1 000 bedriftsbesøk. Tilbakemeldingene fra bedriftsledere og ansatte er at det er spesielt to ting de er opptatt av. Det første er en kraftfull reduksjon i skjemaavledet, og det andre er å gjøre det enklere (og billigere) å ansette flere, spesielt i oppstartsfasen. Svært mange peker på at en reduksjon i arbeidsgiveravgiften ville være et svært velegnet virkemiddel. Dette medlem foreslår derfor å innføre en ordning der det kun betales halv arbeidsgiveravgift for ansatte i nystartede bedrifter med inntil fem ansatte i de tre første årene etter første gangs registrering av bedriften/virksomheten.

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

For nyetablerte foretak med færre enn fem ansatte, skal arbeidsgiveravgift svares med 50 pst. av den arbeidsgiveravgift som ellers følger av gjeldende regler og satser i etableringsåret og de to påfølgende årene.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellefte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for virksomheter som registreres for første gang 1. januar 2012 eller senere.»

25.3 Merverdiavgift

25.3.1 Merverdiavgift på frukt, grønt og sukkerholdige drikker

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag framsatt i Innst. 3 S (2011–2012) om å øke merverdiavgiften på sukkerholdige drikker og brus med søt smak til normal merverdiavgiftssats (25 pst.), samtidig som merverdiavgiftssat-

sen på frisk frukt og grønnsaker reduseres til lav sats (8 pst.). Dette medlem ser på en slik reduksjon som et skritt på veien til nullsats på frisk frukt og grønnsaker.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-2 skal lyde:

(1) Det skal beregnes merverdiavgift med redusert sats ved omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler. Det skal likevel beregnes merverdiavgift med alminnelig sats for næringsmidler som omsettes som en del av en serveringstjeneste. Det samme gjelder ved omsetning, uttak og innførsel av sukkerholdige drikkevarer og brus med søtstoff.

(2) Som næringsmiddel anses enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker.

(3) Som næringsmiddel anses ikke fersk frukt og grønnsaker, legemidler, tobakkvarer, alkoholholdige drikkevarer og vann fra vannverk.

(4) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med næringsmidler, serveringstjenester, sukkerholdige drikkevarer og brus med søtstoff og omsetning av næringsmidler.

Ny § 5-12 skal lyde:

§ 5-12 Fersk frukt og grønnsaker

(1) Det skal beregnes merverdiavgift med redusert sats ved omsetning, uttak og innførsel av fersk frukt og grønnsaker.

(2) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med fersk frukt og grønnsaker.

II

Endringsloven trer i kraft 1. juli 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres hovedmål om et skatte- og avgiftssystem som innebærer mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd og mindre skatt på arbeid og investeringer i næringsliv og arbeidsplasser. Som et ledd i en slik miljømessig omstilling av skattesystemet hvor det både skal lønne seg å arbeide, investere og eie i norske arbeidsplasser og norsk næringsliv og samtidig å legge om adferd i mer miljøvennlig retning og stimulere til et sunnere kosthold/livsstil, foreslår dette medlem en omlegging av merverdiavgiftssystemet kombinert med høyere tobakksavgifter. Konkret foreslår dette medlem at det ikke blir moms på frukt og grønt (0 pst.), mens det blir full merverdiavgiftssats (25 pst.) på brus og sterkt suk-

kerholdig drikke, og at den generelle matmomsen økes med ett prosentpoeng ut over regjeringens forslag, alt gjeldende fra 1. juli 2012

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-2 skal lyde:

(1) Det skal beregnes merverdiavgift med redusert sats ved omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler. Det skal likevel beregnes merverdiavgift med alminnelig sats for næringsmidler som omsettes som en del av en serveringstjeneste. Det samme gjelder ved omsetning, uttak og innførsel av brus og sterkt sukkerholdige drikkevarer.

(2) Som næringsmiddel anses enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker.

(3) Som næringsmiddel anses ikke legemidler, tobakkvarer, alkoholholdige drikkevarer og vann fra vannverk.

(4) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med næringsmidler, serveringstjenester, brus og sukkerholdige drikkevarer og omsetning av næringsmidler.

II

Ny § 6-16 a skal lyde:

§ 6-16 a Frukt og grønnsaker

Omsetning av frukt og grønnsaker er fritatt for merverdiavgift.

III

§ 7-1 skal lyde:

Det skal ikke beregnes merverdiavgift ved innførsel av varer som nevnt i § 3-6 bokstav d, § 3-7 fjerde ledd, § 3-18, § 6-1 til 6-3, § 6-6 første ledd, § 6-15 og § 6-16a.

IV

Endringene under I, II og III trer i kraft 1. juli 2012.»

25.3.2 Merverdiavgift på e-bøker og PDF-aviser

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Norge er et lite land, men moms fritaket for bøker har bidratt til at landet har en svært høy andel av boklesere. I tillegg har dette ført til at også smalere norske forfattere har

kunne selge produkter til en lav pris. Det gjør at flere skriver på norsk, flere leser norske bøker og en har etter hvert fått et fungerende bokmarked som involverer forfattere, oversettere, forlag og forhandlere.

Disse medlemmer viser til at begrunnelsen for moms fritak var språkpolitiske vurderinger og ikke avgiftspolitiske. Dette har stått seg som et mål helt til våre dager. Stortinget har siden utvidet moms fritaket til også å gjelde lydbøker.

Disse medlemmer konstaterer at tilbudet av engelskspråklige e-bøker er i løpet av kort tid blitt stort og med svært lave priser. Utenlandske bøker har et langt større marked å fordele kostnadene på og kan dermed ha lavere inntekt per bok. Med moms på e-bøker blir prisgapet enda større.

Disse medlemmer mener at for å styrke det norske språk må språkpolitikken være teknologinøytral. E-bøker er billigere, raskere, mer fleksible, øker tilgjengeligheten og er mer miljøvennlig. Det er meningsløst at bøker på papir og lyd skal være momsfrie, men på mp3-fil og digital skal de samme bøkene avgiftsbelegges.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-3 annet ledd skal lyde:

Fritaket gjelder tilsvarende for bøker omsatt som elektroniske tjenester.

Nåværende annet til fjerde ledd blir tredje til femte ledd.

II

Endringsloven trer i kraft 1. januar 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre foreslår videre å likestille elektroniske utgaver av aviser med papirutgavene i merverdiavgiftsregelverket.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

§ 6-1 nytt annet ledd skal lyde:

Fritaket gjelder tilsvarende for parallellutgaver av aviser omsatt som tjenester gjennom digitale overføringer.

II

Endringen under I trer i kraft med virkning fra og med 1. januar 2012.»

25.3.3 *Merverdiavgift relatert til elbil*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til et politisk ønske om å konvertere bilparken til mer miljøvennlige biler generelt, samt at flere skal kjøpe og bruke elbiler. Disse medlemmer mener at utviklingen går for tregt og ønsker derfor å legge forholdene til rette for at det skal bli enda billigere å bruke elbiler.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn at det innføres fritak for merverdiavgift ved skifte av batteri til elbil, leasing av elbiler og ved leasing av batteri til elbiler, både for privat bruk og for bruk som firmabil.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-6 første ledd skal lyde:

§ 6-6 Kjøretøy mv.

(1) Omsetning og utleie i yrkesmessig utleievirksomhet, herunder leasing av kjøretøy som bare bruker elektrisitet til fremdrift, er fritatt for merverdiavgift. Fritaket gjelder bare kjøretøy som omfattes av Stortingets vedtak om engangsavgift § 5 første ledd bokstav i og som er registreringspliktige etter vegtrafikkloven.

§ 6-6 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Omsetning av batterier til kjøretøy som nevnt i første ledd, er fritatt for merverdiavgift.

Någjeldende annet ledd blir nytt tredje ledd.

II

Endringsloven trer i kraft 1. januar 2012.»

25.3.4 *Beløpsgrensen for årlig oppgavetermin*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Stortinget i 2001 endret merverdiavgiftsloven slik at virksomheter med omsetning som ikke overstiger 1 mill. kroner i løpet av et kalenderår kunne sende inn omsetningsoppgaver årlig i stedet for annenhver måned. Det ble den gang lagt vekt på at det var et forenklingstiltak. Det er bred enighet om at en i Norge trenger ytterligere forenklingstiltak, og en økning av denne grensen er etter dette medlems syn et viktig og bra tiltak. Dette medlem viser derfor til Dokument 8:102 L (2010–2011) fra Borghild Tenden og Trine Skei Grande hvor det ble foreslått å øke denne grensen til 2 mill. kroner og gjøre om regelver-

ket slik at det ble en tilnærmet rett for alle virksomheter som kom under en slik omsetning å få rett til årlig omsetningsoppgave.

Ved behandling av forslaget i Stortinget 19. mai i år viste flertallet (regjeringspartiene) til at en heving vil ha budsjettmessig virkning, og disse mener prinsipielt at forslag om denne type endringer i størst mulig grad bør behandles i den ordinære budsjettprosessen.

Dette medlem fremmer derfor forslaget på nytt og regner med bred støtte da forslaget både er et godt og målrettet forenklingforslag som har en begrenset provenyeffekt all den tid det kun dreier seg om noen måneders forsinkelse for når momsoppgjør finner sted, og at det i beste fall dreier seg om et lite rentetap for staten.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

§ 15-3 første ledd skal lyde:

(1) Dersom merverdiavgiftspliktig omsetning og uttak i løpet av et kalenderår ikke overstiger to mill. kroner, merverdiavgift ikke medregnet, kan skattekontoret samtykke i at omsetningsoppgave skal leveres en gang i året. Oppgaveterminen er kalenderåret.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2012.»

25.3.5 *Merverdiavgift på billetter til idrettsarrangement*

Komiteens medlem fra Venstre viser til Stortingets behandling av Prop. 119 LS (2009–2010) Endringer i merverdiavgiftsloven hvor det bl.a. ble foreslått (og vedtatt) å innføre merverdiavgift, lav sats på billetter til de to øverste divisjoner for fotball, menn, øverste divisjon ishockey, menn og enkelte andre idrettslag med særskilt høy omsetning av billettsalg (forutgående år).

Dette medlem fant den gang denne grensdragning søkt og mente at konsekvensene kun blir dyrere billetter og større administrative byrder for de få klubbene/lagene dette gjelder. Erfaringene så langt har vist at det nettopp ble tilfellet.

Dette medlem viser også til brevet fra Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) til finanskomiteen datert 5. mai 2010, hvor det framgår at NIF mener at regjeringens forslag har i seg elementer som medfører usikkerhet rundt de økonomiske virkningene og som tegner til å bli et kompli-

sert momssystem og en betydelig mer byråkratisk hverdag for idrettens organisasjonsledd.

Dette medlem viser videre til at Venstre i Innst. 344 L (2009–2010) fremmet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en ny sak om å innlemme idretts- og kulturvirksomheter, samt øvrige frivillige lag og organisasjoner i merverdiavgiftssystemet. Det nye forslaget må utformes slik at all idrett blir unntatt moms på billettsalg, kjøp, utleie og salg av spillere og at det for museer, gallerier, fornøylesparker og opplevelsessentra må være mulig å ha gratis inngang, men allikevel komme inn i det nye merverdiavgiftssystemet».

Dette medlem konstaterer at dette forslaget ikke fikk flertall. Dette medlem mener fortsatt at alle de argumenter Venstre framførte mot innlemmelsen av billettomsättning på enkelte idrettsarrangement fortsatt har gyldighet. Dette medlem foreslår derfor å avvikle merverdiavgift på denne type billettsalg.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-1 annet ledd oppheves. Nåværende tredje til syvende ledd blir andre til sjette ledd.

§ 3-8 skal lyde:

Omsetning av tjenester i form av rett til å utøve idrettsaktiviteter er unntatt fra loven. Unntaket omfatter ikke omsetning og utleie av retten til å benytte idrettutøvere fra andre enn idrettslag mv. hvis idrettstilbud hovedsakelig er basert på ulønnet innsats.

§ 5-11 oppheves.

Ny § 6-16 b skal lyde:

§ 6-16 b Idrettsarrangementer

Omsetning og formidling av tjenester som gir noen rett til å overvære idrettsarrangementer, er fritatt for merverdiavgift.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2012.»

25.3.6 Registreringsgrensen for frivillige organisasjoner

Komiteens medlem fra Venstre ønsker å styrke frivillige organisasjoner på en rekke områder

i forbindelse med Venstres alternative statsbudsjett for 2012. Som et ledd i en slik målrettet styrking vil dette medlem heve registreringsgrensen for allmennyttige og veldedige organisasjoner for registrering i merverdiavgiftsregisteret. I dag er beløpsgrensen for disse 140 000 kroner i avgiftspliktig omsättning i en 12-månedersperiode. Dette medlem vil heve denne grensen til 500 000 kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

§ 2-1 første ledd annet punktum skal lyde:

For veldedige og allmennyttige institusjoner og organisasjoner er beløpsgrensen 500 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft med virkning fra og med 1. januar 2012.»

25.4 Arveavgift

25.4.1 Herreløs arv

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at staten hvert år får inntekter av at såkalt herreløs arv tilfaller statskassen. I mange andre land finnes det ordninger med at denne typen arv tilfaller frivillige organisasjoner.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endring:

§ 4 femte ledd skal lyde:

Arv og gave som nevnt i § 2 første ledd bokstav b) og § 2 annet ledd, til juridisk person med allmennyttig formål er unntatt fra avgiftsplikt. Det samme gjelder arv etter arveloven § 46. Utdeling av midler fra institusjon eller organisasjon som har mottatt avgiftsfri arv eller gave etter reglene i dette ledd til noen som er fortrinnsberettiget på grunn av slektskap, regnes som arv eller gave direkte fra giveren eller arvelateren. Avgiftsfrihet etter dette ledd gis ikke hvis giver eller arvelater har gitt bestemmelse om bruk av arve- eller gavemidlene som ikke faller inn under et allmennyttig formål. Departementet kan i forskrift gi regler til utfylling og gjennomføring av reglene i dette ledd, herunder gi regler om krav til vedtekter, regnskap og revisjon.

II

Endringsloven trer i kraft straks. Endringen av § 4 gjelder likevel med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. januar 2012 eller senere.»

25.4.2 Avvikling av arveavgiften

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til de mange utfordringer som arveavgiften gir for små og mellomstore bedrifter. Disse medlemmer viser til at dette er avgift på aktiva som tidligere har vært fullt ut beskattet gjennom flere generasjoner, enten det er næringsbygg, hytter, biler eller løsøre, kontanter og verdipapirer. Disse medlemmer mener på prinsipielt grunnlag det er feil å beskatte eierandeler til døde mennesker en gang til. I tillegg fører arveavgiften med seg unødig byråkrati i forbindelse med arveplanlegging, juridisk bistand samt arbeid for allerede travle ligningsansatte. Disse medlemmer ønsker å forenkle arveoppgjørene og ønsker derfor å fjerne arveavgiften for både næringslivet og for privatpersoner.

Disse medlemmer vil avskaffe arveavgiften i sin helhet fra 1. januar 2012, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

Lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver oppheves.

II

Denne loven trer i kraft straks og med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. andre til sjette ledd, anses ervervet av arve- og gavemottaker 1. januar 2012 eller senere.

Hvis ikke annet følger av arvelaters eller givers bestemmelse eller av reglene i femte og sjette ledd, ansees rådigheten ervervet slik:

- a. Over arvemidler som ikke har vært under offentlig skifte: ved arvelaters død.
- b. Over midler som har vært behandlet av tingretten: når de utloddet eller utleveres uten utlodning eller boet tilbakeleveres, med mindre et høyere avgiftsgrunnlag har vært lagt til grunn ved tidligere avgiftsfastsettelse, jf. bokstav a, og fristen for å påklage den tidligere verdsettelse er utløpet ved åpningen av offentlig skifte, jf. §§ 35 og 37.
- c. Over forsvunnet persons midler som ikke undergis offentlig skifte: når dødsformodningsdagen er endelig fastsatt i henhold til lov om forsvunne personer m.v. av 23. mars 1961 § 8, jf. samme lovs §§ 1 og 12.
- d. Over gavemidler: når gaven i henhold til § 2, tredje ledd, ansees ytlet.

Bestemmelsene under a–d foran medfører ikke at rådigheten ansees ervervet så lenge gjenlevende ektefelle beholder midlene i uskiftet bo i henhold til lov, testament eller samtykke fra førstavedes arvinger.

Ved fastsettelsen av tiden for rådighetservervet sees det bort fra arvelaters eller givers bestemmelse om at midlene skal behandles som umyndiges midler eller være undergitt lignende rådighetsinnskrenkning.

Rådigheten over midler som består i inntektsnyttelse (livrente, løpende kapitalavkastning, bruksrett, grunnavgift m.v.) ansees i sin helhet å være ervervet ved første termins forfall eller ved bruksrettens inntrøden. Når det er forbundet med særlige vansker å fastsette kapitalverdien av inntektsnyttelsen, og når avgiftsmyndigheten finner det hensiktsmessig av andre grunner, kan rådigheten ansees ervervet etter skuddsvis for hvert enkelt års verdi av inntektsnyttelsen.

Ved erverv av livsforsikringspoliser som ikke kan kreves gjenkjøpt, og av andre midler hvis vesentlige verdi er avhengig av en betingelse, ansees rådigheten over midlene ikke ervervet før betingelsen er inntrødt. Rådigheten over livsforsikringspoliser som ikke kan kreves gjenkjøpt, ansees heller ikke å være ervervet, så lenge det er uvisst hvilken form eller størrelse selskapets ytelser vil få.»

Disse medlemmer viser til merknader i Innst. 3 S (2011–2012).

25.4.3 Arveavgift på næringsvirksomhet

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at arveavgift er en urimelig avgift å pålegge eiere av familieeide bedrifter når de arver bedriften, og vil drive den videre. Det må være en overordnet oppgave å oppmuntre neste generasjon til å drive videre familiebedriften framfor å legge den ned eller selge den, med fare for tap av lokale arbeidsplasser.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 10-33 Betalingsutsettelse og bortfall av arveavgift ved arv og gave av næringsvirksomhet skal lyde:

(1) Ved arv og gave av eiendeler og rettigheter i enkeltpersonforetak og andel eller aksje i selskap omfattet av arveavgiftsloven § 11 A som oppfyller vilkårene i annet ledd, kan arvingen eller gavemottakeren kreve at betaling av beregnet arveavgift skal utsettes i inntil 10 år etter rådighetservervet. Dersom

det ikke inntrer omstendigheter som bringer betalingsutsettelsen til opphør etter bestemmelsen i femte ledd, skal beregnet arveavgift reduseres med en tidel for hvert år som er påløpt etter rådighetservivet.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Enkeltpersonforetaket eller selskapet må oppfylle kravene som stilles til små foretak etter regnskapsloven § 1-6 i det siste årsregnskap før rådighetsåret; og
- b) overdrageren eller dennes ektefelle eller samboer (som definert i arveavgiftsloven § 47 A) må umiddelbart før overdragelsen eie direkte eller indirekte minst 25 pst. av aksjene eller andelene i selskapet. Ved avgjørelsen av om dette vilkår er oppfylt, skal man også regne med andeler og aksjer som er eid av overdragers ektefelle eller samboer og arvinger omfattet av arveloven §§ 1 til 3, når disse tidligere var eid av arvelateren eller giveren eller dennes ektefelle eller samboer.

(3) Bestemmelsen i første ledd gjelder for enkeltpersonforetak bare verdier som er knyttet til virksomheten eller virksomhetene i foretaket. Verdien av børsnoterte aksjer, herunder aksjer notert på SMB-listen, derivater og aksjer og andeler omfattet av arveavgiftsloven § 11 A skal ikke regnes som verdier knyttet til virksomhet i enkeltpersonforetak. Ved overføring av aksjer eller andeler som omfattes av arveavgiftsloven § 11 A legges verdien etter arveavgiftsloven § 11 A til grunn.

(4) Hvor arvingen eller gavemottakeren også mottar verdier som ikke faller inn under reglene i første til tredje ledd, skal betalingsutsettelsen gjelde for den del av beregnet arveavgift som etter en forholdsmessig fordeling faller på de nettoverdier som omfattes av første til tredje ledd. Nettoverdiene som omfattes av reglene i første til tredje ledd, og andre nettoverdier beregnes ved at arvingens eller gavemottakerens andel av fradrag etter arveavgiftsloven § 15, jf. § 16, som klart knytter seg til en bestemt eiendel, trekkes fra i denne. Fradrag som ikke klart knytter seg til en bestemt eiendel, trekkes fra forholdsmessig etter forholdet mellom bruttoverdiene som faller inn under første til tredje ledd og bruttoverdiene som faller utenfor. Ved overføring av enkeltpersonforetak hvor det drives flere atskilte virksomheter, skal den del av beregnet arveavgift som faller inn under betalingsutsettelsen, fordeles på virksomhetene etter forholdet mellom nettoverdiene knyttet til virksomhetene. Overføres aksjer eller andeler i flere selskaper, skal arveavgiften knyttet til aksjene eller andelene fordeles mellom selskapene forholdsmessig etter nettoverdiene knyttet til aksjene eller andelene.

(5) Betalingsutsettelsen etter denne paragraf opphører, og avgiften, med fradrag for samlet årlig

reduksjon av avgiftsbeløpet etter første ledd annet punktum, forfaller til betaling, tre måneder etter at:

- a) arvingen eller mottakeren dør,
- b) arvingen eller mottakeren gir bort eller realiserer mer enn 50 pst. av de mottatte aksjene, andelene eller enkeltpersonforetaket, eller
- c) virksomheten i selskapet eller enkeltpersonforetaket i det vesentlige opphører.

Realisasjon anses ikke å foreligge i den utstrekning fusjon, fisjon eller annen selskapsomdanning kan gjøres med skattemessig kontinuitet etter reglene i skatteloven og reglene i dette ledd gjelder tilsvarende for de mottatte vederlagsaksjer eller -andeler. Overføres enkeltpersonforetak eller aksjene eller andelene i et selskap ved dødsfall, og en ektefelle eller en arving som selv har rett til betalingsutsettelse etter denne paragraf, overtar ansvaret for avdødes avgiftsgjeld, kan vedkommende ektefelle eller arving overta avdødes rettigheter og plikter etter ordningen.

(6) Avgiftsmyndigheten kan kreve at den avgiftspliktige stiller sikkerhet for avgiften.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. januar 2012 eller senere.»

25.5 Annet

25.5.1 Ventelønn i staten

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til tidligere vedtak i lov om endring av lov om statens embets- og tjenestemenn av 17. juni 2005 hvor ordningen med ventelønn i staten ble forutsatt avvirket fra 1. januar 2006.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. gjøres følgende endringer:

§ 13 overskriften skal lyde:

Fortrinnsrett til ny stilling

§ 13 nr. 6 oppheves.

Nåværende § 13 nr. 7 blir § 13 nr. 6.

II

Ved ikrafttredelse av I gjelder følgende overgangsregler:

1. Den som ved lovendringens ikrafttredelse har rett

til ventelønn, beholder retten til ventelønn etter de regler som gjelder på tidspunktet for lovendringen.

2. For arbeidstakere i virksomheter som ved særlig lovgivning er gitt rettigheter etter § 13 nr. 6, kan det i henhold til den enkelte bestemmelse i slik særlig lovgivning tilstås ventelønn også etter opphevelse av § 13 nr. 6.
3. Departementet kan bestemme at arbeidstakere i navngitte statlige virksomheter kan tilstås ventelønn etter opphevelse av § 13 nr. 6, likevel ikke slik at ventelønn tilstås for ansatte med fratredelse senere enn ett år etter endringslovens ikrafttredelse.
4. Tilståelse av ventelønn etter annet og tredje ledd kan bare skje dersom vilkårene i § 13 nr. 6 er oppfylt.
5. Nærmere regler om ventelønn etter denne bestemmelse kan fastsettes av Kongen i forskrift.

III

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse gjøres følgende endringer:

§ 20 første ledd bokstav f oppheves.

Nåværende bokstav g blir bokstav f.

§ 24 tredje ledd oppheves.

§ 27 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsen i dette ledd gjelder også permittert medlem.

IV

Ved ikrafttredelse av III gjelder følgende overgangsregler:

1. Medlemmer i Statens Pensjonskasse som ved opphevelse av § 24 tredje ledd har rett til vartpenger etter denne bestemmelsen, kan motta vartpenger etter de regler som gjelder ved opphevelsen.
2. § 20 første ledd bokstav f skal fortsatt gjelde for dem som har ventelønn etter den tidligere bestemmelsen i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6 og for dem som har vartpenger etter den tidligere bestemmelsen i 24 tredje ledd også etter disse bestemmelsenes opphevelse.

V

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2012.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2012.»

25.5.2 Lønnsgarantiordningen

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at regjeringen Bondevik II i St.prp. nr. 1 (2005–2006) foreslo forenklinger i lønnsgarantiregelverket fra 1. januar 2006. Forenklingene var bl.a. utvidelse med hensyn til kravets forfallstid, slik at krav forfalt inntil 12 måneder før fristdagen gis dekning, men samtidig innsnevres unntaksbestemmelsen ved at adgang til å gi dekning lenger tilbake i tid enn dette bare foreslås å gjelde arbeidstakere som har tatt rettslig skritt for å få fastslått lønnskravet. Videre ble det foreslått innskrenkning av opptjeningstid for feriepengekrav ved at feriepenge dekkes samme år som fristdagen (vanligvis konkursåret) og foregående år. Disse forslagene ble reversert i forbindelse med regjeringsskiftet høsten 2005.

Forenklingene ble den gang samlet sett beregnet til å gi en årlig innsparing på ca. 93,4 mill. kroner (s. 236 i St.prp. nr. 1 for 2006). Provenyeffekten av forenklingforslagene fra regjeringen Bondevik II anslås nå å kunne gi en helårseffekt på om lag 125 mill. kroner. Tiden fra konkurs oppstår til utbetalinger kan finne sted, er fortsatt om lag 6 måneder. Provenyeffekten for 2012 av disse forenklingene ville derfor være om lag 63 mill. kroner dersom virkningstidspunktet ble satt til 1. januar 2012.

Disse medlemmer mener at disse forenklingene både er logiske og fornuftige.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv. (lønnsgarantiloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Krav på lønn som er forfalt de siste 12 måneder før fristdagen er likevel, med samme beløpsbegrensning, dekningsberettiget over lønnsgarantien. Arbeidstaker kan få dekning for krav som har forfalt tidligere dersom det er tatt rettslige skritt for å få fastslått kravets eksistens.

§ 1 tredje ledd nytt femte punktum skal lyde:

Det gis kun dekning for feriepenge som er opptjent i samme år som fristdagen og det foregående år.

§ 1 tredje ledd nytt sjette punktum skal lyde:

Det gis kun dekning for krav i samme måned som konkursåpningen og den påfølgende måned. Fristen gjelder fra konkursdato.

§ 1 tredje ledd nytt syvende punktum skal lyde:

Renter inntil fristdagen og inndrivelsesomkostninger som relaterer seg til krav som er berettiget lønnsgaranti etter denne bestemmelses annet til tredje punktum er dekningsberettiget over lønnsgarantien.

II

I lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) skal § 9-3 første ledd nr. 1 annet ledd nytt fjerde punktum lyde:

Når staten har dekket krav på vederlag etter lønnsgarantiloven § 1 tredje ledd, tredje og fjerde punktum, har statens regresskrav mot boet fortrinnsrett.

III

Endringene under I og II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.5.3 *Frukt og grønt i skolen*

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre prioriterer å styrke kunnskapsformidlingen i skolen og med dette flere undervisningstimer og tiltak for å øke lærerrekutteringen fremfor gratis frukt og grønt. Disse medlemmer mener mat primært er et ansvar for foreldrene. Der det er behov for ordninger ved den enkelte skole, bør dette skje i et samarbeid med foreldre og kommunen.

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-5 oppheves.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) gjøres følgende endring:

§ 7-1c oppheves.

III

Endringene under I og II trer i kraft med virkning fra 1. januar 2012.

IV

Stortinget ber regjeringen oppheve § 18-2 i forskrift til opplæringsloven og § 7B-1 i forskrift til privatskoleloven.»

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at en lovendring på dette området vil måtte medføre høringsprosesser og ta noe tid. Disse medlemmer mener derfor det ikke er realistisk å avvikle ordningen med frukt og grønt før ved skolestart 2012/2013.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-5 oppheves.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) gjøres følgende endring:

§ 7-1c oppheves.

III

Endringene under I og II trer i kraft med virkning fra 1. august 2012.

IV

Stortinget ber regjeringen oppheve § 18-2 i forskrift til opplæringsloven og § 7B-1 i forskrift til privatskoleloven.»

Komiteens medlem fra Venstre viser for øvrig til forslag fra dette medlem under kap. 25.3.1 i denne innstilling om å fjerne merverdiavgift på fersk frukt og grønt, noe som vil stimulere husholdningene til økt bruk av frukt og grønt.

25.5.4 *Leksehjelp*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre vil satse sterkere på opplæring i grunnleggende ferdigheter og foreslår en økning på 2 timer på barnetrinnet til styrking av begynneropplæringen i lesing, skriving og regning. Det legges til rette for om lag 4 uketimer leksehjelp på mellomtrinnet eller ungdomstrinnet, hvor disse medlemmer mener at behovet for leksehjelp er større enn på barnetrinnet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-7a, første ledd, endres til

Kommunen skal ha eit tilbod om leksehjelp for elevar på 8.–10. årstrinn eller på 5.–7. årstrinn.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) gjøres følgende endring:

§ 7-1e, første ledd, endres til

Skolen skal ha eit tilbod om leksehjelp for elevar på 8.–10. årstrinn eller på 5.–7. årstrinn.

III

Endringene under I og II trer i kraft med virkning fra 1. juli 2012.

IV

Stortinget ber regjeringen endre § 1A-1 i forskrift til opplæringsloven og § 2B-1 i forskrift til privatskoleloven slik at leksehjelp for 1.–4. årstrinn trappes ned fra 8 til 4 timer fra 1. januar 2012 og avvikles fra 1. juli 2012, og leksehjelp for 8.–10. årstrinn ev. 5.–7. årstrinn innføres fra 1. juli 2012 med om lag 4 uketimer.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Stortingets flertall har lovfestet gratis leksehjelp for elever på 1.–4. trinn og SFO, men at Venstre har stemt mot dette, jf. Innst. 279 L (2009–2010). Dette medlem mener at leksehjelpsordningen som nå er innført i beste fall kan karakteriseres som en uklar ordning som er «pådyttet» skoleeierne. Dette medlem er kjent med at mange er kritiske til innretningen av dagens lovfestede ordning. Dette medlem mener at det er betenkelig å innføre en lovfestet ordning som skal gi leksehjelp med ufaglærte, og endog binde denne opp i leksehjelp kun for 1.–4. trinn når mange elever, foreldre og skoler ser det som mer hensiktsmessig med leksehjelp på ungdomstrinnet.

Dette medlem viser derfor til Innst. 2 S (2011–2012) hvor Venstre går mot forslaget om bevilgningen til regjeringens leksehjelppopplegg i 2012. Dette medlem vil i stedet foreslå å bevilge 175 mill. kroner til leksehjelpstiltak i regi av skole-

eiere og frivillige organisasjoner, hvor kommunene skal være den koordinerende part. Kommunene bør prioritere å tilby leksehjelp på ungdomstrinnet fremfor 1.–4. trinn, og sikre at leksehjelperne har tilfredsstillende faglig kompetanse.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-7a oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft med virkning fra 1. august 2012.»

25.5.5 Sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker en fremtidsrettet næringspolitikk. Disse medlemmer vil derfor sikre at selvstendig næringsdrivende gis like sosiale rettigheter. En rekke gründere og entreprenører starter i det små med egen virksomhet. Det er derfor behov for at denne gruppen likestilles med hensyn til trygderettigheter, spesielt knyttet til sykdom hos egne barn. En likestilling av disse rettighetene vil også legge bedre til rette for at flere kvinner vil starte arbeidsplass for seg selv og andre. Dekningsgraden for selvstendig næringsdrivendes trygderettigheter er i dag 65 pst. ved omsorg for små barn når det gjelder rett til sykepenger og pleie- og omsorgspenger. For å få full godtgjørelse i permisjonstiden i dag må selvstendig næringsdrivende tegne egne forsikringer, forsikringer som er forholdsvis kostbare og medfører en belastning som svekker rekrutteringen til slik virksomhet. Disse medlemmer mener at dagens trygdeordninger for denne gruppen ikke legger til rette for en kombinasjon av småbarnsomsorg og yrkesaktivitet. Disse medlemmer viser til at selvstendig næringsdrivende fra og med 1. juli 2008 har rett til svangerskapspenge og foreldrepenger fra folketrygden med 100 pst. dekning (inntil 6 G), riktignok finansiert gjennom økt trygdeavgift for den samme gruppen.

Disse medlemmer mener at selvstendig næringsdrivende, i tillegg til de rettigheter som er gjeldende fra 1. januar 2012, uavhengig av om tilleggsforsikring er tegnet, skal gis rett til:

- a) 100 pst. dekning av sykepenger under svangerskap (inntil 6 G)

- b) 100 pst. dekning av omsorgspenger fra 1. dag (inntil 6 G)
- c) 100 pst. dekning av pleiepenger og opplæringspenger (inntil 6 G).

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

Ny § 8-34 a skal lyde:

Sykepengedekning ved svangerskapsrelatert sykefravær

Dersom en selvstendig næringsdrivende er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, kan den selvstendig næringsdrivende søke om at trygden yter sykepenger fra første sykedag med 100 pst. av sykepengegrunnlaget.

§ 9-5 første ledd skal lyde:

Til en arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende som har omsorg for barn, ytes det omsorgspenger dersom han eller hun er borte fra arbeidet

- a) på grunn av nødvendig tilsyn med og pleie av et sykt barn i hjemmet eller i helseinstitusjon,
- b) fordi den som har det daglige barnetilsynet er syk,
- c) fordi den som har det daglige barnetilsynet er forhindret fra å ha tilsyn med barnet fordi vedkommende følger et annet barn til utredning eller til innleggelse i helseinstitusjon, eller
- d) fordi barnet på grunn av sykdom trenger oppfølging i form av legebesøk mv. selv om barnet ikke er sykt eller pleietrengende den aktuelle dagen.

§ 9-6 sjuende ledd blir nytt åttende ledd. Sjuende ledd skal lyde:

Reglene i denne paragrafen gjelder tilsvarende for selvstendig næringsdrivende, men slik at det ved beregningen av antall dager med omsorgspenger gjøres fratrekk med ti dager.

§ 9-7 første ledd skal lyde:

For at arbeidstakeren skal få rett til omsorgspenger fra arbeidsgiveren, må barnets eller barnepasserens sykdom dokumenteres med egenmelding eller legeerklæring. For at selvstendig næringsdrivende skal få rett til omsorgspenger, må barnets eller barnepasserens sykdom dokumenteres med legeerklæring.

§ 9-9 første og annet ledd skal lyde:

Trygden yter omsorgspenger dersom arbeidstakeren har vært i arbeid eller i en likestilt situasjon (§ 9-2 jf. § 8-2) i til sammen minst fire uker umiddelbart før fraværet, men ikke har rett til omsorgspenger fra en arbeidsgiver. Til selvstendig næringsdrivende yter trygden omsorgspenger.

Omsorgspenger beregnes etter de samme bestemmelsene som sykepenger fra trygden, se kapittel 8. Til selvstendig næringsdrivende ytes omsorgspenger med 100 pst. av grunnlaget inntil seks ganger grunnbeløpet.

§ 9-16 første ledd skal lyde:

Trygden yter pleiepenger og opplæringspenger etter de samme bestemmelsene som sykepenger fra trygden, se kapittel 8, men slik at det til selvstendig næringsdrivende gis ytelse med 100 pst. av grunnlaget inntil seks ganger grunnbeløpet. Bestemmelsene om ventetid i § 8-34 andre ledd, § 8-38 andre ledd og § 8-47 sjettede ledd gjelder likevel ikke.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2012.»

Komiteens medlem fra Venstre vil videre likestille selvstendig næringsdrivende med vanlige arbeidstakere når det gjelder rett til sykepenger. Som et ledd i en forpliktende opptrappingsplan mot full likestilling foreslår dette medlem at det gis rett til 80 pst. dekning av sykepenger fra 17. dag. I dag er dekningsgraden 65 pst.

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 8-34 første ledd skal lyde:

Til en selvstendig næringsdrivende ytes det sykepenger med 80 pst. av sykepengegrunnlaget, se §§ 8-10 og 8-35.

§ 8-34 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom en selvstendig næringsdrivende er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, skal trygden dekke sykepenger med 100 pst. fra første sykmeldingsdag.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir fjerde og femte ledd.

§ 8-36 første ledd skal lyde:

En selvstendig næringsdrivende har rett til sykepenger med 80 pst. av sykepengegrunnlaget fra 17. sykedag. En selvstendig næringsdrivende kan mot særskilt premie tegne forsikring som kan omfatte sykepenger med 100 pst. av sykepengegrunnlaget fra første sykedag.

§ 9-5 første ledd, innledningen, skal lyde:

Til en arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende som har omsorg for barn, ytes det omsorgspenger dersom han eller hun er borte fra arbeidet.

§ 9-9 nytt tredje ledd skal lyde:

For selvstendig næringsdrivende yter trygden omsorgspenger fra første dag med 100 pst. av sykepengegrunnlaget.

§ 9-16 andre ledd skal lyde:

Ytelserne gis med den prosent av sykepengegrunnlaget som gjelder ved egen sykdom, men selvstendig næringsdrivende vil ikke få redusert prosent ved egen sykdom. Til arbeidsledige gis ytelsen etter bestemmelsene i § 8-49 om sykepenger til arbeidsledige.

II

Endringene under I trer i kraft med virkning fra 1. januar 2012.»

25.5.6 *OTP, selvstendig næringsdrivende*

Komiteens medlem fra Venstre er spesielt opptatt av rammevilkårene for de minste bedriftene, gründere og selvstendig næringsdrivende. Dette medlem ønsker et nyskapende Norge. Det er et selvstendig mål for Venstre at flere starter egen bedrift og at flere tar makten over egen arbeidsdag. Også av hensyn til maktspredning er det viktig med selvstendig næringsdrivende og flere små bedrifter.

Dette medlem viser til at det i Venstres alternative statsbudsjett for 2012 derfor er foreslått en rekke forbedringer som bidrar til at rammebetingelsene for disse bedres. Det gjelder både skatteforslag, bedre sosiale rettigheter og direkte støtteordninger over statsbudsjettets utgiftsside. I tillegg ønsker dette medlem å bedre pensjonsordningene for selvstendig næringsdrivende og enkeltpersonforetak og foreslår derfor å øke den årlige grensen for innskudd fra 4 til 6 pst. i innskuddspensjonsordningen for disse gruppene.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endring:

§ 2-3 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Årlig innskudd til ordning som nevnt i første og annet punktum kan ikke overstige 6 pst. av vedkommende persons samlede beregnede personinntekt fra næringsvirksomhet, godtgjørelse til deltaker for arbeidsinnsats i deltakerlignet selskap eller lønn mellom 1 og 12 G.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2012.»

25.5.7 *Sykelønnsordningen*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at utgiftene til sykelønn er på et høyt nivå i Norge, og det er dessverre økende igjen. Samlet er det anslått at 33,3 mrd. kroner vil bli brukt på sykelønn over statsbudsjettet i 2012, hvilket er et formidabelt beløp. I tillegg kommer kostnadene private bedrifter og kommunene har når det gjelder å dekke kostnadene de første 16 dagene. Etter dette medlems oppfatning kan og må det gjøres betydelig mer for å få ned utgiftene knyttet til sykelønn. Dette medlem foreslår derfor at det innføres såkalte normerte sykemeldinger etter svensk modell om «lämpliga sjukskrivningstider», nærmere omtalt i Innst. 2 S (2011–2012).

Dette medlem mener videre at sykelønnsordningens omfang må reduseres. Dette medlem foreslår derfor å redusere sykelønnsperioden fra 12 til 11 måneder. Dette vil etter dette medlems syn også være i tråd med den ny IA-avtalens hovedhensikt med både tidligere innsats og tidligere avklaring. Det er i realiteten svært få, 3 pst. av alle sykmeldte, som vil bli påvirket av en slik omlegging, og resultatet vil for de aller færreste medføre annet enn tidligere avklaring – enten tilbake til arbeidslivet eller tidligere overgang til andre typer ytelser – i første rekke arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. En slik omlegging vil gi en netto innsparing på om lag 455 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 8-12 første og andre ledd skal lyde:

Når en arbeidstaker, selvstendig næringsdrivende eller frilanser har mottatt sykepenger fra trygden i til

sammen 228 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Når andre medlemmer har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 230 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Dersom trygden yter sykepenger i de første 16 kalenderdagene eller to ukene, ytes det sykepenger i opptil 240 dager.

Et medlem som har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at vedkommende sist fikk sykepenger fra trygden, får igjen rett til sykepenger fra trygden i 228, 230 eller 240 sykepengedager. Ved vurderingen av om medlemmet har vært helt arbeidsfør, ses det bort fra perioder der vedkommende har mottatt sykepenger i arbeidsgiverperioden eller fra forsikringen for selvstendig næringsdrivende og frilansere for de første 16 kalenderdagene.

§ 8-55 bokstav f skal lyde (avhengig av hvilket alternativ som velges):

Sykepenger fra trygden ytes i opptil 228, 230 eller 240 sykepengedager uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.

§ 11-13 tredje ledd bokstav c skal lyde (avhengig av hvilket alternativ som velges):

Det kan også gis arbeidsavklaringspenger i inntil seks måneder til medlem som ikke har opparbeidet seg ny rett til sykepenger etter kapittel 8 og som

- c) tidligere har mottatt sykepenger etter kapittel 8 i til sammen 228, 230 eller 240 sykepengedager i løpet av de siste tre årene (§ 8-12), og igjen blir arbeidsufør mens vedkommende er i arbeid.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2012.»

26. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en helhetlig gjennomgang av systemet for avskrivningssatser i tråd med den teknologiske utviklingen som har funnet sted de siste 10–15 årene.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak der man analyserer risikotillegg og rentefastsettelse for kraftverk som grunnlag for en mer transparent, langsiktig fastsettelse av kapitaliseringsrenten enn i dag.

Forslag 3

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 16-10 andre ledd første punktum skal lyde:

Skattefradrag for boligsparing gis med 28 prosent av innbetalt sparebeløp.

§ 16-10 tredje ledd skal lyde:

Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 25 000 kroner pr. inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 300 000 kroner. For ektefeller som lignes under ett for begge samlede formue og inntekt, gjelder beløpsgrensen i dette ledd for hver av dem. Sparebeløp fra barn som lignes under ett med foreldrene, jf. § 2-14, kommer bare til fradrag i skatt på inntekt som lignes særskilt.

II

Endringene under I trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 4

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-50 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 25 000 kroner årlig.

II

Endringsloven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 5

I

I lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning gjøres følgende endring:

§ 1-3 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Samlet årlig innbetaling av innskudd, premie og vederlag for administrasjon av pensjonsavtalen, herunder vederlag for forvaltning av årets innskudd og premie, kan for hver person ikke overstige 40 000 kroner.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-47 første ledd bokstav c annet punktum skal lyde:
Samlet fradrag kan ikke overstige 40 000 kroner.

III

Endringen under I trer i kraft med virkning fra og med 1. januar 2012.

Endringen under II trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 6

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 500 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 50 000 kroner pr. ansatt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 7

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-3 annet ledd skal lyde:

Fritaket gjelder tilsvarende for bøker omsatt som elektroniske tjenester.

Nåværende annet til fjerde ledd blir tredje til femte ledd.

II

Endringsloven trer i kraft 1. januar 2012.

Forslag 8

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-6 første ledd skal lyde:

§ 6-6 Kjøretøy mv.

(1) Omsetning og utleie i yrkesmessig utleievirksomhet, herunder leasing av kjøretøy som bare bruker elektrisitet til fremdrift, er fritatt for merverdiavgift. Fritaket gjelder bare kjøretøy som omfattes av Stortingets vedtak om engangsavgift § 5 første ledd

bokstav i og som er registreringspliktige etter vegtrafikkloven.

§ 6-6 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Omsetning av batterier til kjøretøy som nevnt i første ledd, er fritatt for merverdiavgift.

Någjeldende annet ledd blir nytt tredje ledd.

II

Endringsloven trer i kraft 1. januar 2012.

Forslag 9

I

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endring:

§ 4 femte ledd skal lyde:

Arv og gave som nevnt i § 2 første ledd bokstav b) og § 2 annet ledd, til juridisk person med allmennyttig formål er unntatt fra avgiftsplikt. Det samme gjelder arv etter arveloven § 46. Utdeling av midler fra institusjon eller organisasjon som har mottatt avgiftsfri arv eller gave etter reglene i dette ledd til noen som er fortrinnsberettiget på grunn av slektskap, regnes som arv eller gave direkte fra giveren eller arvelateren. Avgiftsfrihet etter dette ledd gis ikke hvis giver eller arvelater har gitt bestemmelse om bruk av arve- eller gavemidlene som ikke faller inn under et allmennyttig formål. Departementet kan i forskrift gi regler til utfylling og gjennomføring av reglene i dette ledd, herunder gi regler om krav til vedtekter, regnskap og revisjon.

II

Endringsloven trer i kraft straks. Endringen av § 4 gjelder likevel med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. januar 2012 eller senere.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 10

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 18-3 tiende ledd skal lyde:

Av produksjon i kraftverk med generatorer som i inntektsåret har en samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA, fastsettes ikke grunnrenteinntekt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:*Forslag 11*

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 2-30 tredje ledd skal lyde:

(3) Forskningsinstitutt som mottar basisbevilgning fra staten, jf. Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, er fritatt for skatteplikt for formue i og inntekt fra instituttets forskningsaktiviteter. Fritaket for formuesskatt omfatter eiendeler som hovedsakelig benyttes i instituttets forskningsaktiviteter. Et beløp som svarer til det samlede fritatte skattebeløpet etter foregående punktum skal overføres fra forskningsinstituttets økonomiske aktiviteter til instituttets ikke-økonomiske aktiviteter.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 12

I

Lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver oppheves.

II

Denne loven trer i kraft straks og med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. andre til sjettede ledd, anses ervervet av arve- og gavemottaker 1. januar 2012 eller senere.

Hvis ikke annet følger av arvelaters eller givers bestemmelse eller av reglene i femte og sjettede ledd, anses rådigheten ervervet slik:

- Over arvemidler som ikke har vært under offentlig skifte: ved arvelaters død.
- Over midler som har vært behandlet av tingretten: når de utloddes eller utleveres uten utlodning eller boet tilbakeleveres, med mindre et høyere avgiftsgrunnlag har vært lagt til grunn ved tidligere avgiftsfastsettelse, jf. bokstav a, og fristen for å påklage den tidligere verdsettelse er utløpet ved åpningen av offentlig skifte, jf. §§ 35 og 37.
- Over forsvunnet persons midler som ikke undergis offentlig skifte: når dødsformodningsdagen er endelig fastsatt i henhold til lov om forsvunne

personer m.v. av 23. mars 1961 § 8, jf. samme lovs §§ 1 og 12.

- Over gavemidler: når gaven i henhold til § 2, tredje ledd, anses ytet.

Bestemmelsene under a–d foran medfører ikke at rådigheten anses ervervet så lenge gjenlevende ektefelle beholder midlene i uskiftet bo i henhold til lov, testament eller samtykke fra førstavedes arvinger.

Ved fastsettelsen av tiden for rådighetservervet sees det bort fra arvelaters eller givers bestemmelse om at midlene skal behandles som umyndiges midler eller være undergitt lignende rådighetsinnskrenking.

Rådigheten over midler som består i inntektsnyttelse (livrente, løpende kapitalavkastning, bruksrett, grunnavgift m.v.) anses i sin helhet å være ervervet ved første termins forfall eller ved bruksrettens inntrøden. Når det er forbundet med særlige vansker å fastsette kapitalverdien av inntektsnyttelsen, og når avgiftsmyndigheten finner det hensiktsmessig av andre grunner, kan rådigheten anses ervervet etter-skuddsvis for hvert enkelt års verdi av inntektsnyttelsen.

Ved erverv av livsforsikringspoliser som ikke kan kreves gjenkjøpt, og av andre midler hvis vesentlige verdi er avhengig av en betingelse, anses rådigheten over midlene ikke ervervet før betingelsen er inntrødt. Rådigheten over livsforsikringspoliser som ikke kan kreves gjenkjøpt, anses heller ikke å være ervervet, så lenge det er uvisst hvilken form eller størrelse selskapets ytelser vil få.

Forslag 13

I

I lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. gjøres følgende endringer:

§ 13 overskriften skal lyde:

Fortrinnsrett til ny stilling

§ 13 nr. 6 oppheves.

Nåværende § 13 nr. 7 blir § 13 nr. 6.

II

Ved ikrafttredelse av I gjelder følgende overgangsregler:

- Den som ved lovendringens ikrafttredelse har rett til ventelønn, beholder retten til ventelønn etter de regler som gjelder på tidspunktet for lovendringen.
- For arbeidstakere i virksomheter som ved særlig lovgivning er gitt rettigheter etter § 13 nr. 6, kan det i henhold til den enkelte bestemmelse i slik

særlig lovgivning tilstås ventelønn også etter opphevelse av § 13 nr. 6.

3. Departementet kan bestemme at arbeidstakere i navngitte statlige virksomheter kan tilstås ventelønn etter opphevelse av § 13 nr. 6, likevel ikke slik at ventelønn tilstås for ansatte med fratredelse senere enn ett år etter endringslovens ikrafttredelse.
4. Tilståelse av ventelønn etter annet og tredje ledd kan bare skje dersom vilkårene i § 13 nr. 6 er oppfylt.
5. Nærmere regler om ventelønn etter denne bestemmelse kan fastsettes av Kongen i forskrift.

III

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse gjøres følgende endringer:

§ 20 første ledd bokstav f oppheves.

Nåværende bokstav g blir bokstav f.

§ 24 tredje ledd oppheves.

§ 27 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsen i dette ledd gjelder også permittert medlem.

IV

Ved ikrafttredelse av III gjelder følgende overgangsregler:

1. Medlemmer i Statens Pensjonskasse som ved opphevelse av § 24 tredje ledd har rett til vartpenger etter denne bestemmelsen, kan motta vartpenger etter de regler som gjelder ved opphevelsen.
2. § 20 første ledd bokstav f skal fortsatt gjelde for dem som har ventelønn etter den tidligere bestemmelsen i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6 og for dem som har vartpenger etter den tidligere bestemmelsen i 24 tredje ledd også etter disse bestemmelsenes opphevelse.

V

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2012.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2012.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 14

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 6-52 skal lyde:

(1) Det gis fradrag for kostnader til vedlikehold av fredede bygg utenfor virksomhet.

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 15

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 49 600 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 pst. av den del av inntekten som overstiger 49 600 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 16

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-50 andre ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Trossamfunn som mottar offentlig støtte etter lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna og livssynssamfunn som mottar offentlig støtte etter lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn, som ikke omfattes av første og annet punktum, må være tilknyttet og registrere gavene i en registreringsenhet.

§ 6-50 syvende ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf, og kan herunder gi regler om krav til vedtekter, regnskap, revisjon, registrering i Enhetsregisteret, maskinell innberetning, forhåndsgodkjenning og særlige krav til utenlandske selskaper, sammenslutninger og stiftelser, herunder registrering i offentlig register i hjemstaten, nærmere regulering av stiftelser med sete innenfor

EØS-området, krav til dokumentasjon, utstedelse av kvittering for mottatt gave, nærmere regulering av innberetning og særlig krav til registreringsenhet for gaver til organisasjoner som nevnt i annet ledd tredje punktum, herunder særlige krav til organisasjoner nevnt i annet ledd tredje punktum.

II

Endringsloven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene ikke gis anledning til retaksering av næringsvirksomhet som grunnlag for eiendomsbeskatning før det er avklart om regjeringen vil foreslå endringer i dagens regelverk.

Forslag 18

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 16-40 annet ledd bokstav a og b skal lyde:

- (2) Følgende kostnader gir grunnlag for fradrag, dersom de også er fradragsberettiget etter kapittel 6:
- a. Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt, begrenset til 8 mill. kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd.
  - b. Skattyters kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekt utført av forskningsinstitusjoner godkjent av Norges forskningsråd, begrenset til 12 mill. kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradragsgrunnlag etter bokstav a og b skal ikke overstige 12 mill. kroner i inntektsåret.

§ 16-40 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

Kostnadsrammene i bokstav a og b skal oppreguleres årlig i henhold til konsumprisindeksen.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 19

I

I lov om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv. (lønnsgarantiloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Krav på lønn som er forfalt de siste 12 måneder før fristdagen er likevel, med samme beløpsbegrensning, dekningsberettiget over lønnsgarantien. Arbeidstaker kan få dekning for krav som har forfalt tidligere dersom det er tatt rettslige skritt for å få fastslått kravets eksistens.

§ 1 tredje ledd nytt femte punktum skal lyde:

Det gis kun dekning for feriepengene som er oppgjort i samme år som fristdagen og det foregående år.

§ 1 tredje ledd nytt sjette punktum skal lyde:

Det gis kun dekning for krav i samme måned som konkursåpningen og den påfølgende måned. Fristen gjelder fra konkursdato.

§ 1 tredje ledd nytt syvende punktum skal lyde:

Renter inntil fristdagen og inndrivelsesomkostninger som relaterer seg til krav som er berettiget lønnsgaranti etter denne bestemmelsen annet til tredje punktum er dekningsberettiget over lønnsgarantien.

II

I lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) skal § 9-3 første ledd nr. 1 annet ledd nytt fjerde punktum lyde:

Når staten har dekket krav på vederlag etter lønnsgarantiloven § 1 tredje ledd, tredje og fjerde punktum, har statens regresskrav mot boet fortrinnsrett.

III

Endringene under I og II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 20

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 45 pst. av summen av slik inntekt. Tilsvarende gjelder for minstefradrag i arbeidsavklaringspenger.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 21

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-20 oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 22

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav b skal lyde:

- b. Minstefradrag i pensjonsinntekt fra alderspensjon, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 30 prosent av summen av slik inntekt. Minstefradrag i annen pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 26 prosent av summen av slik inntekt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 23

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 14-43 første ledd bokstav d skal lyde:

- d. personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar, mv. – 25 prosent

II

Endringen under I trer i kraft fra 1. januar 2012.

Forslag 24

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Skatteloven § 5-14 første ledd bokstav a andre punktum skal lyde:

Den skattefrie fordelten kan likevel ikke overstige 15 000 kroner pr. inntektsår.

Skatteloven § 14-3 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Fordel ved ansattes erverv av aksje i arbeidsgiverselskapet til underkurs tas til inntekt i det året den ansatte realiserer aksjen, og settes til verdien av fordelten på tidspunktet for den ansattes erverv av aksjen.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 25

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

For lønnet arbeid som lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, skal det ikke betales arbeidsgiveravgift som ellers følger av gjeldende regler og satser, når lærlingen tiltrer 1. januar 2012 eller senere.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellefte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for lønn mv. som opptjenes fra og med 1. januar 2012.

Forslag fra Høyre og Venstre:*Forslag 26*

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-20 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 1 800 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av året.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 27

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Deloverskrift til § 16-2 skal lyde:

Frdrag i skatt for arbeidstakere fra 62 til 67 år

§ 16-2 skal lyde:

§ 16-2 Skattefradrag for arbeidstakere fra 62 til 67 år

Skattyter med inntekt som er skattepliktig etter § 5-10, gis fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift på 6 000 kroner fra og med det inntektsåret vedkommende fyller 62 år og til og med det inntektsåret vedkommende fyller 66 år. Fradrag etter første punktum gis bare dersom skattyter ikke mottar pensjon som skattlegges som personinntekt etter § 12-2.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag fra Høyre:*Forslag 28*

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav a første punktum skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 40 prosent av summen av slik inntekt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 29

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-83 oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft fra og med inntektsåret 2015.

Departementet kan i forskrift gi regler om begrensning av fradragsretten i skatteloven § 6-83 for inntektsårene 2012 til 2014.

Forslag 30

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 41 200 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 pst. av den del av inntekten som overstiger 41 200 kroner.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 31

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-14 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Fordelen settes til differansen mellom den verdien som kan oppnås ved reelt salg av aksjen, redusert med 20 pst., og det den ansatte betaler for aksjen. Den skattefrie fordelen kan likevel ikke overstige 10 000 kroner pr. inntektsår.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 32

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 14-43 tredje ledd skal lyde:

(3) Driftsmiddel som nevnt i saldogruppe d kan i ervervsåret, i tillegg til avskrivning etter første ledd, avskrives med inntil 10 pst. av kostpris. Tilsvarende gjelder påkostning på driftsmiddel i saldogruppe d foretatt i 2012, jf. § 14-40 tredje ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2012.

Forslag 33

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 4-10 annet ledd annet punktum skal lyde:

Prosentandelen er 20 for primærbolig og 40 for sekundærbolig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 34

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 16-1 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Fradraget nedtrappes med 15,3 prosent av pensjonsinntekt som overstiger beløpsgrensen i trinn 1, og med 3 prosent av pensjonsinntekt som overstiger beløpsgrensen i trinn 2.

II

Endringsloven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 35

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-25 skal lyde:

§ 6-25 Kostnader til forskning og utvikling

Kostnader til forskning og utvikling skal fradragføres etter bestemmelsen i skatteloven § 14 -2 annet ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 36

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-5 oppheves.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) gjøres følgende endring:

§ 7-1c oppheves.

III

Endringene under I og II trer i kraft med virkning fra 1. januar 2012.

IV

Stortinget ber regjeringen oppheve § 18-2 i forskrift til opplæringsloven og § 7B-1 i forskrift til privatskoleloven.

Forslag 37

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-7a, første ledd, endres til

Kommunen skal ha eit tilbod om leksehjelp for elevar på 8.–10. årstrinn eller på 5.–7. årstrinn.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) gjøres følgende endring:

§ 7-1e, første ledd, endres til

Skolen skal ha eit tilbod om leksehjelp for elevar på 8.–10. årstrinn eller på 5.–7. årstrinn.

III

Endringene under I og II trer i kraft med virkning fra 1. juli 2012.

IV

Stortinget ber regjeringen endre § 1A-1 i forskrift til opplæringsloven og § 2B-1 i forskrift til privatskoleloven slik at leksehjelp for 1.–4. årstrinn trappes ned fra 8 til 4 timer fra 1. januar 2012 og avvikles fra 1. juli 2012, og leksehjelp for 8.–10. årstrinn ev. 5.–7. årstrinn innføres fra 1. juli 2012 med om lag 4 uke-timer.

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 38

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-5 oppheves.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) gjøres følgende endring:

§ 7-1c oppheves.

III

Endringene under I og II trer i kraft med virkning fra 1. august 2012.

IV

Stortinget ber regjeringen oppheve § 18-2 i forskrift til opplæringsloven og § 7B-1 i forskrift til privatskoleloven.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 39

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 39 pst. av summen av slik inntekt. Tilsvarende gjelder for minstefradrag i arbeidsavklaringspenger.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 40

Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne maksimumsgrensen for eiendomsskatt fra kraftsektoren i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2012.

Forslag 41

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

Ny § 16-1 skal lyde:

§ 16-1 Skattefradrag for arbeidstakere fra 62 til 67 år

Personlig skattyter med inntekt som er skattepliktig etter § 5-10 gis fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift på 3 000 kroner fra og med det inntektsåret vedkommende fyller 62 år og til og med det inntektsåret vedkommende fyller 66 år. Fradrag etter første punktum gis bare dersom skattyter ikke mottar pensjon eller løpende ytelser fra folketrygden som skattlegges som personinntekt etter § 12-2.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 42

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-13 skal lyde:

§ 5-13 Særlig om privat bruk av arbeidsgivers bil

(1) Fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil fastsettes til 30 pst. av bilens listepriis som ny, inntil et beløp fastsatt av departementet i forskrift, og 20 pst. av overskytende listepriis. For biler eldre enn 3 år pr. 1. januar i inntektsåret, regnes det bare med 75 pst. av bilens listepriis. Vederlag for bruk av arbeidsgivers bil påvirker ikke fordelfastsettelsen. Tilsvarende gjelder for når arbeidstaker selv dekker bilkostnader. Fordel ved privat bruk av arbeidsgivers nullutslippsbil settes til null kroner.

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av første ledd. Herunder kan det gis forskrift om særregler for biler med særlig omfattende yrkeskjøring.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

III

Stortinget ber regjeringen fastsette en endringsforskrift til forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven 26. mars 1999 nr. 14, herunder en eventuell presisering av hva som regnes som nullutslippsbil.

Forslag 43

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

For lønnet arbeid som lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, skal det betales halvparten av den arbeidsgiveravgift som ellers følger av gjeldende regler og satser, når lærlingen tiltrer 1. januar 2012 eller senere.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellefte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for lønn mv. som opptjenes fra og med 1. januar 2012.

Forslag 44

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-2 skal lyde:

(1) Det skal beregnes merverdiavgift med redusert sats ved omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler. Det skal likevel beregnes merverdiavgift med alminnelig sats for næringsmidler som omsettes som en del av en serveringstjeneste. Det samme gjelder ved omsetning, uttak og innførsel av sukkerholdige drikkevarer og brus med søtstoff.

(2) Som næringsmiddel anses enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker.

(3) Som næringsmiddel anses ikke fersk frukt og grønnsaker, legemidler, tobakkvarer, alkoholholdige drikkevarer og vann fra vannverk.

(4) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med næringsmidler, serveringstjenester, sukkerholdige drikkevarer og brus med søtstoff og omsetning av næringsmidler.

Ny § 5-12 skal lyde:

§ 5-12 Fersk frukt og grønnsaker

(1) Det skal beregnes merverdiavgift med redusert sats ved omsetning, uttak og innførsel av fersk frukt og grønnsaker.

(2) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med fersk frukt og grønnsaker.

II

Endringsloven trer i kraft 1. juli 2012.

Forslag 45

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 10-33 Betalingsutsettelse og bortfall av arveavgift ved arv og gave av næringsvirksomhet skal lyde:

(1) Ved arv og gave av eiendeler og rettigheter i enkeltpersonforetak og andel eller aksje i selskap omfattet av arveavgiftsloven § 11 A som oppfyller vilkårene i annet ledd, kan arvingen eller gavemottakeren kreve at betaling av beregnet arveavgift skal utsettes i inntil 10 år etter rådighetservivet. Dersom det ikke inntreffer omstendigheter som bringer betalingsutsettelsen til opphør etter bestemmelsen i femte

ledd, skal beregnet arveavgift reduseres med en tidel for hvert år som er påløpt etter rådighetservivet.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Enkeltpersonforetaket eller selskapet må oppfylle kravene som stilles til små foretak etter regnskapsloven § 1-6 i det siste årsregnskap før rådighetsåret; og
- b) overdrageren eller dennes ektefelle eller samboer (som definert i arveavgiftsloven § 47 A) må umiddelbart før overdragelsen eie direkte eller indirekte minst 25 pst. av aksjene eller andelene i selskapet. Ved avgjørelsen av om dette vilkår er oppfylt, skal man også regne med andeler og aksjer som er eid av overdragers ektefelle eller samboer og arvinger omfattet av arveloven §§ 1 til 3, når disse tidligere var eid av arvelateren eller giveren eller dennes ektefelle eller samboer.

(3) Bestemmelsen i første ledd gjelder for enkeltpersonforetak bare verdier som er knyttet til virksomheten eller virksomhetene i foretaket. Verdien av børsnoterte aksjer, herunder aksjer notert på SMB-listen, derivater og aksjer og andeler omfattet av arveavgiftsloven § 11 A skal ikke regnes som verdier knyttet til virksomhet i enkeltpersonforetak. Ved overføring av aksjer eller andeler som omfattes av arveavgiftsloven § 11 A legges verdien etter arveavgiftsloven § 11 A til grunn.

(4) Hvor arvingen eller gavemottakeren også mottar verdier som ikke faller inn under reglene i første til tredje ledd, skal betalingsutsettelsen gjelde for den del av beregnet arveavgift som etter en forholdsmessig fordeling faller på de nettoverdiene som omfattes av første til tredje ledd. Nettoverdiene som omfattes av reglene i første til tredje ledd, og andre nettoverdiene beregnes ved at arvingens eller gavemottakerens andel av fradrag etter arveavgiftsloven § 15, jf. § 16, som klart knytter seg til en bestemt eiendel, trekkes fra i denne. Fradrag som ikke klart knytter seg til en bestemt eiendel, trekkes fra forholdsmessig etter forholdet mellom bruttoverdiene som faller inn under første til tredje ledd og bruttoverdiene som faller utenfor. Ved overføring av enkeltpersonforetak hvor det drives flere atskilte virksomheter, skal den del av beregnet arveavgift som faller inn under betalingsutsettelsen, fordeles på virksomhetene etter forholdet mellom nettoverdiene knyttet til virksomhetene. Overføres aksjer eller andeler i flere selskaper, skal arveavgiften knyttet til aksjene eller andelene fordeles mellom selskapene forholdsmessig etter nettoverdiene knyttet til aksjene eller andelene.

(5) Betalingsutsettelsen etter denne paragraf opphører, og avgiften, med fradrag for samlet årlig reduksjon av avgiftsbeløpet etter første ledd annet punktum, forfaller til betaling, tre måneder etter at:

- a) arvingen eller mottakeren dør,

- b) arvingen eller mottakeren gir bort eller realiserer mer enn 50 pst. av de mottatte aksjene, andelene eller enkeltpersonforetaket, eller
- c) virksomheten i selskapet eller enkeltpersonforetaket i det vesentlige opphører.

Realisasjon anses ikke å foreligge i den utstrekning fusjon, fisjon eller annen selskapsomdanning kan gjøres med skattemessig kontinuitet etter reglene i skatteloven og reglene i dette ledd gjelder tilsvarende for de mottatte vederlagsaksjer eller -andeler. Overføres enkeltpersonforetak eller aksjene eller andelene i et selskap ved dødsfall, og en ektefelle eller en arving som selv har rett til betalingsutsettelse etter denne paragraf, overtar ansvaret for avdødes avgiftsgjeld, kan vedkommende ektefelle eller arving overta avdødes rettigheter og plikter etter ordningen.

(6) Avgiftsmyndigheten kan kreve at den avgiftspliktige stiller sikkerhet for avgiften.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. januar 2012 eller senere.

Forslag 46

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

Ny § 8-34 a skal lyde:

Sykepengedekning ved svangerskapsrelatert sykefravær

Dersom en selvstendig næringsdrivende er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, kan den selvstendig næringsdrivende søke om at trygden yter sykepenger fra første sykedag med 100 pst. av sykepengegrunnlaget.

§ 9-5 første ledd skal lyde:

Til en arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende som har omsorg for barn, ytes det omsorgspenger dersom han eller hun er borte fra arbeidet

- e) på grunn av nødvendig tilsyn med og pleie av et sykt barn i hjemmet eller i helseinstitusjon,
- f) fordi den som har det daglige barnetilsynet er syk,
- g) fordi den som har det daglige barnetilsynet er forhindret fra å ha tilsyn med barnet fordi vedkommende følger et annet barn til utredning eller til innleggelse i helseinstitusjon, eller
- h) fordi barnet på grunn av sykdom trenger oppfølging i form av legebesøk mv. selv om barnet ikke er sykt eller pleietrengende den aktuelle dagen.

§ 9-6 sjuende ledd blir nytt åttende ledd. Sjuende ledd skal lyde:

Reglene i denne paragrafen gjelder tilsvarende for selvstendig næringsdrivende, men slik at det ved beregningen av antall dager med omsorgspenger gjøres fratrukk med ti dager.

§ 9-7 første ledd skal lyde:

For at arbeidstakeren skal få rett til omsorgspenger fra arbeidsgiveren, må barnets eller barnepasserens sykdom dokumenteres med egenmelding eller legeerklæring. For at selvstendig næringsdrivende skal få rett til omsorgspenger, må barnets eller barnepasserens sykdom dokumenteres med legeerklæring.

§ 9-9 første og annet ledd skal lyde:

Trygden yter omsorgspenger dersom arbeidstakeren har vært i arbeid eller i en likestilt situasjon (§ 9-2 jf. § 8-2) i til sammen minst fire uker umiddelbart før fraværet, men ikke har rett til omsorgspenger fra en arbeidsgiver. Til selvstendig næringsdrivende yter trygden omsorgspenger.

Omsorgspenger beregnes etter de samme bestemmelsene som sykepenger fra trygden, se kapittel 8. Til selvstendig næringsdrivende ytes omsorgspenger med 100 pst. av grunnlaget inntil seks ganger grunnbeløpet.

§ 9-16 første ledd skal lyde:

Trygden yter pleiepenger og opplæringspenger etter de samme bestemmelsene som sykepenger fra trygden, se kapittel 8, men slik at det til selvstendig næringsdrivende gis ytelse med 100 pst. av grunnlaget inntil seks ganger grunnbeløpet. Bestemmelsene om ventetid i § 8-34 andre ledd, § 8-38 andre ledd og § 8-47 sjettede ledd gjelder likevel ikke.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2012.

Forslag fra Venstre:

Forslag 47

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 15-4 annet ledd skal lyde:

(2) Personfradrag i klasse 2 gis til ektefeller som lignes under ett for begge samlede formue og inntekt. Personfradrag i klasse 3 gis til enslig som har omsorg for barn som ikke har fylt 18 år ved utgangen

av inntektsåret, eller har eldre barn som vedkommende virkelig forsørger.

§ 15-5 annet ledd skal lyde:

(2) Fradraget gis ved skatteberegningen med 15 000 kroner i klasse 1 og 30 000 kroner i klasse 2 og 3, men får ikke virkning ved beregning av trygdeavgift og toppskatt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 48

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven) gjøres følgende endring:

Skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal lyde:

b. Minstefradrag i pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 28 pst. av summen av slik inntekt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 49

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-44 første ledd annet punktum skal lyde:

Fradraget er begrenset til den del av beløpet som overstiger 15 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 50

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 14-43 første ledd bokstav d skal lyde:

d. personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar mv. – 25 prosent.

§ 14-43 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Driftsmiddel omfattet av første ledd som har påviselig miljø- og klimamessig effekt, kan i

ervervsåret, i tillegg til avskrivning etter første eller annet ledd, avskrives med inntil 5 pst. av kostpris. Tilsvarende gjelder for påkostning på driftsmiddel som nevnt, jf. § 14-40 tredje ledd. Departementet kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av dette ledd, herunder om kravet til påviselig miljø- og klimamessig effekt.

II

Endringene under punkt I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 51

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 16-40 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

c. Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt vedrørende klima, miljø eller energieffektivisering begrenset til 10 mill. kroner, eller 14 mill. kroner for tilsvarende prosjekt utført av forskningsinstitusjon godkjent av Norges forskningsråd. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradragsgrunnlag etter denne bestemmelse skal ikke overstige 14 mill. kroner i inntektsåret.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 52

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-14 første ledd bokstav a skal lyde:

a) Fordelen settes til differansen mellom den verdien som kan oppnås ved reelt salg av aksjen, redusert med 20 pst., og det den ansatte betaler for aksjen. Den skattefrie fordelen kan likevel ikke overstige 5 000 kroner pr. inntektsår.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 53

I

I lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Skattebetalingsloven § 10-20 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke forskuddskatt for personlige skattytere.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 54

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-12 første, annet og tredje ledd skal lyde:

(1) Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 90 pst. av kursverdien 1. januar i ligningsåret.

(2) Ikke-børsnotert aksje verdsettes til 90 pst. av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før ligningsåret fordelt etter pålydende.

(3) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til 90 pst. av aksjens antatte salgsverdi 1. januar i ligningsåret. Aksjen skal verdsettes etter annet ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.

§ 4-12 femte og sjette ledd skal lyde:

(5) Grunnfondsbevis i sparebank, gjensidig forsikringsselskap, kreditt- og hypotekforening og selveiende finansieringsforetak verdsettes til 90 pst. av kursverdien 1. januar i ligningsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til 90 pst. av den antatte salgsverdi.

(6) Andel i aksjefond verdsettes til 90 pst. av aksjens andelsverdi 1. januar i ligningsåret. Andel i verdipapirfond som ikke er aksjefond, verdsettes til andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Med aksjefond menes verdipapirfond der minst 50 pst. av forvaltningskapitalen per 31. desember i inntektsåret og i gjennomsnitt i løpet av inntektsåret, regnet ved utgangen av hver måned, er plassert i aksjer og/eller grunnfondsbevis. Likt med et verdipapirfonds direkte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis etter foregående punktum regnes indirekte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis via verdipapirfondsandeler, i ett eller flere ledd. Andel i verdipapirfond som forvaltes av utenlandsk selskap, anses som aksjefondsandel dersom skattyter krever dette og kan godtgjøre at andelen er omfattet av definisjonen i tredje og fjerde punktum. Departementet kan gi forskrift om dokumentasjonskrav etter femte punktum.

§ 4-13 første ledd første punktum skal lyde:

For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før ligningsåret, settes aksjeverdien til 90 pst. av summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 55

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 23-3 annet ledd nr. 1 bokstav a skal lyde:

a) pensjon i og utenfor arbeidsforhold, med unntak av avtalefestet pensjon som mottas før skattyter fyller 67 år, føderåd, livrente som er ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangs- og avløsningsbeløp for slike ytelser, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet og støtte etter lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg.

§ 23-3 annet ledd ny nr. 4 skal lyde:

(4) Egen sats for avtalefestet pensjon som mottas før skattyter fyller 67 år.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for ytelser utbetalt fra og med 1. januar 2012.

Forslag 56

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid som lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, når lærlingen tiltrer 1. januar 2012 eller senere.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellefte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for lønn mv. som opptjenes fra og med 1. januar 2012.

Forslag 57

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 nytt tiende ledd skal lyde:

For nyetablerte foretak med færre enn fem ansatte, skal arbeidsgiveravgift svares med 50 pst. av den arbeidsgiveravgift som ellers følger av gjeldende regler og satser i etableringsåret og de to påfølgende årene.

Nåværende tiende til trettende ledd blir ellefte til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for virksomheter som registreres for første gang 1. januar 2012 eller senere.

Forslag 58

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-2 skal lyde:

(1) Det skal beregnes merverdiavgift med redusert sats ved omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler. Det skal likevel beregnes merverdiavgift med alminnelig sats for næringsmidler som omsettes som en del av en serveringstjeneste. Det samme gjelder ved omsetning, uttak og innførsel av brus og sterkt sukkerholdige drikkevarer.

(2) Som næringsmiddel anses enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker.

(3) Som næringsmiddel anses ikke legemidler, tobakkvarer, alkoholholdige drikkevarer og vann fra vannverk.

(4) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med næringsmidler, serveringstjenester, brus og sukkerholdige drikkevarer og omsetning av næringsmidler.

II

Ny § 6-16 a skal lyde:

§ 6-16 a Frukt og grønnsaker

Omsetning av frukt og grønnsaker er fritatt for merverdiavgift.

III

§ 7-1 skal lyde:

Det skal ikke beregnes merverdiavgift ved innførsel av varer som nevnt i § 3-6 bokstav d, § 3-7 fjerde ledd, § 3-18, § § 6-1 til 6-3, § 6-6 første ledd, § 6-15 og § 6-16a.

IV

Endringene under I, II og III trer i kraft 1. juli 2012.

Forslag 59

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

§ 6-1 nytt annet ledd skal lyde:

Fritaket gjelder tilsvarende for parallellutgaver av aviser omsatt som tjenester gjennom digitale overføringer.

II

Endringen under I trer i kraft med virkning fra og med 1. januar 2012.

Forslag 60

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

§ 15-3 første ledd skal lyde:

(1) Dersom merverdiavgiftspliktig omsetning og uttak i løpet av et kalenderår ikke overstiger to mill. kroner, merverdiavgift ikke medregnet, kan skattekontoret samtykke i at omsetningsoppgave skal leveres en gang i året. Oppgaveterminen er kalenderåret.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2012.

Forslag 61

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-1 annet ledd oppheves. Nåværende tredje til syvende ledd blir andre til sjettede ledd.

§ 3-8 skal lyde:

Omsetning av tjenester i form av rett til å utøve idrettsaktiviteter er unntatt fra loven. Unntaket omfatter ikke omsetning og utleie av retten til å

benytte idrettutøvere fra andre enn idrettslag mv. hvis idrettstilbud hovedsakelig er basert på ulønnet innsats.

§ 5-11 oppheves.

Ny § 6-16 b skal lyde:

§ 6-16 b Idrettsarrangementer

Omsetning og formidling av tjenester som gir noen rett til å overvære idrettsarrangementer, er fritatt for merverdiavgift.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2012.

Forslag 62

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

§ 2-1 første ledd annet punktum skal lyde:

For veldedige og allmenntilgode institusjoner og organisasjoner er beløpsgrensen 500 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft med virkning fra og med 1. januar 2012.

Forslag 63

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) gjøres følgende endring:

§ 13-7a oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft med virkning fra 1. august 2012.

Forslag 64

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 8-34 første ledd skal lyde:

Til en selvstendig næringsdrivende ytes det sykepenger med 80 pst. av sykepengegrunnlaget, se §§ 8-10 og 8-35.

§ 8-34 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom en selvstendig næringsdrivende er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og

tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, skal trygden dekke sykepenger med 100 pst. fra første sykmeldingsdag.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir fjerde og femte ledd.

§ 8-36 første ledd skal lyde:

En selvstendig næringsdrivende har rett til sykepenger med 80 pst. av sykepengegrunnlaget fra 17. sykedag. En selvstendig næringsdrivende kan mot særskilt premie tegne forsikring som kan omfatte sykepenger med 100 pst. av sykepengegrunnlaget fra første sykedag.

§ 9-5 første ledd, innledningen, skal lyde:

Til en arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende som har omsorg for barn, ytes det omsorgspenger dersom han eller hun er borte fra arbeidet.

§ 9-9 nytt tredje ledd skal lyde:

For selvstendig næringsdrivende yter trygden omsorgspenger fra første dag med 100 pst. av sykepengegrunnlaget.

§ 9-16 andre ledd skal lyde:

Ytelsene gis med den prosent av sykepengegrunnlaget som gjelder ved egen sykdom, men selvstendig næringsdrivende vil ikke få redusert prosent ved egen sykdom. Til arbeidsledige gis ytelsen etter bestemmelsene i § 8-49 om sykepenger til arbeidsledige.

II

Endringene under I trer i kraft med virkning fra 1. januar 2012.

Forslag 65

I

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endring:

§ 2-3 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Årlig innskudd til ordning som nevnt i første og annet punktum kan ikke overstige 6 pst. av vedkommende persons samlede beregnede personinntekt fra næringsvirksomhet, godtgjørelse til deltaker for arbeidsinnsats i deltakerlignet selskap eller lønn mellom 1 og 12 G.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslag 66

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 8-12 første og andre ledd skal lyde:

Når en arbeidstaker, selvstendig næringsdrivende eller frilanser har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 228 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Når andre medlemmer har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 230 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Dersom trygden yter sykepenger i de første 16 kalenderdagene eller to ukene, ytes det sykepenger i opptil 240 dager.

Et medlem som har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at vedkommende sist fikk sykepenger fra trygden, får igjen rett til sykepenger fra trygden i 228, 230 eller 240 sykepengedager. Ved vurderingen av om medlemmet har vært helt arbeidsfør, ses det bort fra perioder der vedkommende har mottatt sykepenger i arbeidsgiverperioden eller fra forsikringen for selvstendig næringsdrivende og frilansere for de første 16 kalenderdagene.

§ 8-55 bokstav f skal lyde (avhengig av hvilket alternativ som velges):

Sykepenger fra trygden ytes i opptil 228, 230 eller 240 sykepengedager uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.

§ 11-13 tredje ledd bokstav c skal lyde (avhengig av hvilket alternativ som velges):

Det kan også gis arbeidsavklaringspenger i inntil seks måneder til medlem som ikke har opparbeidet seg ny rett til sykepenger etter kapittel 8 og som

c) tidligere har mottatt sykepenger etter kapittel 8 i til sammen 228, 230 eller 240 sykepengedager i løpet av de siste tre årene (§ 8-12), og igjen blir arbeidsufør mens vedkommende er i arbeid.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2012.

27. Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og råår Stortinget til å gjøre slike

vedtak til lover:

A.

Vedtak til lov

om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eideomsskatt til kommunane

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eideomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 3 første ledd skal lyde:

Kommunestyret kan skrive ut eideomsskatt på anten

- a) faste eideomar i heile kommunen, eller
- b) faste eideomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang, eller
- c) berre på verk og bruk i heile kommunen, eller
- d) berre på verk og bruk og annan næringseideom i heile kommunen, eller
- e) eideom både under bokstav b og c, eller
- f) eideom både under bokstav b og d, eller
- g) *faste eideomar i heile kommunen, unnateke verk og bruk og annan næringseideom.*

II

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eideomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 8 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Verdet (taksten) av anlegg som nemnt i skatteloven § 18-5 første leden skal ikkje settast lågare enn kr 0,95/kWh eller høgare enn kr 2,47/kWh av 1/7 av grunnlaget for anlegget si samla produksjon av elektrisk kraft for inntektsåret og dei seks foregåande åra.

III

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eideomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 8 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Verdet (taksten) av anlegg som nemnt i skatteloven § 18-5 første leden skal ikkje settast lågare enn kr 0,95/kWh eller høgare enn kr 2,74/kWh av 1/7 av grunnlaget for anlegget si samla produksjon av elektrisk kraft for inntektsåret og dei seks foregåande åra.

IV

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2012.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning for skatteåret 2012.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2013.

V

Ved ikrafttredelse av endringen under I gjelder følgende overgangsregel:

Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2012 på faste eiendommer i hele kommunen, unntatt verk og bruk og annen næringseiendom, skal skje innen utgangen av juni 2012.

B.

Vedtak til lov

om endringer i ligningsloven

I

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 6-4 nr. 2 bokstav b skal lyde:

- b. verdipapirforetak (jf. lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel § 2-3 første ledd) og andre som har penger til forvaltning, og

§ 6-6 bokstav g skal lyde:

- g. selskaper, stiftelser og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 6-50 gi oppgave til ligningsmyndighetene over gaver som gir giveren rett til fradrag etter nevnte bestemmelse, med opplysning om giverens navn, fødselsnummer/organisasjonsnummer.

§ 6-16 bokstav c skal lyde:

- c. i forskrift bestemme at følgende oppgaver skal leveres i maskinlesbar form: Lønnsoppgaver mv. etter § 6-2, saldo- og renteoppgaver ved årsskifte eller ved oppgjør av konti i løpet av det siste inntektsår etter § 6-4 og § 6-13 nr. 2 d, kontrolloppgaver etter § 6-3 nr. 6 og 7, kontrolloppgaver fra verdipapirregistre etter § 6-5, livsforsikringspremie, pensjonsforsikringspremie, innskudd etter innskuddspensjonsloven og innskudd i individuell pensjonsavtale (IPA) mv., spare- og fondsinnskudd, tilskudd til forskningsinstitutter mv. og

betaling for pass og stell av barn mv. og gaver til selskaper, stiftelser eller sammenslutninger etter § 6-6, utbetalinger mv. fra forsikringsselskaper, banker og forvaltningsselskaper for verdipapirfond etter § 6-7, aksjonæroppgaver etter § 6-11, oppgaver fra Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral og Statens innkrevingsentral etter § 6-13 nr. 4, fordelingsoppgaver over inntekter, kostnader og formue i boligselskap som omfattes av skatteloven § 7-3, samt tilsvarende fordelingsoppgaver fra boligsameier, jf. skatteloven § 7-11.

II

Loven trer i kraft straks.

C.

Vedtak til lov

om endring i straffeprosessloven

I

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endring:

§ 456 tredje ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

For elektronisk kommunikasjon med Innkrevingsentralen gjelder domstolloven § 197 a tilsvarende.

II

Loven trer i kraft straks.

D.

Vedtak til lov

om endringer i alkoholloven

I

I lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. gjøres følgende endringer:

§ 7-2 oppheves.

Nåværende § 7-3 blir § 7-2.

II

Loven trer i kraft straks med virkning fra og med avgiftsåret 2012.

E.

Vedtak til lov

om endring i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endring:

Ny § 23-4 a skal lyde:

§ 23-4 a Avgifter for personer som er omfattet av norsk trygdlovgivning etter trygdeavtale

Det skal svares arbeidsgiveravgift og trygdeavgift for ytelser til personer som er omfattet av norsk trygdlovgivning i henhold til EØS-avtalens trygde-regler eller annen avtale om trygd inngått med hjemmel i § 1-3. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsen i første punktum.

II

Loven trer i kraft straks.

F.

Vedtak til lov

om endringer i skatteloven

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endring:

§ 6-2 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Skattyter som nevnt i § 2-38 første ledd, gis ikke fradrag for tap på utestående fordring i virksomhet, dersom skyldneren er et selskap som nevnt i § 2-38 annet ledd a og b og selskapene må anses som nærstående. Det samme gjelder for selskap som nevnt i § 10-40, ved fastsettelse av overskudd eller underskudd etter § 10-41. Departementet kan gi forskrift til utfylling, gjennomføring og avgrensning av leddet her.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-30 første ledd bokstav m oppheves.

Nåværende § 2-30 første ledd bokstav o blir bokstav m.

§ 2-35 annet ledd bokstav a siste punktum skal lyde: Foregående punktum gjelder likevel ikke § 2-3 fjerde ledd, § 2-38, § 10-13 og §§ 10-60 til 10-68.

§ 2-38 sjettede ledd ny bokstav a, b og c skal lyde:

- a. For skattytere som nevnt i første ledd bokstav a til h, skal tre prosent *avutbytte nevnt i annet ledd bokstav a som er fritatt for skatt etter de foregående ledd*, likevel anses som skattepliktig inntekt. *Første punktum gjelder tilsvarende for utdeling på eierandel i selskap som nevnt i § 10-40 første ledd, jf. § 10-42 annet ledd.*
- b. *Bestemmelsene i bokstav a gjelder på samme måte for skattytere hjemmehørende i utlandet som er skattepliktige til riket etter § 2-3 første ledd bokstav b.*
- c. *Bestemmelsene i bokstav a gjelder ikke for utbytte mottatt av selskap mv. som tilhører samme konsern som det utdelende selskap, jf. aksjeloven § 1-3 og allmennaksjeloven § 1-3, dersom vilkår som fastsatt i § 10-4 første ledd er oppfylt. § 10-2 første ledd tredje punktum gjelder tilsvarende. Bestemmelsene i første og annet punktum i denne bokstav gjelder på samme vilkår så langt de passer for utbytte mottatt fra selskap mv. hjemmehørende i land innenfor EØS, og for utbytte betalt til slikt selskap. For selskaper som nevnt i tredje punktum i denne bokstav, gjelder vilkårene fastsatt i § 10-64 b tilsvarende.*

§ 5-31 bokstav a skal lyde:

- a. *tilskudd til investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr innenfor rammen av bygdeutvikling (BU-midler) innenfor det geografiske området som omfattes av § 3 bokstav a i forskrift 15. desember 2006 nr. 1455 og tilskudd som gis til investering i distriktene etter samme forskrift, jf. likevel § 14-44 første ledd siste punktum.*

§ 6-19 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Fradrag kan enten gis med inntil 3 750 kroner eller med inntil to promille av samlet utbetalt lønn.

§ 6-20 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 3 750 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragberettiget kontingent er betalt for bare en del av året.

§ 6-32 første ledd bokstav a første punktum skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 38 prosent av summen av slik inntekt.

§ 6-50 fjerde ledd skal lyde:

For å sikre norsk oppfølging av vedtak av FNs sikkerhetsråd, kan departementet bestemme at en organisasjon som oppfyller vilkårene i første og annet ledd ikke kan motta gaver med rett til fradrag for gaver. Det gis ikke fradragsrett for gaver for pengegaver ytet etter at departementet har truffet bestemmelse etter forrige punktum. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innhenting av opplysninger fra organisasjonen til bruk for departementets vurdering etter første punktum, samt om anledning for organisasjonen til å kreve ny vurdering etter tre år.

Nåværende fjerde til syvende ledd blir femte til nytt åttende ledd.

§ 6-83 oppheves.

§ 7-2 første ledd bokstav b oppheves.

Nåværende bokstav c blir bokstav b.

§ 8-1 femte ledd første punktum skal lyde:

Ved fastsettelsen av årets positive, alminnelige inntekt fra jord- og hagebruk, herunder biinntekt fra slik virksomhet, gis produsenten et jordbruksfradrag på inntil 63 500 kroner per driftsenhet per år.

§ 8-1 femte ledd tredje punktum skal lyde:

For inntekt over 63 500 kroner gis i tillegg et fradrag på 38 prosent av inntekten opp til samlet fradrag på 166 400 kroner.

§ 8-1 sjettede ledd første og annet punktum skal lyde:

Ved fastsettelsen av årets positive næringsinntekt fra reindrift gis produsenten et inntektsfradrag på inntil 63 500 kroner per år. For inntekt over 63 500 kroner gis i tillegg et fradrag på 38 prosent av den overskytende inntekten opp til et samlet fradrag på 166 400 kroner.

§ 8-1 åttende ledd skal lyde:

(8) Fradrag etter § 8-1 femte, sjettede eller syvende ledd kan til sammen ikke overskride 166 400 kroner.

§ 10-1 første ledd første punktum skal lyde:

Bestemmelsen i §§ 10-2 til 10-5 gjelder for aksjeselskap og allmennaksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning.

§ 10-5 oppheves.

Nåværende § 10-6 blir § 10-5.

§ 12-13 oppheves.

Nåværende § 12-14 blir § 12-13.

§ 14-41 første ledd bokstav g skal lyde:

- g. anlegg for overføring og distribusjon av elektrisk kraft og elektroteknisk utrustning i kraftforetak, og slike driftsmidler benyttet i annen virksomhet
- § 14-41 første ledd bokstav h skal lyde:
- h. bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder m.v. Som anlegg regnes blant annet tekniske hjelpe- og tilleggsinstallasjoner i industri-anlegg mv., herunder renseanlegg, trykkluftanlegg, kjølesystem og lignende.

§ 14-42 annet ledd bokstav a siste punktum skal lyde:

Frdrag skal likevel ikke gjøres for tilskudd til bygdeutvikling (BU-midler) innenfor det geografiske området som omfattes av § 3 bokstav a i forskrift 15. desember 2006 nr. 1455 og tilskudd til investering i distriktene etter samme forskrift,

§ 14-43 første ledd bokstav g skal lyde:

- g. anlegg for overføring og distribusjon av elektrisk kraft og elektroteknisk utrustning i kraftforetak, og slike driftsmidler benyttet i annen virksomhet – 5 prosent

§ 14-43 annet ledd skal lyde:

(2) Forhøyet avskrivningssats gjelder for bygg med en så enkel konstruksjon at det må anses å ha en brukstid på ikke over 20 år fra oppføringen. Saldo for slikt bygg kan avskrives med inntil 10 prosent. Det samme gjelder for anlegg med en brukstid på ikke over 20 år fra det er nytt. Bestemmelsen i tredje punktum gjelder ikke for driftsmidler som benyttes i virksomhet som går ut på utvinning av petroleumforekomster i land utenfor EØS.

§ 14-43 tredje ledd skal lyde:

(3) Forhøyet avskrivningssats gjelder for saldo for husdyrbygg i jord- og skogbruk. Saldo for slikt bygg kan avskrives med inntil 6 prosent. Når de enkelte delene av et bygg kan henføres til forskjellige avskrivningsgrupper eller avskrivningssatser, eller ikke er avskrivbare, kan bygget avskrives med forhøyet sats for husdyrbygg dersom 50 prosent eller mer av bygningens areal benyttes til dette formål. Departementet kan gi forskrift om avgrensning av husdyrbygg i jord- og skogbruk.

§ 14-44 første ledd annet punktum skal lyde:

Tilskudd til bygdeutvikling (BU-midler) innenfor det geografiske området som omfattes av § 3 bokstav a i forskrift 15. desember 2006 nr. 1455 og tilskudd som

er gitt til investering i distriktene etter *samme* forskrift, regnes som en del av vederlaget ved realisasjon av driftsmidlet innen fem år etter at det ble ervervet.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-10 første ledd bokstav d skal lyde:

- d. Vederlag til arbeidstaker i forbindelse med opphør av arbeidsforhold ved avskjed, oppsigelse eller avtale med arbeidsgiver, se likevel unntak i § 5-15 første ledd a,

§ 5-15 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. *sluttvederlag i tjenesteforhold utbetalt ved ufriwillig oppsigelse. Når sluttvederlag utbetales i forbindelse med at arbeidstakere som har fylt 64 år mottar avtalefestet pensjon (AFP), gjelder skattefriheten for inntil 950 kroner pr. måned. Bestemmelsen i forrige punktum gjelder tilsvarende for arbeidstakere født i 1948 eller tidligere, som etter fylte 62 år mottar tilsvarende avtalefestet pensjon i henhold til vedtekter godkjent av vedkommende departement. Departementet kan gi forskrift til utfylling og avgrensning av denne bestemmelsen.*

IV

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 6. oktober 2011.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Endringene under III trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

V

Ved ikrafttredelse av opphevingen av § 6-83 gjelder følgende overgangsregel:

Overgangsregel om utfasing av særfradraget for store sykdomsutgifter

Skattyter som har fått særfradrag for store sykdomsutgifter etter skatteloven § 6-83 for inntektsårene 2010 og 2011, gis særfradrag for store sykdomsutgifter på tilsvarende vilkår for inntektsårene 2012, 2013 og 2014. Departementet kan i forskrift gi regler om begrensning av fradragsretten etter første punktum.

Ved ikrafttredelse av opphevingen av § 10-5 gjelder følgende overgangsregel:

Overgangsregel ved opphevingen av skatteloven § 10-5:

Skattepliktig korreksjonsinntekt som ved opphevingen av § 10-5 ikke er fradragsført etter den opphevede § 10-5 sjette ledd, kan kreves fradrett i senere års inntekt, så langt selskapet ikke har underdekning. Underdekning foreligger når selskapets egenkapital i henhold til balansen i årsoppgjøret er lavere enn summen av innbetalt aksjekapital, herunder overkurs, og en beregnet egenkapitalandel av netto positive midlertidige forskjeller mellom de verdiene som fremkommer i balansen i årsoppgjøret og selskapets skattemessige verdier. Den beregnede egenkapitalandelen settes til differansen mellom positive og negative midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, fratrukket en beregnet skatteforpliktelse som knytter seg til differansen. Ved beregningen av skatteforpliktelsen nyttes skattesatsen for alminnelig inntekt.

Korreksjonsinntekt som ikke er fradragsført i samsvar med første ledd innen 2017, kan kreves fradragsført dette året.

G.

Vedtak til lov

om endringer i merverdiavgiftsloven

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 6-34 skal lyde:

§ 6-34 Garantireparasjoner

Omsetning av garantireparasjoner for næringsdrivende hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet er fritatt for merverdiavgift. Fritaket gjelder reparasjon av vare eller anlegg den næringsdrivende har levert til kjøper i merverdiavgiftsområdet. Det er et vilkår at næringsdrivende hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret.

Nåværende § 6-34 blir ny § 6-35. Deloverskriften «IV Forskriftsfullmakt» foran nåværende § 6-34 flyttes foran ny § 6-35.

§ 15-7 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Omsetningsoppgaven skal leveres *elektronisk* og sendes den mottakssentral Skattedirektoratet bestemmer. Oppgaver som er forhåndsutfyllt med opplysninger om avgiftssubjektet, kan gjøres tilgjengelig for avgiftssubjektet ved elektronisk *kommunikasjon*. Skattekontoret kan etter søknad samtykke til at omsetningsoppgaven leveres på *papir*.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om elektronisk levering av omsetningsoppgave. Departementet kan også gi regler om vilkårene for samtykke til levering av omsetningsoppgave på papir, og nærmere regler om slik levering.

§ 15-8 annet ledd tredje punktum oppheves.

§ 21-2 annet ledd skal lyde:

(2) Når omsetningsoppgaven er levert på papir i strid med § 15-7 tredje ledd, kan avgiftsmyndighetene forhøye utgående avgift etter tilsvarende beregningsregler som i første ledd. Slik forhøyelse kan gis uavhengig av forhøyelse etter første ledd.

§ 21-2 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

II

Endringene i § 6-34 og § 6-35 trer i kraft 1. januar 2012. De øvrige endringene trer i kraft 1. januar 2012 med virkning for avgiftsoppgjør hvor terminen utløper etter ikrafttredelsen.

H.

Vedtak til lov

om endringer i lov 25. juni 2010 nr. 41 om endringer i lov 14. desember 2007 nr. 107 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I

I lov 25. juni 2010 nr. 41 om endringer i lov 14. desember 2007 nr. 107 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

X. Overgangsregler.

Ved ikrafttredelse av endringene under V §§ 8-14, 8-15 og 8-17 gjelder følgende overgangsregler:

Femte ledd skal lyde:

(5) Ved utdeling skal det inntektsføres et beløp som, etter at beregnet skatt av bruttobeløpet er trukket fra, tilsvarer det utbyttet eller konsernbidraget som er avsatt eller utdelt. Som utdeling regnes:

- a. foreslått utdeling av utbytte etter aksjeloven § 8-2 eller allmennaksjeloven § 8-2 ved avleggelsen av selskapets årsoppgjør, eller
- b. avgitt konsernbidrag, eller
- c. utdelt utbytte i løpet av inntektsåret, jf. skatteloven § 10-11, som overstiger fjorårets forslag fra styret om utdeling av utbytte, eller utdeling av mer enn aksjens forholdsmessige del av innbetalt aksjekapital, herunder overkurs, ved nedsettelse av aksjekapitalen ved innløsning av enkeltaksje, jf. skatteloven § 10-37 annet ledd.

Utbytte og konsernbidrag som er avsatt i årsoppgjøret for 2009, og vedtatt på generalforsamlingen etter 25. mars 2010, skal inntektsføres for inntektsåret 2010 så langt utdelingen ikke har medført inntektsføring etter skatteloven § 10-5 første ledd i 2009. Dersom samlet utdelt beløp overstiger selskapets oppgjørskonto per 1. januar i inntektsåret, jf. annet ledd, skal det ikke foretas inntektsføring for det *overskytende*. *Inntekt* etter skatteloven § 10-5 første ledd for inntektsårene 2007, 2008 og 2009 som skyldes utdeling av gjenstående ubeskattet gevinst beregnet etter første ledd og som ikke senere er fradragsført etter skatteloven § 10-5 sjette ledd, kan ikke kreves fradratt i senere års *inntekt*.

II

Loven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

I.

Vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 23-3 annet ledd nr. 2 bokstav d oppheves.

Nåværende bokstav e, f og g blir bokstav d, e og f.

II

Loven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012

Oslo, i finanskomiteen, den 18. november 2011

Torgeir Micaelsen

leder og ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til Stortingets presidentskap,
datert 26. oktober 2011****Korrigering av feil i Prop. 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012**

Prop. 1 LS (2011-2012) inneholder noen feil som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Side 54:

I tabelloverskriften til figur 2.12 står det: *”Andel personer som betaler formuesskatt og gjennomsnittlig formuesskatt. 1997-2008. Anslag for 2011.”*. Dette bør endres til: *«Andel personer som betaler formuesskatt og gjennomsnittlig formuesskatt. 1997-2009. Anslag for 2010 og 2011.»*.

Side 54:

I kildehenvisningen til figur 2.12 står det: *”Statistisk sentralbyrå”*. Dette bør endres til: *«Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.»*.

Side 99:

Under avsnitt 4.16 Avgift på utslipp av NO_x, i høyrekollonnen nest siste setning før underoverskrift ”utslipp av NO_x” står det ”Der framgår det at næringslivsorganisasjonene har oppfylt sine reduksjonsforpliktelser for 2008, 2009 og 2010, og at avgiftsfritaket for disse årene dermed er godkjent”. Setningen skal utgå.

Side 144:

I proposisjonens avsnitt 15.1 første avsnitt 2. setning står det: ”Etter de alminnelige reglene er tap på fordring fradragsberettiget når fordringen har tilstrekkelig tilknytning til debtors virksomhet”. Det skal stå: ”Etter de alminnelige reglene er tap på fordring fradragsberettiget når fordringen har tilstrekkelig tilknytning til kreditors virksomhet”.